

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מור שהולך לפניו לעזרמי
עולמים ולנצח נצחים (אשר בנחל).

למוד יומי
ב'בלי ירושלמי תוספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת מקץ תשפ"ו

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

בארא פארק

1415 55th Street
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

מאנסי

34 Union Rd.
Spring Valley, NY 10977
845.445.9314

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.662.4888

היכל הקודש

בלומינגדאוו

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
דופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

גדפס ע"י

קרן הדפסה
היכל הקודש

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

זבחים. פרק עשירי – כל התדיר דף צא עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" רלה תוספות

ואף על גב דמוספין קרישי. מוספין שם שבת עליהן שהם באים חובה אל בחול; לתמיד לא אהנאי. כיון דהאינא קריבין אמרן כן שם שבת עליהם: מוספי ר"ת. מוקדשין שבת דאקרי מוספי. ר"א. ב'. בפסחים הניח לה דקאמרי ב"ה מברך על חוץ ואח"כ מברך על חוץ שהיו גורם לקדוש שתאמר דבר אחר בו: הכי גיסינן דאע"ג דברכת חוץ קרישה. שם שבת עליה שרובה לשבת היא באה דאילו ברכת חוץ אין בחול היא: הלכה מתפלה של מנחה. במסכת ברכות הווינו שתי תפלות של מוספין ושל מנחה ופליגי רבי יודנה ורבנן וק"י יוחנן הלכה כדברי אהמור מתפלה של מנחה ואחר כך מתפלה בו: שלמים של אש. דא פרישתי לה לעיל (גבי מנחת). תירי. שהן מצוין מתוך שבאין בנדר ובנדרה: מצוי קאמרי. שאין תירינות חובה

אלא שהוא מצוי ממיד דחר מתחבריה הכי גרס. מצוי לאו תירי הוא בתורה אוציא את הפסח שאני תירי. בת"כ שניה גבי חטאת דקתני ודרי פסח ומעלה ענשין ברת יכול וביא על שגגות חטאת ח"ל אשר לא תעשה יצאו פסח ומילה שהן מצות עשה אוציא את הפסח שאני תירי ולא אוציא את המילה שהיא תיריה. ח"ל אשר לא תעשה אלמא מצוי תירי הוא: חטאת במצות סודרה במצות שברתו עליה שלש עשרה בריעות וצוין: כי תירי דימי. שמצויה היא דבריה מוספין אבל מצוי דשלמים לבני מצוי דחטאת לאו כתרירה דמי. אריו דומי דאמס וחיכי דמי בגון דחשבו שלמים ברישא בו. וקא יס"ד ח"ק שלמים שהביאן מאמש ורשון ודורן חטאת ודאמס של יום עומדין לישטח שלמים של אמש קודמין לירוק דא בנתיבם עומדין לישטח לא אמר דקדמו שלמים וטעמא דבא מאמש שם אירי ואירי דיוסם וקדים שחטתיהו לשלמים ברישא אמרי שחטת חטאת ואמש קדמה ליריקת שלמים אלמא מוקדש ושאינו מוקדש קדים שחטתה לשאינו מוקדש ואחר מוקדש ברמו וירוק את המקדש ודיה לתירי ושאינו תירי. דלמא שלמים של אמש וחטאת של יום. דאשמעיתין על אמש קדמו: חיכי דשחטתיהו לתיריהו. אלמא דשחטתיהו לחטאת אחר השלמים ושנינו עומדין ליריק אשמעין דשלמים של אמש קדמו דכרתיהו דיוקא מניה את אירי ואירי דיוס ושחט שלמים דדורן כי חטאת ובא לימלך על חזיקה אמרי ליה חטאת קדמה אבל לא שחטתה. חטאת ברת שלמים ובא לימלך על השחטתה. תיבעי ק"י אמר מילולין בשלמים למרס בדמן ולחוקדים שחטת חטאת חזיקתיהו וכו' מביאין ברתיהו ושאינו תירי דף מביאין ק"י שחטת את שאני תירי ותתירי קיים ברכת חוץ תיריה בו תירי קדם. ואע"ג דשחטת תירי קדם ובא שבר קדש חוץ ועדיין יין לא בא ודומיא קדים שחטתה לשאינו תירי ברישא: ופשיט. ה"נ כיון דארת השתא יין קמן ומוזנין לברכה כנאן דשחטתיהו לתירי לבני קדשים ודמי ולא הפשט מנה לבני. ואח"כ מתפלה של מוספין. ואף על דב דמן מוספין אתא ברישא: שחטו קדם חזות בפסח קא: קדם לתמיד. של בין הערבים כ"ה ואע"פ שלבתיחלה מצוה לאחר כדנתיא לעיל (דף י') יאחד דבר שנאמר בו בערב ובין הערבים לדבר שאמר בו אלא בין הערבים בלבד ויחא אחר פסחים בריש. אלמא וקדים ושחטתה למאור אמרי ליה לשחטת את חזיקה ולשחטת את הראוי לקדש ולחוקק בגון קדים שחטתה לתמיד. קדם שבא לימלך ולא נמלך אלא על חזיקה: לפשט. ק"י נתחיים למשהו מרמזין לרבו דיוסו לגדולה: מתני' שהוא מתחיל. לאבילת כזבים מותר רקיקי מנת ישראל. מנת מאפה שבא חלות ורקיין חלות בילקין רקיקין משוחן ואמר רבי שמעון במגרות (דף ע"ה). משוחן כמין כי ושאי השמן נאכל לכזבים מנת כזבים. כולה כליל ומותר מנת כחן משה לפי ששננה מרובה שלשת לוגין לעשרון מנתה שואה אפיה תחילה את שמנה בבלע פיתיה ורקיין להקטיר המותר בעצמה: שאין מתגרדין שם. לפיכך לא יעלה על דעתך שיהא שחט מתחולק כן ונקטר נדבה:

אהנאי, לתפלת מנחה, לא אהנאי. תא שמע, שלמים של אמש, תפאת ואשם של יום, תירי. אמר רבא, מצוי קאמרי. תירי קמביעא ק"י. מצוי לא קמביעא ק"י. אמר ליה רב הונא בר יהודה לרבא, אמו מצוי, לאו תירי. ותהנאי, אוציא את הפסח שאני תירי, ולא אוציא את המילה שהיא תיריה. מאי 'תירי', תיריה במצות. ואיפיעית אימא, מילה לגבי פסח, כי תירי דימיא. איפיעית לה, תירי ושאינו תירי, וקדים וישחט לשאינו תירי, מאי מי אקרינן, פיון דשחטתיהו מוקדש ליה. או דלמא, תיב לאחר דמקדמם ברמו, עד דמקדמם ליה לתירי, ודור מקריב לשאינו תירי. אמר רב הונא ממוקדא, תא שמע, שלמים של אמש, תפאת ואשם של יום, של אמש קדם לשל יום. הא דיוס דומיא דאמש, וחיכי דמי, דקדים שחטתה לשלמים, תפאת ואשם קרימי. דלמא, שלמים דאמש, ותפאת ואשם דיוס. חיכי משפחת לה, דשחטתיהו לתיריהו. אכל לא שחטתיהו לתיריהו, תיבעי ק"י. תא שמע, דבר אחר, ברכת חוץ תיריה, ובכרת חוץ אנה תיריה, ותירי ושאינו תירי, תירי קדם. הכא גמי, דיכין דאתיין, כמאן דשחטתיהו דמי. תא שמע, דאמר רבי יוחנן, הלכה, מתפלה אדם של מנחה ואחר כך של מוספין. הכא גמי, פיון דמטי זמן תפלת מנחה, כמאן דשחטתיהו לתיריהו דמי. אמר ליה רב אהא בריה דרב אישי לרבינא, שחטו קדם חצות, פסול, מפני שאמר בו 'בין הערבים'. קדם לתמיד, כשר ויהא מקדש ברמו עד שיצונו הקדש. הכא כמאן עסקינן, בגון דקדים שחטתיהו לתמיד ברישא. אמר ליה רב אהא סבא לרב אישי, מתניתין גמי דיוקא, דקתני עד שיצונו הקדש (תמיד), אלא קתני עד שישחטו ויצו דם, שמע מיה: ובבבול כהנים רשאין בו? מאי מתקא. אמר רבא לרבינא, לרבינא, בדרך שהמקדשים אכלין: משנה אמר רבי שמעון, אם ראית ששם שהוא מתחיל בעצרה, אין צריך לשאול מהו. אלא, מותר רקיקי מנחות וישאל, ולו' ששמן של מצורע, אם ראית ששם שהוא נתיק על גבי האש, אין צריך לשאול מהו. אלא, מותר רקיקי מנחת כהנים, ומנחת כהן משה, שאין מתגרדין ששמן. רבי מרפון אומר, מתגרדין ששמן:

גמרא

אמר ליה אי גניא תניא. דא דפליגי רבי ורבנן בסוף כל המנחות באות מצה (מנחות 30).
גבי תננות זבחי שלמי צבור דילפינן מבוחי שלמי יחיד וקאמר רב פפא כדילי עלמא
דון מיעה ומיעה הדיא מקמי דשמעה לברייתא דחבא דמפיקין גבי מתנדב שמן דפליגי ביה
מיעה ומיעה ויש לתמוה בדפוס המנחות הנכנסים (שם קד): תנן אמר רב טרפון מה מציעו בין

נמרא אָמַר שְׁמוּאֵל, לְדָבָר רַבִּי טָרְפוֹן, הַמְתַּנְּבֵּה
שָׁמֹן, קוֹמֵצוֹ וְשִׁירְיוֹ וְנֶאֱחָלִי. מֵאִי מַטְמֵאִי, אָמַר קָרָא
'קָרְבֵּן מִנְחָה', מִלֵּפָּה שֶׁמֶתַּרְבִּינִי שָׁמֹן. וְכִי מִנְחָה. מִה
מִנְחָה, קוֹמֵצָה וְשִׁירָה נֶאֱחָלִי. אַף שָׁמֹן, קוֹמֵצוֹ וְשִׁירְיוֹ
נֶאֱחָלִי. אָמַר רַבִּי יִרְאֵה, אַף אֲנִי נִמִּי תִּנְיָא. אָמַר רַבִּי
שְׁמוּאֵן, אִם רֵאִיתִי שָׁמֹן מִתְחַלֵּק עֲגוּרָה, אִי אִתְּהּ
צִירָה לְשֹׁאֵל מִהּ. אֵלָּא, מוֹתֵר מִתְחַלֵּק מִנְחוֹת, וְיִשְׁרָאֵל
וְלֹא שָׁמֹן שֶׁל מִצּוּרַע, שְׂאִינִי מִתְנַדְּבִין, מִכְּלָל, דְּלִמָּאן
דְּאָמַר מִתְנַדְּבִין, מִתְחַלֵּק. אָמַר לִיה אֲבִי, אִימָא סִיפָא,
אִם רֵאִיתִי שָׁמֹן שְׂרִיתָן עַל גְּבִי אִישִׁישִׁי, אִי אִתְּהּ צִירָה
לְשֹׁאֵל מִהּ. אֵלָּא, מוֹתֵר מִתְחַלֵּק מִנְחַת פְּהִינִי, וּמִנְחַת
כְּתֵן מוֹשִׁישִׁי, שְׂאִינִי מִתְנַדְּבִין שָׁמֹן, מִכְּלָל, דְּלִמָּאן דְּאָמַר
מִתְחַלֵּק. בְּהִילָּא לְאִישִׁישִׁי לְאִישִׁישִׁי אִישִׁישִׁי אִישִׁישִׁי לְרַבִּי

וַיֵּרָא, קִשְׁיָא סִיפָא. בִּשְׁלָמָא לְרַבִּי וַיֵּרָא, רִישָׁא בְּשִׁירִים, סִיפָא בְּקוּמִין, אֵלָּא לְאַבְרָם, קִשְׁיָא. הֵנָּה רִישָׁא, אֲמוֹ סִיפָא. בִּשְׁלָמָא סִיפָא, תְּנִי מִשּׁוּם רִישָׁא, אֵלָּא, רִישָׁא מִשּׁוּם סִיפָא, מִי תֵּנִי, אִין אֲמִיר בְּמַעְרָא, תֵּנָּה רִישָׁא מִשּׁוּם סִיפָא: תָּא שְׁמַע, וְיֵן, בְּדַבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא, לְסַפְּלִים, שְׁמֹן, בְּדַבְרֵי רַבִּי טַרְפוֹן, לְאִישִׁים. מָא? לֹא, מְרִינן כּוֹלוֹ לְסַפְּלִים, שְׁמֹן כּוֹלוֹ לְאִישִׁים. מִדִּי אִירָא, הָא בְּדִאֲתָא, תָּהִי בְּדִאֲתָא, אֲמִיר בְּרֵב פֶּסָא, בְּתַנָּא, שְׁמֹן, לֹא יִפְחֹת מִלּוֹד. רַבִּי אֲמַר, שְׁלֵשֶׁת לֹאִין, בְּמָא שְׁמִינִי. אֲמִירָה בְּרֵנן מְמִיה דְּרַב פֶּסָא, 'דִּין מִיָּה וּמִיָּה', 'דִּין מִיָּה וְאִין מִיָּה בְּתַנָּא', אִישִׁי בְּיִמְיָה, לְרֵבנן כְּבִיר, מִה מְנַחֵה מִתְּנַדְבִין, אֶף שְׁמֹן מִתְּנַדְבִין, [וּמִיָּה? מִה מְנַחֵה לֹד שְׁמֹן, אֶף כָּאן לֹד שְׁמֹן. וְהִי מְנַחֵה, קוֹמֵצָה וְשִׁירָה יִצְחָקִין. אֶף שְׁמֹן, קוֹמֵצָה וְשִׁירָה יִצְחָקִין, אִידֵּךְ, מְנַחֵחָ. מִה מְנַחֵה מִתְּנַדְבִין, אֶף שְׁמֹן מִתְּנַדְבִין, וְאִין בְּתַנָּא], בְּסֻכִּים. מִה בְּסֻכִּים, שְׁלֵשֶׁת לֹאִין, [אֶף שְׁמֹן, שְׁלֵשׁ לֹאִין. וְהִי בְּסֻכִּים, כּוֹלֵן לְסַפְּלִין], אֶף שְׁמֹן, כּוֹלֵן לְאִישִׁים. אֲמִיר לִיה רַב פֶּסָא לְאַבְרָם, 'אִי מְנַחֵחָ, מִיִּיתִי לֶה [רַבִּי], בְּדִלִי עֲלֵמָא 'דִּין מִיָּה וּמִיָּה', אֵלָּא רַבִּי, מִ'אֲמִיר' וְגַר לֶה. אֲמִיר לִיה רַב הֻנָּה בְּרִיה דְּרַב יִתְנָן לְרַב פֶּסָא, מִי מְצִית אֲמִירָת הֵי. וְהִתְנָנִי, 'קִרְבֵּן מְנַחֵחָ, מִלְּמַד שְׁמִתְּנַדְבִין שְׁמֹן, וְכַהֲנָה, שְׁלֵשֶׁת לֹאִין. וּבִמָּן שְׁמִעְתָּ לִיה, דְּאֲמִיר שְׁלֵשֶׁת לֹאִין, רַבִּי חֵיל, וְקָא מִיִּיתִי לֵה מִ'קִּרְבֵּן'. אֲמִיר לִיה, 'אִי תִּקְרִי, תִּנְיָא. אֲמִיר שְׁמוּאֵל, תִּתְּנָתִי וְיֵן, מְכִיָּא וּמִקְלָח'.

הֵי גַבִּי תִּתְּנָה, אִישִׁים. מָא מְעַמָּא, אֲמִיר לִיה, 'וְיֵן תִּקְרִי לְגֻסֵּס חֲצִי תַתִּין, וְאֲמִיר רִיחַ נִיחוּחַ לֵה'. וְהָא אֲדָא מְכַבִּי. כִּיבִי מְבַקֵּץ, לֹא שְׂמִיָּה כִּיבִי. אִינִי, וְהָאֲמִיר רַב נִתְּנִין אֲמִיר רַבָּה בַר אֲבָהִי, הַמּוֹרִיד נַחֲלֵת מַעַל גַּבִּי מְחֻבֶּת, וְכִיבִי, חֵיב. דְּלִיבָא אֵלָּא הָאִי, אִישִׁיבָא אִישִׁי, כִּיבִי מְבַקֵּץ שְׂאֵנִי. תָּא שְׁמַע, וְתֵנָּה רַבִּי אֲלֵיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב, בְּלִפְנֵי שְׁתַּנְתָּה תוֹרָה לְתַרְסָא, כּוֹל יִכְבֵּה וְתַרְסָא. אֲמִירָת, 'לֹא יִכְבֵּה'. שְׂאֵנִי תַרְסָא, אֲפִשֶׁר דִּיתִיב וְגַמֵּר. תָּא שְׁמַע, וְיֵן, בְּדַבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא, לְסַפְּלִים. שְׁמֹן, בְּדַבְרֵי רַבִּי טַרְפוֹן, לְאִישִׁים. וְעוֹד, תִּנְיָא. וְיֵן נֶסֶד, לְסַפְּלִים. אוֹ אִינוֹ אֵלָּא לְאִישִׁים. אֲמִירָת, לֹא יִכְבֵּה. לֹא קִשְׁיָא, הָא רַבִּי הוֹדָה, הָא רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְמִקְרָא, דְּשְׁמוּאֵל בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכִירָא לִיה. וְהָאֲמִיר שְׁמוּאֵל, מְכַבִּין נַחֲלֵת שֶׁל מַחֲבֵת בְּרִשְׁתָּה רִיבִים, בְּשִׁבְלִי שְׁלֹא יוֹצֵק רַבִּים, אֲבִל

מאדור גמר לה: אשר ריח יחיות. אלמא יש ין שהוא לאישים ואיהו זה דין הבא בפני עצמו דאילו הבא בגלל ובלבד כתיב חסד נראה על גבי מילוב שמסקנה את הטיחין דארמיתין במסכת סוכה דרבי אבהו. לא שפיה כביז. ולא קפיד קרא אלמא אשך תליה. תריה: דאן דהשן יליב יכבה. אמר מנאן כלן דלוחשת שאינן מאכילות אמרת לא יכבה. אמר כביז דמצוה וצוה. ונצטר. וממתין לחרוב. דאמר (שבת קכ"ג) "בר און מחובין אסור דילן אל תכבה אפילו כלן מחובין הלכך קרי עליה למתעשרתהו דאשך" לברייתא בספרי: דא רבי שמעון. שמואל כרבי שמעון דכין דאן מחובין לכבות אין אל תכבה ארייה עליו לאסור למיערק שם פסיק גיטור ולא ימות דאן אפסור דמוזלין ליה בטישן דקות מנא הלכך אין ימנ מנבה טישים נסות דאן מחובין הוא: תלמי

גמ' אפר שמואל המתנדב שמן לרבי רבי מרדכי קופצו. ומקטיר הקוקין ושיריו נאכלים
 קרבן. מנחה. דמצי למנחה כי תקריב וכתב קרבן יתיר לשלש: **אין אנו בני תניא**
 דאבל ולא מקטיר ליה כולה: **אין אתה צריך לשלש:** אי לא הוא לא שן נרבה הוא
 ודריב טעמא למילתיה שאין מתנדבן שמן: **בבל רמן דאמר שמתנדבין:** איאב ספקין
 נרבה אלמא שמן נרבה מתחלק: **בשלמא לר'**
 ויאר. ומתריך שכיבא: **בשמואל** רישא דמשמע
 מתחלק (שטרין) וס'פ' משמע נרבה לאישים
 דאיאב לאוקמא בקומין: **תנא רישא משום סיפא:**
 רישא דהני בני שמן המתחלק אי אתה צריך
 לישלש מהו כדי נסבס דרבי אמי נמי מתנדבן שמן
 אינו מתחלק אלס משום דרבי עמינאי סיפא א'
 ראת שמן ניתן על גבי האישים אי אתה צריך
 לספקה נרבה שאין מתנדבן שמן דדוקא
 אשמעין דאילו למאן דאמר מתנדבן נותן תנא
 רישא נמי א' אתה צריך שמן מתחלק: **ין ברברי** רבי
 עקיבא: דאמר במסכת מנחות (דף קז.) מתנדבן
 אין למתנדב שמן אחרון יין לספליהו דאין נותן
 לנסך ולא לוקח על האישים ודאין הדין רבי
 טרפון בין אלא משום דאיצטריך שמן למיתני
 (דבריו) רבי טרפון דלא ליתני לא תמנא דהא
 לר' עקיבא אין מתנדבן שמן נמי יין ברברי
 רבי עקיבא: שכן כ' נרבה **ברבי רבי מרדכי**
 דאמר אף מתנדבן שמן לאישים הוא נותן: **הא**
 כבאיתא **הא ברבאיתא:** יין כולו לספליהו דהנקיט
 בשמן לאישים אקמין קא' יין כולו כגמא שמן אל
 יפותח מן הלוג רבי אמור שלש לוגין: **בין**
 מינ' כו'. כל דבר שאתה לומד מחבירו בניש א'
 בחקש ודאין למוד מכל דבריו: **יון מינ'**
 ואין באיתיה מה שהורבר אין ללמוד מחבירו
 שאין יכול ללמוד מגופו ילמוד מחבירו ולשאר
 מנחה שירוב ללמד מגופו המהדירה על הקומה
 מה דנחת מתנדבין כו'. דעיקר נרבת שמן מקרבן
 מנחה נפקא לן וסותם מנחת צריכה לוג שמן
 דתוכי (ויקרא ד') למנחה לוג שמן: ופה מנחה
 קופצא כו'. כלומר כיון דאין ליה אלא קמא
 דון מנחה ומנחת לעצן הקטרת נמי דיינינן ומנחה
 מה מנחה קופצא כו'. בנסכים. דהא שמן של
 נרבה לא קריב אלא בפני עצמו בין דבא בפני
 עצמו הלכך לנסכים דמי ופניו פשיטא לן
 דשלשת לוגינה נרבת דכאפא לן במנחת (ד' קנז)
 אורח מלמד שמתנדבין יין: ופה נסכים כולן
 לספליהו. כלומר כיון דרבי און בארתה אין
 ליה אתה נמי אוקי בארתה ומה יין כולו לספליהו
 אף שן דלא נ' לספליהו כולו לאישים ובין
 פשיטא לן כדכולהו לספליהו ואנו מתחלק לנכנסים
 אף מאורח ארתה רכתיב בנסכים כל האורח
 יעשה כהן (מבדב' טו) ומנחת נסכים כולו
 כליל: **רבי מאורח נמי לר'** לנרבת שמן ובי נמי
 דיתת מנחה ומנחה שלשת לוגין וכן שהוא פותח
 דנסכים של כבש רביעית הדין יין
 כתיב דהו (שם): **וי מצית ארתה חבי:** דרבי
 וי דאילו בבל ובח כתיב הסך נסך שבר (שם כס) לשון שביעה לשון שכרות שיהא
 לא קפיד ארי אלס אלא חבי דתני ומהוב (ויקרא ד') כלומר האיל:
 כיבר מרמזה אסיה: **נרבה:** ומתנחן: **אין אתה אלס:** דאין כלה ביקי: **אין**
 עקר ליה למשמעויה דאשה למדרשהי תנא וזהו לפני באישים ורבי מסיק לה
 דהאיה עילו לאסור למיעקר משמעויה דאשה משום קושיא דלא כהבה ואם האמר
 ג' נחת דרבי שן מתנדבין הוא: נחלת שן מתנדב. לאו תא כיבר הוא ואיסורא דרבנן ואין
 לא גזר כגמ':

זבוחים. פרק אחד עשר – דם חטאת דף צב עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" רלט תוספות

אבל לא של עין. דבת כיבוי הוא ואיסורא דאורייתא הוא ואי כר"ש לא משכחת כיבוי אלא במתבונן לעשות פסחין בכיבוי וצריך להם דאריש מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור עליה וכיבוי לאו צורך ענף הוא שיהא צריך לו ודהלאוי שלא בא עליו דמי למציאת אמת להטיל מעל פניו דפטור עליה שר במסכת שבת בפרק המציעה (דף צד.)

מיעיבת. על הדפעה בעורה ולא יציתה לחור
משום שנאמר בקדש באש תשרף ב' שני דפסחים (דף כד.) דרשנין האי קרא וכל חטאת אשר יזבא וגו' ומרבין מיניה כל פסולי קדשים שחוציתו בעורה שיהא נשרפים כשרים כדרכיה בקדש לא חאלל באש תשרף והמיה אני למח שורפן לעצמן שורפן שורפן בבית הדין שיהא בעורה שבו שורפין פסולי קדש קדשים וזוהא בעניי שהוא דבר לח שורפן לעצמן שהיה שורפין יביתו לעצמן שאם היה שורפן עם בשר אין ניכרין שהיה אין בן ממש. הדרם והשמן גרסי:
הדרן עלך כל התדיר

הדרן עלך כל התדיר

דם חטאת מעין כיבוס. כדכתיב ואשר יזה מדה וגו' בנסקים קודש תאכל. בהוא ענינא כתיב: תורת החטאת. רישא דענינא: דהוא פסולת אין מעין דזה כיבוס. כדכתיב אשר יזה בראוי להזאה הכתוב מדבר: שעת הכושר. לזריקה: שלח. י' דמה: וקבלו פסולין את דמה. גרסי ולא גרסי וזרקו דהא אפילו כשרה בשחטות ולא בנמלקות אפילו חטאת העוף נמי. א"ע: כדכתיב ואת למעטא את פנימיות נמי אימיעשו דבנאכלות הכתוב מדבר וקמריבין לה מותרת: ופה ראיית. לרבות פנימיות מותרת ולמעט עוף מותרת חטאת בהמה פנימיות ה"ל לרביי. כדן הדיענינים שכן בהמה מנחה שריטה כמותה טענה צופן כמותה וקבלת כל כמותה וקרינת המנחה כמותה וכנגד זוהי של קרן באצבע ואישים אימוריה לאישים אבל עוף אינו בהמה ואינו שחוט ואינו עטף צופן וקבלה ולא קרן שדרי חטאת העוף למטה נעשית ואינו נותנה באצבע כחודה של קרן ואין מנחה לאישים.

יאכלנה
ו'תורת'. אי הכי, אפילו חטאת העוף נמי. מיעט רחמנא 'זאת'. ומה ראיית. מסתפא, דחטאת [בהמה] פנימיות, הוה ליה לרבינו. שכן בהמה, שחיתת צופן וקבלת כלי וקרן

כשר לזריקה ולא תימא יחזור הכשר ויזרק דפסול עשה שריש ר' ע' ב' ק' דמעילה (דף ה.) יבול. וזהו דרין קדשים קלים מיעט מזה ותימה דבסוף פירקין (דף צז.) מרבי מזה תורתה לעלה ולמטה ולזאת מה חטאת מוקדשת בבלע אף כל מוקדש בבלע חשתי מנ"ל דאתאי דיקשה לרבות כל הקדשים בחטאת לעצן בלע ומיעטא דרבא לעצן כיבוס אמא אפאז אין כלי דאשכחן דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה מדאימגריך אותה למעוט חרומה סברא הוא לאוקמה דיקשה לעצן לחתשה בבלע מאורא דאשכחן וטענין מריקה וטשיפה מנעם בלית כלי ומתירא נמי בחבי קושיא אורייתו רבי יהודה מפיק לקען כל קדשים לעצן מריקה וטשיפה מקדש קדשים והטאת ליל קרא חזיק לי מדיקשה דזוהא דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה בחטאת אבל למאי דפרישת ידא לאו דאשכחן מריקה וטשיפה בחדיא הוה מוקמי דיקשה לעצן כיבוס ומיעטא דזאת למעוט מריקה וטשיפה ובלע:

אבל לא נחלת של עין. תימה הכי ס"ד דרבר שאין מתבונן שכן לאינה צריכה לגופה דמה ענין זה לזה ובפ' כירה (שבת מב.) נידאט טפי גבי דהא דשרי שמואל אפילו שיעור לצרף דפריך והם בהו' ומצי למימר דס"ד ולא דהא שרי ריש דרבר שאין מתבונן כבתחלה אי לא משום דאית ביה תרתי דדוחה נמי מלאכה שאינה צריכה לגופה הלכך רבי יוחידה דמתיב

באינה צריכה לגופה אסור באין מתבונן דאם כן
תליא אבל חבא אי אפשר לפרש כן מיידיה לה אהדיא דהשותרב ין מביא ומלפס על גבי האישים ולא שייך טעמא דאין צריכה לגופה אלא גבי מלאכות ודבש ובסוף דרשן ראשון דהענה (דף י.) מיידי לה גבי הלכות שבת כדדרים תחלים בשערה ותרין לפרש דמשמע לחשים דהשוא דכי הכי דמתיב שמואל באינה צריכה לגופה ה"נ יש לו לזייב אין מתבונן כמתבונן: במלאכה שאינה צריכה לגופה סבר לה כרבי יחידה. הקשה בהלכות גדולות דבשעמא קמייאט דשבת (ג.) קאמר שמואל כל פטור דשבת פטור אבל אסור לבד מהני תלת דפטור ומותר לצד צבי דהני נחש ומפיס מורסא פ"ר דשרי רבנן פטור משום דצד דנפא דצד נחש ומפיס מורסא אלא לרש שמואל
שאינה צריכה לגופה בראיתא ב' שמונה שריצים (שבת קז) ודוחק הוא לתרץ בהלכות גדולות ור"ת תרין דהא דחשיב לה שמואל (בהר"ן פטור ומותר (קאמר) לאו משום דס"ל דאי חבא כלומר מאן דס"ל שהוא פטור קסבר דפטור ומותר כמו שמוקדש שמואל בסוף האורג (שם קס.) דודאי פטור ומותר קאמר מהו אן לא קרימא ז' כל שמואל במלאכה שאינה צריכה לגופה כדאשכחן רבא דהוא בריהא דסבר כר"ש בקדש נטל (שם קסא) ואמרי' דפרק כל מנחי בקדש (שם קבא) דאמרי' כל מוקדש נהרגין בשבת ואפילו מאן דאסר לא פליג אמתי' דעל עקרב שלא תשור הלכך מותר להפס מורסא בשבת לזרעיה מנחה ליה:

הדרן עלך כל התדיר

משנה דם חטאת שנתו על הכפר, הרי זה מעין כיבוס. אף על פי שאין הכתוב מידבר אלא בנאכלות, שנאמר 'מקום קדוש תאכל'. אחד הנאכלות, ואחד הפנימיות, מעונות כיבוס, שנאמר 'ותורת החטאת', וזהו אחת לכל החטאות. חטאת פסולה, אין דמה מעין כיבוס. בין שהיתה לה שעת הכושר, ובין שלא היתה לה שעת הכושר. איזו היא שהיתה לה שעת הכושר, שלהן ושנאמא ושנאמא. ואיזו היא שלא היתה לה שעת הכושר, שנשחטה חוץ למנחה וחוצי למקומה, ושקבלו פסולין (והריק) את דמה: גמרא דם חטאת (שמונה) [שנאמן] כו', ואי תורה אחת לכל חטאות, אפילו חטאת העוף נמי. אלקה תניא, יכול יהא דם חטאת העוף מעין כיבוס, תלמוד לומר 'זאת'. אמר ריש לקיש משום בר קפרא, אמר קרא 'תשחט', בנשחטות הכתוב מידבר, ואימא, הנאכלות הכתוב מידבר, כדכתיב 'מקום קדוש תאכל', אבל פנימיות לא. רבי ירמיה, וירמיה

הדרן עלך כל התדיר

שלח וטעמא. פירוש לן דמה וטעמא דמה ואם תאמר וטעמא מ"ט לא בעי כיבוס הא מדארייתא וזרקו לכתחילה כדאמרין (פסחים דף פ.) דם שנשטא וזרק בשוגג הורעה ו"ל דמיייר בגון שנשבר הציץ או אינו על מצוד לטאן דאית ליה (שנאני מפרה) (דף פז.) וזאת פ"ר ושקבלו פסולין וזרקו את דמה. פירש בקינסטס דא וזרק איע"ג דאפילו כשרה אם נהו דמה לאור וזריקה אין טען כיבוס כדאמר לקען פ"ר טען שבר זהו איצטרך לאשמועינן בפסולין למימר דדם דדתי הוא ואין הנוהר במוקד

יבול. וזהו דרין קדשים קלים מיעט מזה ותימה דבסוף פירקין (דף צז.) מרבי מזה תורתה לעלה ולמטה ולזאת מה חטאת מוקדשת בבלע אף כל מוקדש בבלע חשתי מנ"ל דאתאי דיקשה לרבות כל הקדשים בחטאת לעצן בלע ומיעטא דרבא לעצן כיבוס אמא אפאז אין כלי דאשכחן דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה מדאימגריך אותה למעוט חרומה סברא הוא לאוקמה דיקשה לעצן לחתשה בבלע מאורא דאשכחן וטענין מריקה וטשיפה מנעם בלית כלי ומתירא נמי בחבי קושיא אורייתו רבי יהודה מפיק לקען כל קדשים לעצן מריקה וטשיפה מקדש קדשים והטאת ליל קרא חזיק לי מדיקשה דזוהא דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה בחטאת אבל למאי דפרישת ידא לאו דאשכחן מריקה וטשיפה בחדיא הוה מוקמי דיקשה לעצן כיבוס ומיעטא דזאת למעוט מריקה וטשיפה ובלע:

יבול. וזהו דרין קדשים קלים מיעט מזה ותימה דבסוף פירקין (דף צז.) מרבי מזה תורתה לעלה ולמטה ולזאת מה חטאת מוקדשת בבלע אף כל מוקדש בבלע חשתי מנ"ל דאתאי דיקשה לרבות כל הקדשים בחטאת לעצן בלע ומיעטא דרבא לעצן כיבוס אמא אפאז אין כלי דאשכחן דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה מדאימגריך אותה למעוט חרומה סברא הוא לאוקמה דיקשה לעצן לחתשה בבלע מאורא דאשכחן וטענין מריקה וטשיפה מנעם בלית כלי ומתירא נמי בחבי קושיא אורייתו רבי יהודה מפיק לקען כל קדשים לעצן מריקה וטשיפה מקדש קדשים והטאת ליל קרא חזיק לי מדיקשה דזוהא דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה בחטאת אבל למאי דפרישת ידא לאו דאשכחן מריקה וטשיפה בחדיא הוה מוקמי דיקשה לעצן כיבוס ומיעטא דזאת למעוט מריקה וטשיפה ובלע:

יבול. וזהו דרין קדשים קלים מיעט מזה ותימה דבסוף פירקין (דף צז.) מרבי מזה תורתה לעלה ולמטה ולזאת מה חטאת מוקדשת בבלע אף כל מוקדש בבלע חשתי מנ"ל דאתאי דיקשה לרבות כל הקדשים בחטאת לעצן בלע ומיעטא דרבא לעצן כיבוס אמא אפאז אין כלי דאשכחן דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה מדאימגריך אותה למעוט חרומה סברא הוא לאוקמה דיקשה לעצן לחתשה בבלע מאורא דאשכחן וטענין מריקה וטשיפה מנעם בלית כלי ומתירא נמי בחבי קושיא אורייתו רבי יהודה מפיק לקען כל קדשים לעצן מריקה וטשיפה מקדש קדשים והטאת ליל קרא חזיק לי מדיקשה דזוהא דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה בחטאת אבל למאי דפרישת ידא לאו דאשכחן מריקה וטשיפה בחדיא הוה מוקמי דיקשה לעצן כיבוס ומיעטא דזאת למעוט מריקה וטשיפה ובלע:

יבול. וזהו דרין קדשים קלים מיעט מזה ותימה דבסוף פירקין (דף צז.) מרבי מזה תורתה לעלה ולמטה ולזאת מה חטאת מוקדשת בבלע אף כל מוקדש בבלע חשתי מנ"ל דאתאי דיקשה לרבות כל הקדשים בחטאת לעצן בלע ומיעטא דרבא לעצן כיבוס אמא אפאז אין כלי דאשכחן דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה מדאימגריך אותה למעוט חרומה סברא הוא לאוקמה דיקשה לעצן לחתשה בבלע מאורא דאשכחן וטענין מריקה וטשיפה מנעם בלית כלי ומתירא נמי בחבי קושיא אורייתו רבי יהודה מפיק לקען כל קדשים לעצן מריקה וטשיפה מקדש קדשים והטאת ליל קרא חזיק לי מדיקשה דזוהא דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה בחטאת אבל למאי דפרישת ידא לאו דאשכחן מריקה וטשיפה בחדיא הוה מוקמי דיקשה לעצן כיבוס ומיעטא דזאת למעוט מריקה וטשיפה ובלע:

יבול. וזהו דרין קדשים קלים מיעט מזה ותימה דבסוף פירקין (דף צז.) מרבי מזה תורתה לעלה ולמטה ולזאת מה חטאת מוקדשת בבלע אף כל מוקדש בבלע חשתי מנ"ל דאתאי דיקשה לרבות כל הקדשים בחטאת לעצן בלע ומיעטא דרבא לעצן כיבוס אמא אפאז אין כלי דאשכחן דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה מדאימגריך אותה למעוט חרומה סברא הוא לאוקמה דיקשה לעצן לחתשה בבלע מאורא דאשכחן וטענין מריקה וטשיפה מנעם בלית כלי ומתירא נמי בחבי קושיא אורייתו רבי יהודה מפיק לקען כל קדשים לעצן מריקה וטשיפה מקדש קדשים והטאת ליל קרא חזיק לי מדיקשה דזוהא דכל קדשים טענין מריקה וטשיפה בחטאת אבל למאי דפרישת ידא לאו דאשכחן מריקה וטשיפה בחדיא הוה מוקמי דיקשה לעצן כיבוס ומיעטא דזאת למעוט מריקה וטשיפה ובלע:

זבחים. פרק אחד עשר – דם חטאת דף צב עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"

תוספות

וְקָרַן וְאָצְעָה וְחִוְדָה. תִּשְׁמָה אִי חֹמֶר חֲשִׁשִׁי הָאֵל לֹא הוּא אֲלִיבָא דְדָדוּ תָנָא דְמָטָן דְרֵית לִיה חֹרֵה לִית לִיה קֶרֶן כִּדְמוּבָה לַעֲלֵי בִפְרָק אִיחֻדוּ מִקּוֹמָן (דף נג.) דְּפִלְגִי רַבִּי חִירָא בְרִישׁ שֵׁל לִמֹר דְּחִיב אִמֹר קֶרֶן לִמָּטָן דְרֵית לִיה חֹרֵה לִמָּטָן דְרֵית לִיה וְכֵן צִירִךְ לִפְרֵשׁ לַעֲלֵי בִפְק (דף ק) הִיאִיכָא חֹרֵה? הִי חֹרֵה תִּבְאֲבָלוֹת וְאִחֻד הַפְּעִימוֹת אִחֻד הַפְּעִימוֹת וְאִחֻד הַנִּבְאֲלוֹת מִיבְעִי לִיהִי שִׁפְשֻׁט יוֹדֵר שֵׁל

וְקָרַן וְאָצְעָה וְחִוְדָה וְאִשִּׁים. אֲדָרְבָה, חֲטָאת הָעֹלֶף, הָוָה לִיה לְרַבּוּי. שֶׁכֵּן חִוִּין מְבוֹחֶה, וְאִכְיֵלָה מְבוֹחֶה. הֶךָ נִפְשִׁין. רַב יוֹסֵף אָמַר, אִמֹר קָרָא 'אִכְיֵלָה', לֹא וְלֹא לְאַחֲרֵת. בְּנִאֲבָלוֹת, מִיעֵט הַתְּבוּב. וְאֵלָּא, 'זֹאת' לָמָּה לִי. אִי לֹא זֹאת, הִנֵּה אֲמוּנָא, 'אִכְיֵלָה' אֲוִחִיָּה דְקָרָא. קָא מִשְׁמַע לִי. רַבָּה אָמַר, אִמֹר קָרָא, 'אִשֶּׁר יוֹדָה, בְּהִזְאוֹת הַתְּבוּב מְדַבֵּר. (וְהִתְנַן). אֵף עַל פִּי שְׁאִין הַתְּבוּב מְדַבֵּר אֵלָּא בְּנִאֲבָלוֹת, לְעִנְיִן מִקְרָה וְשִׁמְיָתָה. אֲבָל לְעִנְיִן כִּיבוּס, 'אִשֶּׁר יוֹדָה' כְּתִיב. אִי הִכִּי, 'אֶחָד הַנִּאֲבָלוֹת וְאֶחָד הַפְּעִימוֹת'. אֶחָד הַפְּעִימוֹת וְאֶחָד הַנִּאֲבָלוֹת, אִי הִכִּי, חֲטָאת הָעֹלֶף נִמְו. מִיעֵט רַחֲמָנָא 'זֹאת'. אִי הִכִּי, חִיזוּנָה נִמְו לֹא. רִיבָה רַחֲמָנָא 'זֹאת'. וְגַם דְרֵית. מִסְתַּבְרָא, חֲטָאת בְּהִמָּה הָוָה לִיה לְרַבּוּי. שֶׁכֵּן בְּהִמָּה, שְׁחִיטָת צִפּוֹן וְקִבְלָת כְּלִי וְקָרַן וְאָצְעָה וְחִוְדָה וְאִשִּׁים. אֲדָרְבָה, חֲטָאת הָעֹלֶף הָוָה לִיה לְרַבּוּי. שֶׁכֵּן הָוָה מְבוֹחֶה. הֶךָ נִפְשִׁין. בְּעִי רַבִּי אֲבִין, חֲטָאת הָעֹלֶף שֶׁהֲכִינִים דָּמָה בְּצִנּוּרָה, כְּפִינִים. מִהוּ. צִנּוּרָה כְּכִל שְׂרֵת דָּמִי, וּמִיפְסִיל. אוּ דִלְמָא, בְּצִנּוּרָה בְּהִמָּה. 'מְדַבֵּר' אִמֹר רַחֲמָנָא, וְלֹא בִשְׂרֵת. תָּא שְׁמַע, פִּרְכָּסָה וְנִכְבָּסָה לְפִינִים וְחֹרֵה, כְּשִׂירָה. הָא חֲכִיבָה, פְּסוּלָה. וְלִשְׁמַעֲיָה, גְּבִי קִדְשִׁי קִדְשִׁים דְקִתְנִי, פִּירְכָּסָה וְיִצְחָה לְדִירוֹם וְחֹרֵה, כְּשִׂירָה. הָא חֲוִיצָיָה, פְּסוּלָה. הָא 'צִתָּה לַחוּץ', אִיצְטְרִיבָא לִיה. הָא אֲבִין, נִשְׁפֵּךְ עַל הָרִצְפָּה וְאִסְפָּה. מִהוּ. אֲצִרְיָה הוּא דְלֹא אֲצִרְיָה רַחֲמָנָא, כְּלִי שְׂרֵת. וְהִלְכָּה, אוֹסְפָה וְיָשֹׁר. אוּ דִלְמָא, מִיפְסִיל פְּסֵל בִּיה רַחֲמָנָא, כְּלִי שְׂרֵת. וְהִלְכָּה, אוֹסְפָה וְפְסוּל. אִמֹר רַבָּא. תָּא שְׁמַע, וְכֹל יָהּ דָם חֲטָאת הָעֹלֶף מִטֵּוֹן כִּיבוּס, תִּלְמָדוּ לִמֹר 'זֹאת'. וְאִי סִלְקָא דְעִתָּךְ, מִיפְסִיל פְּסִיל בִּיה רַחֲמָנָא, תִּיפּוֹף לִי, דְרָא אִפְסִיל לָה בְּאִוִּיר כְּלִי. אִמֹר רַב הוּנָא בְּרִיה דְרַב הוֹשֻׁעַ, כְּמִדְבָּק כְּלִי בְּצִנּוּרָה. בְּעָא מִינָה לִוִּי, נִיתוּ מִכְנֵד לְכֵנֵד. מִהוּ. מִכְנֵד קָמָא, אֲדָרְבִּי לִיה לְכִיבוּס. אוּ דִלְמָא, לֹא. אִמֹר לִיה, זוֹ שְׂאֵלָה. טַעוֹן כִּיבוּס, מִמָּה נִפְשָׁךְ. אִי אוֹסְפָה וְיָשֹׁר, הָא כְּשִׂר. וְאִי אוֹסְפָה וְפְסוּל, אֲנָא כְּכִרִי עֲקִיבָא סְבִירָא לִי. דְאִמֹר, הִתְנָה לוֹ שְׁעָת הַבּוֹשֵׁר וְנִפְסָלָה. דָּמָה טַעוֹן כִּיבוּס. בְּעָא

אִבְלָנָה לֹא וְלֹא אֲחֵרֵת. אִבְלָנָה חֹרָא שִׁמְעָה לִמֹר בִּתְחוּן בִּתְחוּן לִי הָעִין הוּא וְלֹא בְכַל תִּבְאֲבָלוֹת נִתְמַעֶסֶת חֲטָאת הָעֹלֶף שְׂהוּא נִאֲבָלוֹת מְדַרְבִּים הַמְּוֹרִים בְּעִין וְגַם אִמֹר בְּעִין כִּיבוּס מִקְרָה וְשִׁמְיָתָה אֲוִרוּחָה דְקָרָא. שְׂכַל הָעִין בִּלְשׁוֹן דָּא נִאֲמַר שִׁחַט חֲטָאת בְּכִשְׂרָה בְּכִשְׂרָה מִדְּמָה: רַבָּה אָמַר. הָא פִּירְכָּא דְפִרְכָּת דְלִמָּטָן מִפְּעִימוֹת נִתְמַעֶסֶת אֲדָרְבָה עֵינִי כִיבוּס בְּפִעִימוֹת כְּתִיב דְאִשֶּׁר יוֹדָה בְּנִיזָאוֹת מְדַבֵּר וְהִינֵנּוּ בְּפִעִימוֹת כְּתִיב בְּרוּךְ הוּאָה עַל הַפִּירְכָּת אֲבָל בְּחִינֵיתוּן אִין כְּתִיב הוּאָה וְחִינֵיתוּן הוּא דְאִיחֻדוּ מְבוֹחֶה: וְהָא תָנָא דְרַבְנִי 'אֵינִיפ' שְׁאִין הַתְּבוּב מְדַבֵּר אֵלָּא בְּנִאֲבָלוֹת קָאמַר. אֲלַמָּה עֵיקַר קָרָא בְּחִינֵיתוּן הוּא דְכְּתִיב וְפִעִימוֹת מְבוֹחֶה אֲיִרְבָּה: הִךָ קָא עַל פִּי שֵׁי דְבָרִים בְּעִין שְׂאִינִי מְדַבֵּר אֲלֹא בְּנִאֲבָלוֹת וְגַם נִיתוּ מִקְרָה וְשִׁמְיָתָה דְרֵיתוּ אִי דְקָא בְּנִאֲבָלוֹת דְסִמְיָךְ לִיה כֹּל זֶכֶר כְּבִיבוּס יִאכַל אֲחֻדָּה מִיזוּ לְעִין כִּיבוּס אִחֻד הַנִּבְאֲלוֹת וְאִחֻד הַפְּעִימוֹת וְהַפְּעִימוֹת עֵיקַר דְאִשֶּׁר יוֹדָה כְּתִיב בְּרוּ דְחִינֵיתוּן מֵאֵת תּוֹרַת הַחֲטָאת: אִי הִכִּי. דְעִיקַר בְּפִעִימוֹת כְּתִיב אֲמַאי תָנָא אִחֻד הַנִּבְאֲלוֹת וְאִחֻד הַפְּעִימוֹת דְשִׁמְעָה הָאֲמֹרָה בְּנִאֲבָלוֹת נִתְנָה אִין בְּפִעִימוֹת דְחִיב מְשַׁמֵּת הָאֲמֹר בְּנִאֲבָלוֹת וְהָא דִין הָאֲמֹר בְּפִעִימוֹת אֲלַמָּה נִאֲבָלוֹת בְּשִׁמְעָתָא אֲחֻד הַפְּעִימוֹת מִרְבִּיבָא: אִי הִכִּי חֲטָאת הָעֹלֶף נִמְו. תִּיתִי שִׁמְעָתָא שְׂרִירָא אֵף הָאִין מִנִּיזָאוֹת דְכְּתִיב הוּוּ (מִן) הָעֹלֶף וְגַר (וְיִקְרָא הֵא חֲטָאת הָעֹלֶף שִׁחֲבִים דְמָה בְּחִינֵיתוּן בְּכִיבוּס. כִּין מִלְקָה לְחִיבִי מִזוּ שִׁתְפִּילֵשׁ מִשּׁוּם וְכַל חֲטָאת אֲשֶׁר יוֹבָא: בְּעִי שְׂרֵת דָּמִי. שְׂרֵת לֹא הוֹזַקָה בְּכִיבוּס כְּלִי חֹדוּ כְּלִיָּה וּמִיפְסִיל בְּהִכְנַסַת הָדָם שִׁחֲבִיבָה בְּכִלִי לְחִיבִי: אִי וְלִפְסִי ב'ו'. וְהִכְנַסַת הָדָם לְפִינִים מְשַׁחֲשֶׁת וְדִרְעָאִה וְדִרְעָאִה קָמָא דְמֹה לֹא מִפְסִיל וְדִמְדָּמָה אִמֹר רַחֲמָנָא וְלֹא שִׁחֲבִיבָה שְׂרֵת. פִּירְכָּסָה וְנִכְבָּסָה לְפִינִים. חֲטָאת הָעֹלֶף קָנִי לֹא כְשִׂרָה וְקִסִּיד מִשּׁוּם דְנִמְאִילָה נִכְנַסָה וְלֹא חֲטָאת הוּא עִי' מִכְּפֹר וְקָרָא כְּתִיב לַחוּץ בְּקִדְשִׁי: יִצְחָה לְדִירוֹם וְחֹרֵה. לֹא דְקָא נִטְס וְחֹרֵה אֲלֹא מִשּׁוּם דְקִתְנִי בַּה בְּהִיזָא דְרִיכָא נִטְס וְיִצְחָה לַחוּץ וְחֹרֵה פְסוּל דְדִקָא נִטְס וְאִשְׁמַעֲיָנִי רַבּוּתָא דְאֵינִיפ דְקִתְנִי פְסוּלָה נִטְס נִמְו גְּבִי שְׂרֵת וְחֹרֵה הָא חֲוִיצָיָה הוּא פְסוּלָה בְּתַמְיָה וְכִי שִׁי מִינָה צִפּוֹן וְבִרְדוֹם לִיפְסִל בִּינָזָא אֲלֹא אֵת דִּתְנִי פִירְכָּסָה יִצְחָה לַחוּץ אִיצְטְרִיבָא לִיה דְקִתְנִי בַּה בְּהִיזָא פִירְכָּסָה יִצְחָה לַחוּץ לְעוֹרָה וְחֹרֵה פְסוּלָה וְאִפְסִיל פִירְכָּסָה יִצְחָה מִנְּהִילָה דְפְסָלָה בִּינָזָא עִי' בְּפִי' שֵׁי לַעֲלִי (כֹּל) מִיזִידִי לֵה בְּמִטָּא: וְאִי דְקִתְנִי פִירְכָּסָה בִּי עֵקֶשׁ מִשּׁוּם הָדִיא נִטְס לֹא בִלְשׁוֹן פִּירְכָּסָה דְקִתְנִי בַּה נִמְו פִירְכָּסָה יִצְחָה לַחוּץ וְחֹרֵה פְסוּלָה

נִשְׁפֵּךְ עַל הָרִצְפָּה. מִצּוֹר הָעֹלֶף אֲצִרְיָה הוּא וְלֹא אֲצִרְיָה רַחֲמָנָא כְּלִי שְׂרֵת. וְעֹאֲרָא דִירֵיה הוּא בְּמִסְכָּה כְּלִי שְׂרֵת וְחִלְכָּה לִמְבוֹחֶה לִיה בְּשִׁפְךָ מִן הַכֵּל עַל הָרִצְפָּה פְסוּלָה: תִּיפּוֹף לִי. דְרָא בְּעִי כִיבוּס בִּלְאֵי מִיעֵטָא דְזֹאת דְרָא אִפְסִיל לִיה דָם מִבִּי מִטָּא לְאִוִּיר הִכְנָה וְאֵן רָאִי לְחֹזָא בְּעִין וְאִוִּיר כְּלִי כְּכִלִי דָמִי: כְּמִדְבָּק כְּלִי בְּצִנּוּרָה. דְלֹא הִיָּה עַל אִוִּיר עַד שִׁנְעָה בִּי לְהֹאִי אִיצְטְרִיבָא לִיה לַעֲמוּטָה: נִיתוּ מִכְנֵד לְכֵנֵד. בְּרַם דְהִמָּה כְּמִיָּה: אִיחֻד לִיה לְכִיבוּס. וְגַר עַל הָרִצְפָּה וְאִסְפָּה וְאִחֻד כִּין נִיתוּ עַל הַכֵּל דְהִתָּם כִּין דְכִשְׂרָה לְזִירָה רָאִי לְחֹזָא קִרְיָא בִּיה אֲבָל עַל הַכֵּל דְרִיכָאִיק אִיכָּיִק לְכִיבוּס אִיחֻד מְבוֹחֶה חֹזָא וְלֹא קִרְיָא בִּיה רָאִי לְחֹזָא וְלֹא בְּעִי כִיבוּס הָאִי אֲחֻד: וְזִי שְׂאֵלָה. בְּיִזְרוּתָא דִּיה שְׂאֵלָה וְאִיכָּיִק עֲלִיהָ: אוֹסְפָה וְיָשֹׁר. וְאֵינִיפ דְאִיחֻדִּיק לְכִיבוּס לֹא בְטֵל מְבוֹחֶה דָם כֹּל זֶמֶן שְׂלֹא כִיבוּס וְחֵל מִנְּשִׁיךְ מִן הַכֵּל עַל הָרִצְפָּה: הָא כְּשִׂר. וְטַעוֹן תִּיפּוֹף לִי: וְאִי תִיפּוֹף לִי: שְׂאֵלָה לִי: אוֹסְפָה מִן תִּיפּוֹף לִי: בְּרַק סִיד מִשּׁוּם דְחִזְקוּק לְכִיבוּס טִיֵּל לִיה מְבוֹחֶה: דָם אֲנָא בִּינִי עִי'. דְאִמֹר לִקְטָן (דף צב.) דְחִיָּה לֹא שִׁעַת הַבּוֹשֵׁר לְזִירָה וְנִפְסָלָה דְמֹה טַעוֹן כִּיבוּס וְהָאִי דִירָא מִתְחִילָה כְּכִל נִתְקַבֵּל וְחִיָּה לֹא שִׁעַת הַבּוֹשֵׁר וְאִיחֻד נִפְסֵל בְּפִעִימוֹת עַל כֵּנֵי רִאשְׁוֹן.

טעם קאמור. מתוך התירוץ משמע דא דקשיא ליה את הו לוי קאי אלפי שאין
טען כיבוס בו ונתנה ונשפר על הרצפה למה לי את שמעתי לה מניחו מן הצואה:
אלא אצבע בגמי מקנה. בפ"ק דמנחות (דף ק) פ"י בקונטרס שיהי שמה מדרגה בדר
דמשחא לא נבח פניו אהל מועד ופרה לפניו נשפחה לארץ שירד מן הדור והוא יזה ויורד
בין כל הזאת ודאמור שמה ומשחיה לבקש בנות

הפרה וקשה מהא דאמור לקמן בריש פרק בתרא
(דף ק"ק) שחטה שלא בגדר הפחת פסולה עשומא
והשחי אהל מה הזאת בגדר הפחת אף שהשחי
בגדר הפחת דמשמע שהיה הבל בנקום אחד
ונראה כמו שפירש כאן בקונטרס שלא היה יכול
לקנח אצבע בנות הפרה ויתלכך אצבעו מן
הנימין והבי נמי אשכחן דחיישינן לנימין פרק ב'
כתב הקדש (שבת קט"ו) בני מופשיטין אל הפסח
לע דהוה.

מנין לרבות שם וכל מיני בגדים מן מדיאק
רבינא לשק ולכו מיני בגדים מן מדיאק
דער אף משדופשט לא בעי כיבוס לרבי אלעזר
ורב"ש במילתיה יכול שאני מרבה את העור
משדופשט דרבי' בקונטרס ור"ג עד שלא חשבה
ד"כ"ח הוה משמע משדופשט בעי כיבוס וזה אינו
ד"ר"א לא במציא אלא שם ומיני בגדים ומשמעין
ליה נמי במתני' דאף משדופשט אין טען
כבוס זה אינו דאורבית דער משדופשט
ואינו מחוסר שום דבר אל תיקון ולא מחשבה
לקבל טומאה טען כבוס אפילו ל"א דהא
(משדופשט נמי) לא ממשע אל מטעם דבעין
דבר דהקבל כבוסא דכריתא בברייתא דרבי
אי מקבל טומאה השתא טען כיבוס ובסמוך
נמי קאמר ערובא חשיב לקענה איכא בייחוד
דלרבי אלעזר לא בעי כיבוס משום דאני מקבל
טומאה עד שיקענה אבל אם קענה או לא
דישם לקענה דהשתא אי מקבל העור טומאה
טען כיבוס וזה המרבי שם ושאר מיני בגדים
משום דאפילו וכו' דאין דככל בני כ"א
צמר ופשתים כדפרשי' ורצ"ך יתור לרבות' ודה
דמהותא יתור נמי אתי ער וכו' רב"ש ב"ר
משדופשט מידי שערין צריך מחשבה קודם
שיקבל טומאה אי צריך שביטל מחשבתו חשיב
העירבא לקענה וכן פרשי' דהשתא אינו מקבל
טומאה לא בעי כיבוס ולרבי יתודה בעי כיבוס
כיון דראוי לקבל אל מחשבה ע"י יתודה מן
אבל ר"א לא מידי בער שצריך תיקון ומעשה
קודם שיקבל טומאה דהווא אפי' רבי יתודה
מודה דלא בעי כיבוס דהא אינו ראוי לקבל דהא
מחוסר מעשה אבל קשה אי גריס משדופשט
משאז בעי מאי בייחוד לבעי פירוש ד"ר' ער
משדופשט דאניו מקבל טומאה השתא אבל
ראוי לקבל ע"י מחשבה והבי משכחת לא ד"ר
מחוסר מעשה אפי' רבי יתודה מודה דהא אינו
ראוי מיהו היינו נמי מאי בייחוד דקאמר שצריך
לעשות הבעיא מכה דרבי שניהם ואי גריס
אף במילתיה דרבי' דאף הוהשט איש דבעי
מאי בייחוד אבל קשה ממתני' ואי גריס אף
משדופשט: וזהו ה"ר שחטא אפילו גריס משדופשט
ע"כ לא מילי ר"י ור"א אל"ר דרש מה
בגר ראוי לקבל טומאה ור"א דרש מה בגר
מקבל טומאה ומשם הכי ר"י ודרשיו ראש מרבה
ער משדופשט דראוי לקבל טומאה במחשבה
ואין מחוסר מעשה ור"י ור"א דרשין מקבל מעשה
ער שדופשט אפי' דראוי משום דבעי דבר
למקבל טומאה שאין מחוסר אפילו מחשבה אבל
ד"ר יתודה מקבל טומאה בלא שום מעשה
דאי מחוסר מעשה אפילו ר"י מודה דלא בעי
כיבוס

הא, תו למה לי. מה טעם קאמור, מה טעם, נשפך על
הרצפה ואספו, אין טעון כיבוס, לפי שאין טעון כיבוס
אלא דם שנשקבל בכלי וראוי להויה: ראוי להויה:
למעוטי מאי. למעוטי, קיבל פחות מפידי הויה בכלי
זה, ופחות מפידי הויה בכלי זה. דהניא, רבי חלפתא
בר שאול אומר, קידש פחות מפידי הויה בכלי זה,
ופחות מפידי הויה בכלי זה, לא קידש. איפשיא אהו,
בדם. מהו. למכא הויה, ומהלכתא לא חזי. אימינן, וזה
דלמא, התם, מה טעם, דכתיב וְטָבַל בַּמַּיִם, הכא
נמי, כתיב וְטָבַל בַּדָּם. תא שמע, דאמר רבי יוחנן
אמר רבי אלעזר, אף בדם, לא קידש. אמר רבא, תניא,
וְטָבַל, ולא מספם. בדם, עד שיהא בדם שיעור
מביילה מעיקרו. מן הדם, מן הדם שבעין. ואי צמר
למיתב בדם, דאי כתב רחמנא וְטָבַל, הוה אמניא,
אף על פי דליכא שיעור מביילה מעיקרו, כתב רחמנא
בדם, ואי כתב רחמנא בדם, הוה אמניא, אפילו
מספם, כתב רחמנא וְטָבַל. מן הדם, שבעין, למעוטי
מאי. אמר רבא, למעוטי שריים שבאצבע. מסיעי לרבי
אלעזר, דאמר רבי אלעזר, שריים שבאצבע פסולין.
אמר ליה רבין בר רב אדא לרב, אמר תלמידך. אמר
רב עמרם, תניא, היה מזה וניתוח הזאת מידו, היה
שלא היה, טעון כיבוס. משהויה, אין טעון כיבוס. מאי
לזה, הכי קאמר, עד שלא גמר מלהות, טעון כיבוס.
משהויה להות, אין טעון כיבוס. לא. הכי קאמר, עד
שלא יצתה הזאת מידו, טעון כיבוס. משהויה הזאת
מידו, אין טעון כיבוס. איתיביה אפי', גמר מלהות,
מקנה ידו בגופה של פרה, גמר, אין, לא, גמר. לא. אמר
לרבי, גמר, מקנה ידו בגופה של פרה. לא גמר, מקנה
אצבעו. בשלמא, גמר מקנה ידו בגופה של פרה,
שנאמר וְשָׂרָף את הפרה לעונו, אלא אצבעו, במאי
מקנה. אמר אפי', בשפת מורה, בדרבנן וזה:
משנה יתנו על העור, עד שלא חושט אינו טעון
כיבוס. משדופשט, טעון כיבוס, דבר רבי יהודה. רבי
אלעזר אומר, אף משדופשט אינו טעון כיבוס אלא
מקום הדם. ודבר שהוא ראוי לקבל טומאה, וראוי
לכיבוס, אחר הגדר, ואחר השק, ואחר העור, מעונין
כיבוס. והכיבוס במקום קדוש, וישיבת כלי החרס
במקום קדוש. ומריקא ושמיטת בכלי תחישת במקום
קדוש. זה חומר בתפאת מקדש קדוש: גמרא
מנהיג מיל. דתנו רבנן, בגד, אין לי אלא בגד. מנן
לרבות עור משדופשט, תלמוד לומר אשר יזה עליה
תכבס. וכול, שאני מרבה עור עד שלא חושט,
תלמוד לומר בגד, מה בגד הראוי לקבל טומאה, וראוי
כל הראוי לקבל טומאה, דבר רבי יהודה. רבי אלעזר
אומר, בגד, אין לי אלא בגד. מנן לרבות שלק
וכל

אח או לפה לי. למיתני אין טעון כיבוס אלא שנתקבל בבלי את תנא ליה נשפר על
הרצפה קיבל פחות מפידי הויה בכלי זה. וזהו ויערב: ורבי ר' חלפתא. לבני מן טמאה:
קידש. מן הטאת באפר פרה לא קידש. דברעי טעמא ואולי: דם מאי. גבי טמאת הפשימית
דמשחא לא נבח פניו אהל מועד ופרה לפניו נשפחה לארץ שירד מן הדור והוא יזה ויורד
בין כל הזאת ודאמור שמה ומשחיה לבקש בנות
הפרה וקשה מהא דאמור לקמן בריש פרק בתרא
(דף ק"ק) שחטה שלא בגדר הפחת פסולה עשומא
והשחי אהל מה הזאת בגדר הפחת אף שהשחי
בגדר הפחת דמשמע שהיה הבל בנקום אחד
ונראה כמו שפירש כאן בקונטרס שלא היה יכול
לקנח אצבע בנות הפרה ויתלכך אצבעו מן
הנימין והבי נמי אשכחן דחיישינן לנימין פרק ב'
כתב הקדש (שבת קט"ו) בני מופשיטין אל הפסח
לע דהוה.
מנין לרבות שם וכל מיני בגדים מן מדיאק
רבינא לשק ולכו מיני בגדים מן מדיאק
דער אף משדופשט לא בעי כיבוס לרבי אלעזר
ורב"ש במילתיה יכול שאני מרבה את העור
משדופשט דרבי' בקונטרס ור"ג עד שלא חשבה
ד"כ"ח הוה משמע משדופשט בעי כיבוס וזה אינו
ד"ר"א לא במציא אלא שם ומיני בגדים ומשמעין
ליה נמי במתני' דאף משדופשט אין טען
כבוס זה אינו דאורבית דער משדופשט
ואינו מחוסר שום דבר אל תיקון ולא מחשבה
לקבל טומאה טען כבוס אפילו ל"א דהא
(משדופשט נמי) לא ממשע אל מטעם דבעין
דבר דהקבל כבוסא דכריתא בברייתא דרבי
אי מקבל טומאה השתא טען כיבוס ובסמוך
נמי קאמר ערובא חשיב לקענה איכא בייחוד
דלרבי אלעזר לא בעי כיבוס משום דאני מקבל
טומאה עד שיקענה אבל אם קענה או לא
דישם לקענה דהשתא אי מקבל העור טומאה
טען כיבוס וזה המרבי שם ושאר מיני בגדים
משום דאפילו וכו' דאין דככל בני כ"א
צמר ופשתים כדפרשי' ורצ"ך יתור לרבות' ודה
דמהותא יתור נמי אתי ער וכו' רב"ש ב"ר
משדופשט מידי שערין צריך מחשבה קודם
שיקבל טומאה אי צריך שביטל מחשבתו חשיב
העירבא לקענה וכן פרשי' דהשתא אינו מקבל
טומאה לא בעי כיבוס ולרבי יתודה בעי כיבוס
כיון דראוי לקבל אל מחשבה ע"י יתודה מן
אבל ר"א לא מידי בער שצריך תיקון ומעשה
קודם שיקבל טומאה דהווא אפי' רבי יתודה
מודה דלא בעי כיבוס דהא אינו ראוי לקבל דהא
מחוסר מעשה אבל קשה אי גריס משדופשט
משאז בעי מאי בייחוד לבעי פירוש ד"ר' ער
משדופשט דאניו מקבל טומאה השתא אבל
ראוי לקבל ע"י מחשבה והבי משכחת לא ד"ר
מחוסר מעשה אפי' רבי יתודה מודה דהא אינו
ראוי מיהו היינו נמי מאי בייחוד דקאמר שצריך
לעשות הבעיא מכה דרבי שניהם ואי גריס
אף במילתיה דרבי' דאף הוהשט איש דבעי
מאי בייחוד אבל קשה ממתני' ואי גריס אף
משדופשט: וזהו ה"ר שחטא אפילו גריס משדופשט
ע"כ לא מילי ר"י ור"א אל"ר דרש מה
בגר ראוי לקבל טומאה ור"א דרש מה בגר
מקבל טומאה ומשם הכי ר"י ודרשיו ראש מרבה
ער משדופשט דראוי לקבל טומאה במחשבה
ואין מחוסר מעשה ור"י ור"א דרשין מקבל מעשה
ער שדופשט אפי' דראוי משום דבעי דבר
למקבל טומאה שאין מחוסר אפילו מחשבה אבל
ד"ר יתודה מקבל טומאה בלא שום מעשה
דאי מחוסר מעשה אפילו ר"י מודה דלא בעי
כיבוס

זבחים. פרק אחד עשר – דם חטאת דף צד עמוד א – מתוך מדהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
רש"י
תוספות

1 חֲפֵשֶׁת מִקְבֵּל טוֹמָאָה בְּלֹא שׁוּם מַעֲשֶׂה עַד כָּאן תְּהִיָּה וְחִימָה בִּפְנֵי מִגְמֹה טוֹמֵנִין (שֶׁבַע)
 2 דָּף (מַט): מִשְׁעֵה דְּאִין עוֹר מִקְבֵּל טוֹמָאָה עַד לֵארוֹי עִיבּוֹד דְּרֵינִי עֵירוּת בִּין עֲבוּדִים
 3 בִּין שְׂאִינִן עֲבוּדִים מוֹחֵר לְשִׁלְטָן כְּשֶׁבֶר וְלֹא אִמּוּר עֲבוּדִים אֲלֵא לְעֵלֵן טוֹמָאָה בְּלִבֵּר
 4 וְפִי שְׂפִי כְּקִרְסֵט דְּאִין עוֹר מִקְבֵּל טוֹמָאָה עַד
 5 לֵארוֹר עִיבּוֹד וְשִׁנְאָה שִׁי פִּרְשֵׁי דִאָרֵךְ עִיבּוֹד
 6 מִפְּלֹג מוֹחֲשֶׁה בֹּא בְּעִי אַבְל קִרְסֵי עִיבּוֹד עַד
 7 אֲחִיזָה דְּאִין חִיִּים פִּרְשֵׁי בְּשֵׁם דְּרֵיבֵּי הֲדָמָה
 8 מִיִּירִי בֹאוּתָם שְׁעוֹרוֹתֵיהֶם כְּבִשְׁמֵר דִּתְנֵן בִּפְ
 9 הַעֲרֵר דְּחִלּוֹן דְּקֵבִי (בְּזֶל) וְעִיבּוֹד שְׁעִיבּוֹן
 10 וְשׁוֹרֵךְ כֵּן בְּרִי עֲבֻדָּה שְׁחִירָא וְחֵק אֵל
 11 אִמּוּר שִׁישׁ חִלּוֹן בִּין עֲבוּדִין לְשִׁאֵן עֲבוּדִין
 12 אֲלֵא לְעֵלֵן טוֹמָאָה וְבֹאוּתָם שְׁעוֹרוֹתֵיהֶן כְּבִשְׁמֵר
 13 דְּקִרְסֵי עִיבּוֹד טוֹמָאָן בְּבוּדִי כְּרִין בְּחֵטָא
 14 וְלֹבֵדֵי דְּרִשְׁרִין בְּכַעֲשֵׁה לְוֵאלוֹר עִיבּוֹד שְׁחִירָא
 15 עַד שִׂיחָה בֹּא וְתַשְׁכָּה עַל הַמַּעֲשֶׂה כְּרִין עַד
 16 וְאִת' תַּשְׁמַנָּה בְּכֹאן דְּעוֹר מִשְׁחֻשְׁתָּא אִפִּילוּ
 17 לֵאן מִקְבֵּל טוֹמָאָה בְּחֻשְׁתָּא דִּיא וְדִמְיָה עַד
 18 שְׁלֹא דְּחֻשְׁתָּה קְרָבִירִי דְּהוּי לֵאן וּמִדְּחֻשִׁיב מִנָּה
 19 בְּחֻשְׁתָּה לְעֵלֵן טוֹמָאָה אִם כֵּן מוֹחֵר לְשִׁלְטָן
 20 כְּבִשְׁמֵר כִּדְּאִשְׁחֹן פִּרְקִי לֵן הֲכֵילִין (שֶׁבַע) עַד
 21 בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 22 דְּמִימְלִין עַל מוֹשֵׁר לֵה מִנָּה שִׁיר לְשִׁלְטָן
 23 (קֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 24 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 25 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 26 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 27 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 28 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 29 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 30 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 31 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 32 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 33 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 34 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 35 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 36 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 37 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 38 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 39 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 40 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 41 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 42 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 43 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 44 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 45 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 46 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 47 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 48 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 49 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 50 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 51 דְּקֶבֶב) בְּמִזְחַס שְׂאִינֵי נִקְבָּה בְּגִלְמִי רִבּוּין דְּחִימָנִן
 52 דְּקֶ

וכל מיני נבירים. השירים והכלקן וסודיקין: ויכל שאני מרבה עוד שהשופשם. וסודין כג
 אלעזר משתופשם בשרי כלל שום תיקון: כג בגד המקבל טומאה. דברי אלעזר נגזר בגד
 דביתא מבגד האמור שבידיו. ויקראי א. שהוא מקבל טומאה ואינה מחוסר מחשבה. מאי
 כצוהו. במאי פלוגי דבר מצוה בגד הראוי לקבל טומאה אינה מקבלת וילקו ר' יודנה
 מנייה דא [בגין] חשיב עליה. לחקן חלקוק. רבא
 אביר. בגד נודר נגזר משבתת לה דראוי לקבל
 ואינו מקבל כגד כשהושב עור עליו לצרצור משעת
 דוקס דכל כגד דלא צייר א צייר א מבטל למחשבתו
 לא כלי הוא: דא בגין כגבול ליה למחשבתו.
 א דקיסטין קל חושבה אנה מוציאיה מיד
 מחשבתה לבגין המוציאיה מחירתו טומאה נזל לה
 [כלים פרק כה משנה ט] ומשדרדור לשומאן
 במחשבה אין מחשבה חרות ומוציאיה אבל
 לחדורין קטומאה קייל ר' אבהו כל הכלים יורדין
 ליד טומאה במחשבה. עוצבא. שטיח לאכול
 עליו או לשכב עליו ודוק מן העור שיש ששיש
 מן הגד יורד קיין שאם יורדו חסין לעוצבא אין
 צריך קרעו דרדיניידר בלעז' לפיטורו דבבלאו
 קיעט חזי לעוצבא בביק מיתיה לה בפ' מרובה
 (דף סו:) אבל הויא דחשיב עליה לחושבה
 מקבלת טומאה עד שקיעטנה בארבעיין קיסין
 א יבטל מחשבתה הילכך בגד שעומד לעוצבא
 חשיב עליה קרעוהו ר' ראוי לקבל טומאה
 דא בגין מבטל מחשבתה ואינו מקבל עורין
 ובהא פלוגי דרבי יודנה כל בגד במשעמו וש
 בגד שאינו מקבל טומאה אלא ראי טומאה ר' ו
 אלעזר כבגד האמור שבידיו בעינן: והתניא
 בנדרותא: עדי שקיעטנה א (יבטל מחשבתו וקיל
 [שם] כל הכלים יורדין ליה לשומאן מחשבתה
 דבר גידיה הוא. דאין כבבסיס [אחרון] אלה
 הורה: היתה עליה ללששת. במש' שבת חזן תל
 היתה על הבר של בגד גיעל של דוק או של
 אהא מקומו בסמורטא שבת ואינו נתון עליה
 מים כללוחה להעבירה מפני דאזא חזבס
 ויכוסב ואם מלאכה הוא היינו מים ומה הוא
 לשלשית זו על בר של עור נתון עליה מים עד
 שהכלב בשטיפו מים ומידו ששפוזי ביריד ל
 ומתקנין נתון עליה מים ומידו אף כיבוס בעור
 מבבסו. גבי דם חזאת קאי: מסאניה. כשבת
 ארבע נעיסת דרביי (ויקרא טו) כיבוס בעור.
 ויבתי. דרבא דקורא ויקרא טו: כיבוס בעור.
 דרביי הכל וכי פלוגי אחרים דרבנן בקשין: לאו
 מילתא היא דאמרי. אלקומק ר' רבינן דהא
 קרא סמקא תיב' לא שזא רך ולא שזא קשה
 דמי לא חשבו דקרא אפילו אבסולטא קאמר
 דקשין ון אבסולטא ער שלוק ושהא ופשואי
 ליה. ודילכך קרא דרעזת אפילו בקשין
 ומתניין ברכין ופלוגתא בקשין:
 סרים
 מילתא היא דאמרי. זיקין. ניומא ליה לקרא. דכי פתיקין. ברכין
 אבסולטא תבאסין מקורית תיבס, וקאמר רחמנא יבעי כיבוס. א
 דמגופיה קא פרתה, מוחלחלא ליה, ומשוי לה רך. אמר רבא,

משום דשרייתו זהו כיבושו והא דאמר בפ"ק דביצה (דף י"ה) נדה מערמתו וטובלתו בבגדיה אומר ר"ת ולא חשיב כיבוש משום דהוי דרך לבלוך ויותר מתלככים בגדים כשנכנסה גנור לבושה מזה שמתבססין וכן יתיב לחילתא ברביש במה אשה (שבת דף נ"ו) לא אסרינן אלא שמא תטלם ותעבידם ארבע אמות בשבת ברבשות

ברשות הרבים ולא משום שרייתו ודו כיסודן דרך טעם הוא ומאין טעמא נמי שרי לקח
ידו במפה בשבת: א"י הכי שלחם נמי. דר דמים גרס שוחלים: **א"ל** מתרי תלת חומרי
נקט. הימה מימ קשה זה חומר דמשמע זה חומר ותו לא בדיקייא בפי' חודב (ב"מ דף נו)
וגבי' אלו דברים שאין להם אנהא בשלמא הדיוט זה חומר ותו לא אלא הקדש זה חומר
ותו לא ומידו בלאו ותי קשה תדע מאי קדש
בשלמא חומר זה חומר ותו לא אבתי איבא
(בעי) תשלמי כפל אדיתא בדיוט וליחיה
בהקדש ושומר חנם שנשבע לדיוט ואין נשבע
להקדש ואית דלא רבי דתם ותו לא הכי
פירשטא בשלמא בדיוט שייך למיתני זה חומר
לפי' שמועטת חומרות של הדיוט משל הקדש
וכשמנא (וחומר) שייך למיתני זה חומר עליה
אלב חומרי הקדש משל הדיוט נפיש ואינו שום
חדוש דליתני עלה זה חומר ולפירוש זה נחא
אבן הן במסכת ערובין בפרק האומר משקל ו
(דף ע"ג) דקתני זה חומר בדברים מנעריין ובגמי
חשיב טפי במדייתא ואי גרסינן ותו לא יש לפרש
משום דחומרי באנהא שכיחא אבל חומרא
דחוב ד' ה' ובפל ושבועת שומר חנם ותשלומי
שומר שבר לא שכיח דתי חומרא בדיוט אלא
הקדש זה חומר ותו לא אבתי איכא טובא
הדיוט ולפירוש זה לא מתיראן דר דשמעת
חידוש דערבין: **א**לא שאל שאל שרי
כדי מעפורת אבל שייך בה כדי מעפורת חומר.
מליתא דריה איתמר העור הדורסו (תולין דף
קכג) אחזיא דטלית שהתחיל בה לקורעה כיון
שנקרע בה רובה שוב אינו חומר וטורח ומקום
דטורח לגמרי ותימה אמאי אינה טמאה מנגע
מדרס דבארמא בפי' בהמה דמקשה (שם דף ע"ב)
שלוש על שלשה שנוקע טורחן מן הדורס
אבל טמא מנגע מדרס דרבי רבי נחמיה ומסיר דמות
בשול על שלש בהותא מנגע גדול לבולי' עלמא
בשעת מירייתו מאבדין מקבלות טומאה מאבדין
ואפי' מירייתו דטלית בשלא בטמא מדרס אלא
מנגע טומאה בעלמא מימ' כל כמה דאשתדיר בה
שול על שלש שהוא שיעור טומאת מנגע לא
פקעה מינה טומאת מנגע ואי לאו דר דשמעת
זה מצינן למימר דטורח ודקתני זה חומר
קאמר ותא דלא קתני אבל טמא מנגע מדרס
ברקתין בהמה דמקשה משום דאית
להשמיענה **חדוש** של טורח אלא קמיל א"י
דטלית גדולה (תרבה יותר) עדיין יותר מג' על'
אפה טורחן מן הדורס הואיל ולא חזיא
למלאכא ראשונה (ולדעתסן) אבל קשה מדר'
משעת דאי לא פקעה מינה טומאת אלא
מבויסין אלא אבתי טמא דהא
מימ'

**פרים ובקשות, דרבינן נינהו, ותנן, היתה של עזר, נותן
עליה מים עד שתכלה. אלא אמר רבא, כל פיוס
דלית ליה ביסבוס, לא שמייה פיוס. והא דאמר רב
חייא בר אשי, וימנין סניאין, הוה קאימנא קמיה דרב,
ושלשיכו ליה מקסאניה במיא, שבשדן, אין. אבל פיוס,
לא. אי ברין, וברברי הכל. אי בקשין, ובאחרים.
אי הכי, בגד נמי. בגד, שריתו והו פיוסו. ורבא
לשמייה דאמר רבא, ורק סודר לפיוס, חייב. ורק ורע
פשתן לפיוס, חייב. בשלמא סודר, עבדי פיוסו. אלא
ורע פשתן, מאי טעמא. וכי תיקא, משום דמקדח.
אי הכי, חישי ושמעין נמי. הקד, אית להו רירי. אי
הכי, שלחים נמי. תתם, קעביד לישא. דרש רבא,
מותר לכבס מנגע בשבת. אמר ליה רב פפא לרבא,
והאמר רבי חייא בר אשי, וימנין סניאין, הוה קאימנא
קמיה דרב, ושלשיכו ליה מקסאניה במיא, שבשדן, אין.
אבל פיוסו, לא. הדר אוקי רבא אמורא עליה, ודרש,
דרבים שאמרתי לפניכם טענת חם גידו. פרם קד
אמר, שבשדן מותר, פיוסו אסור: הפיוסו במקום
קדוש כו'. מנא הני מילי. דתנן רבנן, 'הכבס במקום
קדוש'. שביית כלי חרס, מניין. תלמוד לומר 'בכל
חרס אשר תבאש בו ישרב'. מריקא ושטופה בכל
נחשת, מנין. תלמוד לומר 'ואם בכלי נחשת בושלה,
ומוקד ושופף במים': זה חומר בהקטאת כו'. ותו
ליבא, והאיבא, שזכנס דמה (לפני) לפנים. בהקטאות
החיצונות. [חיצונות נמי], שאם נכנס דמה (לפני
(לפנים) פסולה. פרבי עקיבא דאמר, כל דמים שזכנסו
להדליך לכפר, פסולין, שכן מכפרין על חייבי פירות.
בהקטאת דשמעת תהול, שכן מעונה ארבע מתנות.
פרבי ישמעאל דאמר, כל דמים מעוניין ארבע מתנות,
על ארבע קרנות. ולישעמיה, האיבא קרן (ברם).
חומרי אצבע. האיבא חודה, אלא, חד מתרי, תלתא
אית, נקט: **משנה** בגד שצא חוץ לקעים, נכנס
ווכבסו במקום קדוש. נמא חוץ לקעים, קורעו,
נכנס, ווכבסו במקום קדוש. כלי חרס שצא חוץ**

כרים ובקשות דרבינן נינהו. דאין ששין אותן אלא מעור רך שיהא נוח לישכב עליה:
בכבוס. משפשי צדו זה על צדו זה בדרך המכנס בגדים אחת בשתי ידיו ומשפשיה
לא שמייה כביסו. הילכך נותן עליו מים עד שתכלה שרי בעור ואפילו רך ולקמן פריך אי
הכי בגד נמי כביסו לא ותי אלא) על ידי כסבוסו בגד נמי. ותי עליו מים ואמאי נתא
מקדח שטרטוטו. ורע פשתן במים חיים.
ברפשיה ואולי. דמיקדח. צומח מים והוא אלה
זרעה הכי שרינן אי הכי זרעה ושערי נמי דרך
אית להו רירא אי הכי שלחים נמי חתם קעביד
לישא חיה אית להו רירא. ורע פשתן נתא
נפקא רירא מניה ומדבק אחרדי: אי הכי
שלחים נמי. אי משום דמדבק בדידיו מדויקין
לה בשלחם נמי שרות שאינן עבודין ותנאן
בגמי רירא קפקא חמיתיה ומשני חתם. וגי ורע
פשתן כי מדבק בירא דנפק מנייהו ודי
תולדות לישא אבל שלחים לא שייבא בדיקא
דירעו ורע לישא אמר' ליה רב פפא. לאור
שיש לו לתתורגמן: חדי אוקי. באותה שעה
הוא ואמר לתתורגמן עמוד השמע לרבים שאני
חוזר כי ממנה שדרשתי: ולי. חדי. בחר כיבוס
כרובי: ותיבא. אבתי חומר בחטאת שחרי כי
בהן דמן נכנס לפנים מה שאין בשאר קדשים
ומשני בחטאת חמיתיה: ומשני חתם. ופרכין
בהמות החיצונות נמי איבא שאם נכנס דמה
לפנים פסולה. בדכביס (ויקרא ו') וכל חטאת
אשר יבא: ומשני כרבי' עקיבא. סבירא ליה
לתנא דידן: דאמר כל דמים כו'. בכל חטאת
שנתערב (לעיל דף פא): והאיבא שכן
ארבע מתנות. מפסקות ושאר קדשים שחי
מתנת שוקן ארבע ואין בהן אלא פסוק שחי
מתנת: **ו' ישמעאל**. דאמר באידו מקומן
(לעיל דף גג) כל הדמים מעוניין פסוק ארבע
מתנות לב' קרנות ויפרכין לר' ישמעאל איבא
חומר בחטאת שהוא טען ארבע קרנות:
ולישעמיה מובא איבא. שחרי חטאת טענה קרן.
ושאר דמים ניחנין למטה מן החוט ואיבא
שטענה אצבע ושאר דמים נורקין מן הבלי
מרוחק למבוא וטענה חודה על סך מה שאין
כן בשאר דמים: **מתני'** בגד. שציתו ריח
חוטא ורין לקעים: נכנס. לעורה ומכנסו
במקום קדוש: נכנס חוץ לקעים. לאחר שיבא
ואי אפשר להכניס טומאה לעורה: קורעו. וטורח
מטומאה ומותר להכניסו ונכנס ומכנסו במקום
קדוש: נקביו. לעורה מטומאה: פוחתו. דכלי
מתכות אינו טורח נקב כל דהו אלא נקב
גדול: **ג' אמר רבנא**. שיהא שם בגד
עליו בשעת כיבוסו דפשיי' ביה. שלא יכדיל
לא חקיק על פיו כלי לחלוק את הבגד לשנים
אלא ששייך בו כדי רוחו כדאמר מלמאן טורח
הואיל ותקדע רובו וכיון ששייך בו כדי מעפורת
ראוי לחבוט ושמו עליו הבגד קרינן ביה: והאמר
רב חונא. בפרק העור הדורסו (תולין דף קכג)
כל שנו דטלית שנתחלה בה לקרעה ודין
שנקרע רובה טורחיה אלא שלא שייך באותה
מעט כדי מעפורת: אבל שייך בה כדי מעפורת
חבירו חוי. ודעיין הוא בטומאה:

ובחיים. פרק אחד עשר – דם חטאת דף צה עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" רש"י תוספות

מדרגים. גיורה דילמא לא אחאי למקרקע רובה אבל מדאורייתא חסודה ומותר להכניסה
שמוש מצוה כבוד: נראה בעיני שחסר מן הספרים דובי כלי חרס לא שייך לשנוי מדרגה
ליה מדרגה אחא: שנייה בגי' נחשת הוא דכרי פריך פרחוהו כלי אמר רבנאנא: האי לא
כלי הוא בשעת מדיקה ושטיפה: ודריגא ליה אחא. אמר, שפוחות מכין עליו בקורת
ומתברר וחתו וכו' ונראה שיש להוסיף ולומר דכלי חרס אחא

מִדְרֶגֶן הוּא: כָּל חֶרֶם שֶׁצִּיּוּ כו': כָּל אֹמֶר רִחְמָנָא,
וְלֹא כָּל הוּא. שֶׁנֶּקֶב בְּשׁוּרֵשׁ קָמֵן: כָּל נֶחֱשֶׁת [כו']
פִּוּחָתוֹ [וכו']: וְהָא, לֹא כָּל הוּא. דְּרִצִּיּוֹ מִרְצִיּוֹ
(הוּא). אֹמֶר רִישׁ לְקִישׁ, מְעִיל שְׁנוּמָמָא, מְכַנִּס
בְּפִחוֹת מְשַׁלֵּשׁ עַל שִׁשֵּׁל, וּמְכַבֵּס, מְשׁוֹם שֶׁאֵמֹר לֹא
יִסְרֶע' מִתּוֹכֵי רַב אֲדָא בַר אֲבָהָה, הָעִינִי וְתִרְכִּיבִי,
אִין בָּהֶן מְשׁוֹם שִׁשֵּׁל עַל שִׁשֵּׁל. אֵבֶב אֲבִינָה, חֲשִׁיבִי.
וְהָא גַּעַי שְׁבַעַת סִמְמִינִי, דְּאֲמַר רַב נַחֲמָן אֲמַר רַבָּה
בַּר אֲבִינָה, דִּם חֲמַתָּא וּמִרְאָתִי נִגְעִים, צִירִכִּי שְׁבַעַת
סִמְמִינִי. וְתַנְיָא, אֵלֹא שְׁאִין מְכַנִּסִּין מִי גִלְגִּיל לְמִקְדָּשׁ.
(יב)

למצינו דניקבור דמנותנין במציא משקל ליעוד
וערין כלי הוא לקבל חרסין בנס שבת פתח
המצניע (רק צדה) מעיל. שלש חנותה שבת
עליו חזק וחסא חרין קלעיתס חנותה מבניס
מוקס חדם לפניס: בפתח משלש על שלש.
שניי מבניס שיעור בנר גמא לערוד לפי שאי
אפשר לקרעו ולחבסיס מושס שפנור ל
יקרע: חקביס. בגד ער והרביץ. פלטרס שאני
ארו: אין שמוס שלש על שלש. ודלא
לכבישה חרין ודלא לתקן בחדק אלא לישב
עליו ותרץ שלשה על שלשה ומעל ער הוא
דקיש סדר ימא רק צא חסן פכול שניס
ערסא ששלש על שלש בניס: אבדחון.
כשחא חתובי בגד חסון: ר' זא: דדידי: ר' זא:

20 **בַּעֲיָ** דם חטאת שבעה סממנים השגרי'ן במש' נדה (דף סא:) לענין כתמים ורק תפל ומי
21 רגלים ותר ובורית ואהל וקמזניא ואשלג וזיכי מעיילין מי רגלים לעזרה ואמתני'
22 קפרי' ו**מראית נעים**. שהזקיק הכתוב נעמי בגדים לכיסוס דתכיב וכבסו את אשר בו
23 הנגע; ו**תנאי**. בפסוקים הקטרת (כריתות ו.) שאין מבכיסין מי רגלים למקדש:

21

[illegible][illegible]

מִמּוֹ יֵל טְהִילַת וּבְגֵד זְעֵמָתָם שֶׁאֵין שֶׁדָּם כָּלִי וְשֶׁם כָּלִי עֲלִיחָו וּבְכֻשְׁנָו כִּיֹּן דְּאוּלָּם שֶׁם
 1 כִּי לִינִיחָו טָהוֹר לְגִמְרֵי אֲבֵל בְּדִמְהָה מְדֻשָּׁה שֶׁחֲזָרָן (עַבְדֵּי) בְּחִיבָתָהּ בְּכִן דְּרַעֲמָא
 2 וְאֵין שֶׁם לֵאלֹהֵי לִוְיָ וְלֹהֵי מְדֻמָּה מְדֻשָּׁה אֶפְסִי שְׁתַּחֲרֹן כִּי מְדֻרָּם וּבְפִי תוֹתֵר הִדְרֹסֶם שֶׁם
 3 דָּף (כִּגְבִי) שֶׁם בְּקוֹנְטֵרֵי הָאֲבֵל טָמֵא מִנֶּגַע מְדֻרָּם כִּשְׁדֵּיהֶם בִּבְיָ שֶׁם טוֹמָאֹת מְדֻרָּם הַתְּמוּדָה
 4 וּבִנְעֻם וְדִּבְרֵי הַתְּהִלָּה לְכַסֵּל הַתְּמוּדָה וְהוּא לֵאלֹהֵי
 5 לִיהִ וְשֶׁפֶסֶל לֵאלֹהֵי טוֹמָאֹת מִנֶּגַע הָדָרָא שֶׁלֶּשׁ
 6 אֲצַנְעוּת אֲבֵל בְּהִדְרֹסֶם (שֶׁם) מִיִּידִי דְלִבָּא
 7 אֵלֶּה אֲדָה טוֹמָאֹת אֵין מִנֶּגַע זֶה לֵאלֹהֵי כְּבֹדָהּ וְאֵין מִנֶּגַע
 8 שֶׁרִי וּבִגְדֵל דָּף שֶׁמֶה דָּף טוֹמָאֹת הַתְּמוּדָה
 9 שֶׁלֶּשׁ וְהִיא רִקְיָהּ עֲבֻדָּה לְכַסֵּלֵי שֶׁמֶה
 10 וְהוּא לֵאלֹהֵי שֶׁם עֲלִיהִ מִדָּרְאָן וְשֶׁם סְבָרָא לְחֵלֶךְ כִּין
 11 שֶׁמֶה אֲתֵלֵּת שְׁתִּיחָה דְּכִין שֶׁנֶּשְׂאָר בְּהִילָּתָהּ
 12 שֶׁלֶּשׁ עַל טוֹמָאֹת שֶׁיִּעִיר טוֹמָאֹת מִדָּרְאָן
 13 יֵהֵא דִּיהֵא וּבְהִתְחִילָה הַסּוּדָנִי שֶׁם פִּי בְּקוֹנְטֵרֵס
 14 טִילֵּת שֶׁהַתְּחִילָה בִּלְקוֹרְעָה לְאֲבִשְׁלָה מְדֻרָּתֵת טִילֵּת
 15 מֵאֲחַר שֶׁמֶה אֲרִיאִי לְאֲבִשְׁלָה אֲבִשְׁלָה אֲרִיאִי שֶׁמֶה
 16 עֲלִיהִ מִיִּסְתַּרֵּת אֶפְסִי שֶׁשׁ בְּשִׁירִים שֶׁלֶּשׁ עַל שֶׁלֶּשׁ
 17 רַעֲשִׁין אֲרִיאִין לְקַבֵּל טוֹמָאֹת שֶׁמֶה טוֹמָאֹת
 18 וְהוּא דְּרִמָּא דְּכָלִי דִּירֵס שְׁבִירֵתִי מְדֻרָּתִי
 19 וְכִי

וַיִּשְׁרֹוּ מִקְבְּלֵי טוֹמָאָה כְּדֹאמָר בִּאלּוֹ טְרִיפוֹת (שם דר"ק וְהַן קִרְיֹוֹתָיוּ וְהֵן זֶה) מִשֶּׁם
 וְהָיָה דָהֵם מִיֵּי שְׂכִיזֵי הַשְּׁחִירִים אֲחִיכ בֶּלֹא יִתְרֹאֵל כִּי־דַרְפִּישִׁית שֶׁם הִנֵּה פֶרֶשׁ
 רִצְרִיעָה בְּהֵם וְשִׁלִּית מִיֵּי תְרִיזֵיךָ כְּשֹׁקֶרֶת וְרַחֵב אֶת כָּל אֲחֵר רֹחֵב שֶׁלֹּא וְלֹחֲבִי
 קֶאֱמָר טוֹרָה לְגִמְרֵי אֵינִי שֶׁעִינִי לִל הַקִּרְעוּת מִחֻבְרֵיךָ בִּבְל אֶחָד וְהָיָה שֶׁכָּל
 קָרַע וְקָרַע שֹׁקֶר עַד רֹחֵב שֶׁל טִלִּית (בַּפְחוֹת מִשְׁלֵשָׁה עַל שְׁלֹשָׁה) הָיָה בִּאלּוֹ גִמְר לִכֹּחַ
 וְיֹאדָה עַד שׁוֹן וּכְפֹן אֲשֶׁר בְּטִלִּית אֲבֹתוֹ מִשֶּׁשׁ לֵאמֹר שֶׁל קָרַע בִּי מִעֲפֹרֶת אֵשׁ שֶׁיֵּי הָיָה
 כִּי־בִי מִעֲפֹרֶת וְלֹגֵב אֲמַת טָקָר גִּמְר בְּרִי וְכֹמוֹן כָּךְ קֶשֶׁת בְּסֻמּוֹן גִּבִּי יֵי חֵרֶס שֶׁעִינָטָם וְכִי
 אִי־כֹל אֵל הָיָה שְׂדֵי מִסְדֵּר מִטְּמֹאנָתוֹ וְהָיָה פֶרֶשׁ כִּי־שֶׁמַעֲלֵי לִי חֵרֶס לֵאמֹר נָתַן
 יְהוָה מִיּוֹדָה לִתְלִית אֶת לִרְעוּן הָאֵל הַקֶּבֶל מִטְּמָאן וְלֹחֲבֵאן שְׂחִיב הָיָה כִּלִּי וְכֹדֵב לְעַגֵּן
 אֵי אֲמֹר רִמְמָנָה הָאֵל לֹא כִי־הָיָה מִרְצֵה לִי מִרְצֵה אֵל פֶּרֶשׁ מִן־הַרְצִיזוֹ וְהָיָה
 כִּי־לֹא יִשְׁעִי בִּי שְׂחֹת וְתֹפֵל לֹאֲדָר קִשְׁרָא אֵלֵי־כֵן הָיָה שְׂחִיב בְּרִי חֵרֶס וְכִלִּי שְׂחִיב וְרִמְמָנָה
 וְכֹחַ מִיִּשְׁדֵּה בִּכְךָ מִטְּמֹאנָתוֹ וְקֶצֶת תִּמְזָה מִה שֶׁיִּשְׁדֵּר אֲבֹתוֹ שֶׁיִּשְׁדֵּר שְׂדֵר שֶׁלֹּא לְעִנֵּן טוֹרָתוֹ כִּלִּי
 יִשְׁדֵּר תִּימָה אֲבֹל בְּשׁוֹרֶשׁ טָקָן אֵלֵי אֹהֶם מִיּוֹדָה לְמִשְׁקֵךְ שִׁמְרָה בְּכֹמוֹם שֶׁשֶּׁן וּבִקְנוֹטָם
 יוֹזֵרֵם אֵל בְּסוֹף הַמִּגְנֵעַ (שם דר"ק דְּרִבִּי שְׁרֵי קָטָן וְשִׁיחָא אֲבֹתוֹ מִן־פֶּרֶשׁ בְּקִנְיֹוֹטָם
 וְהָיָה מִשְׁקֵכִי בְּכֹמוֹם מִיּוֹדָה מִן־הָאֵל שֶׁשֶּׁן יִשְׁדֵּר וְהָיָה אֲבֹתוֹ מִן־פֶּרֶשׁ עוֹקֵץ (פ"ב) (פ"א)
 לֵאמֹר לְעִנֵּן טוֹמָאָה אֵל פְּלִיגֵי וְיֵשׁ לְפֶרֶשׁ בִּרְחֹק הָדֵא כִּלִּי חֵרֶס עֲשׂוֹי לֵאנוּכִיל וְלִמְשָׁק שְׂדֵרִי
 אֵל תוֹרָה כִּלִּי הִשְׁחִיב לֵאנוּכִיל אֵל דִּמִּי לֹא־הָרִיס בְּסִינִי פֶרֶשׁ (פ"א) הִשְׁחִיב כִּלִּי וְכִכֵּן
 וְאוֹכִילִי אֵל מִנְּחִיךְ בִּל מִשְׁקָל אֵל מִשְׁתַּחֲוִי בֹא אוֹכִילִי בְּסִינִי עֲצֻמַּת מִשְׁקָל בְּעֻצֵּם אֵלֵי
 תוֹרָה בְּכֹמוֹם מִשּׁוֹם אֲבֹתֵי אֵלֵי בִלְכֵּשֶׁל בֹּא שִׁיבֹל לְחִיץ בְּסִינִי גִמְרֵי נִתְקַן וְהָיָה מִזְמֹר
 שֶׁשׁ מִדּוֹחַ בְּכִלִּי חֵרֶס מִשּׁוֹם תוֹרָה וְ שֶׁ שְׂדֵר קָטָן קָשִׁיב (זו) לְעִנֵּן הַכֶּשֶׁר וְרִעִים
 שֶׁיִּשְׁדֵּר וְיִתֵּי דְרִעִינִי מִרְבֵּעַן וְהָיָה נִתָּח כְּדֹאמָר גִּבִּי בֶלֹא גִמְרֵא וּמִדְּרִיטָא אֵם אֶקֶב־בְּשׁוֹרֶשׁ

42 לַעֲנִים מִשְׁמַע תִּתֹּךְ פִּרְשׁוֹ הַקּוֹנְסֵרֶס בִּשְׁלֹשׁ עַל שֵׁלֶשׁ בִּיד עֶשְׂרִי דְלֹא יִקְבֵּל טוֹמָא כָּלִל
 43 בְּעֵינֵי שִׁלְשֵׁה עַל שִׁלְשֵׁה וְקֵדָה לֹא מִדָּךְ דְּמַעֲלֵי דִּירְךָן כִּי אֵרָא מְהֵרָא דִּבְעֵין דִּרְבִּין
 44 שִׁיעֲרֹת בִּשְׁלֹשָׁה עַל שִׁלְשֵׁה וְהָאֵרָא בְּמֵא דִּמְרִירָא (שֶׁבֶת דָּף כ"ו) בְּעֵינֵי מִנְיִן
 45 מִשְׁמַע עַל שִׁלְשֵׁה וְאֵין יִתְּלֹךְ בֵּין עֲנִיִּים לִשְׁעִירֵי אֵלֹא לְעֹנֵין מְדֵרִס אֵינִי אֲתָם דְּבִעֵי שִׁלְשֵׁה
 46 מִשְׁמַע עַל שִׁלְשֵׁה וְאִפְּסִיל יִיחַד בְּמֵלָה דִּיעוֹ וְהָאֵרָא בִּיד רִית רִאיהּ דְּבִטְמוֹנָתָא מְדֵרִס הָא
 47 מְדֵרִס מְשֻׁשׁ עַל שִׁלְשֵׁה לִמְסַנּוֹת מֵאֵל בְּרִיתָן בִּשְׁלֹשָׁה אֵינִי אֵרָא דִּבְעֵינֵי אֵין אֲנִי
 48 שֶׁאֵין בִּיד שִׁלְשׁ עַל שִׁלְשׁ וְדִמְדָּה שְׂוֵאָה מִדֵּרֶס סוֹפֵר **מְבִטִּיל** מְחֻלָּה מְחֻלָּה אִפְּסִיל לֹא
 49 לֹא חֲשִׁיב אֵיכֵילוֹ בְּנִסּוֹ כֹּהֵל **וְהָא** בְּעֵי שֶׁבַע סַמְמִין. פִּי קוֹנְסֵרֶס דִּאֲמַתְיָתִין פִּרְךָ וְקֵדָה
 50 אֵי אֵיכָא לִיקוּמָה בְּבִגְדֵי הַדִּישׁ שִׁכּוֹל לַחֲבֵירִי וְכִנְסָה עֵי צֶפֶן אֵלֵךְ מִבֶּרֶךְ גִּדּוֹל אֵינִי
 51 דִּרְבִּי בִּיד גּוֹפֵא דְקֶאֱמֹר דִּי חֲסֵאָה וְמֵרֹאֶת נְעִיִם צִירִיִן וְ סַמְמִין (נְמוֹ דְּמֵי דְּמִצִּי
 52 בְּרַגְלֵי לַמְּדֵה:

זבוחים. פרק אחד עשר – דם חטאת דף צה עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
תוספות

עִירָה לתוכו רוחם מנין תל אשר תבשל בו ישבר. מכאן מדרק ר"ת דעירוי כבלי ראשון מחדשים כמובשל ונראה אדורבה קשה מכאן דהא קרי ליה בסמוך בלוע בלא בישול מיהו י"ל דחשיב ליה בלוע בלא בישול לפי שאינו מתבשל מזהמת הצלי דרבבלי אלא תבשל ורבינו שמואל דהו מדרק דעירוי כבלי שני מהא דתנן בפרק כירה (שבת קנ"ב) הא הילפס והקיריה שחעריה

מרוחצין לא יתן לתוכו תבלין דמשמע הא לערות מהם על התבלין שרי ועוד דהו מדרק מהא דק"ל כשמואל דאמר תהא גבר דתניא כותיה ב"ב כ"ג ע"לן (פסחים דף ע"ג.) הדיה מוהי מתוך כך לערות רוחותיו מכלי ראשון על התרנגולת כדי למלוגה ור"ת אמר דאדורבה דוק מספא אבל נותן לתוך הקשרה לא לערות מאלפס על התבלין אסור ועוד לדבריו קשה הדיא משנה למד לעלה גבר אלא אידי דתנא רישא דמיהם שפיתו לא יתן לתוכו מים אבל נותן לתוך הדבס תנא סיפא נמי האילפס והקיריה לא יתן לתוכו (מס' תבלין) אבל נותן לתוך הקשרה וברירשעלם משמע דעירוי כבלי ראשון דאמרינן ע"ל ב"ב מ"ד מ"ד לתן תבלין מלמטה ולעלות ע"לן למלמלה רבי יונה אמר עירוי כבלי ראשון חליה דר' יונה מן הדא ובל כלי חרס אשר תבשל בו ישבר אין ל' אלא כבישל בו עיריה לתוכו ורוחם מנין ת"ל ואשר תבשל בו ישבר מ"מ (וכה אמר הכין) א"ר יוסי תנן כלי חרס בלוע תבלין אינו מבשל פירוש כלי חרס בלוע טפי משאר כלים אינוכי רבי יוסי ב"ר חנניא א"ף בבלי כתיב אין לתן לתן למימר כלי נחשת בלוע פי' וכי בלוע יוהי משאר כלים בתמיה השתא מרמי דהם כמו שביעל על ידי עירוי כמו כן מבשל ע"י עירוי ש"מ מתינתא כותיה דרבי יונה אלמא הילכתא כותיה ואנ"י דק"ל כותיה דשמואל דאמר תהא גבר מודה שמואל דמבשל כדי קליפה דהא ברייתא דמסיע ליה קתנא ע"י לתוך צונן מריה ופרקי ה"ש"א אדמיקר ליה בלוע פירוש קורס שיצטנן דהם שלמעלה נבלע ממנו מקנת ברוחותיו ומשני אימא דם לתוך צונן קליף ועוד מתיירא דהא מהא דקאמר בפרק כל שנה (פסחים דף ל"ה) דמעיסה ביש פסורי ובה מחייבין תהליטה ביש מחייבין ובית הלל פסורין איזו היא המעיסה ואיזו היא תהליטה המעיסה קמה על גבי מוגלשין פירוש מוגלשין מים רוחותיו ופרקי שני המעיסה ואיזו שני המעיסה תבשל מ"מ שישנה זו לא שנה זו

אלמא נאמן דפטר מחלה בקבוק על גבי מוגלשין משום דלאו להם הוא כיון שנילוש ברוחותיו פטר נמי במוגלשין ששפכן על גבי קמח א"ע"פ שנשפכו לכלי שני אלמא עירוי כבלי ראשון מיהו קשה דכיון פטר הא אינו מבשל אלא כדי קליפה לשמואל דאמר תהא גבר דק"ל כותיה י"ל דמירי כון דליכא אלא כדי חיוב חלה שצמצמן אמר מיהו דבאר קליפה אין נשאר כבישור חלה ועוד מביא ר"ת ראיא מהא דאמר בשילוח ע"ז (דף ע"ד) נעוה ארתוהו אלמא עירוי כבלי ראשון דאין יכול להכשירו אלא בעירוי ועוד שי דלדקק דמירי בעירוי מדתיא דהם ר"ת יוסי אמר דהוצא לערוך מיד מנועלן ברוחותיו או חולטן במי יוהם והחלטה אינו אלא עירוי כדמפרש בפסחים (דף ק"ה) מוגלשין ע"י קמח מיהו אין ראיא משם לשאר דברים דרבמה דברים מיקל בין נסך שאין מיקל בשאר איסורין דחולטן במי יוהם משמע אפילו צונן כמו חלטי' לה בלחא דכל דהבשר (תולין דף ק"א) נ"ב כדאן ע"י עירוי שלשה ימים מעת לעת ונתנו הנהגה מנת לנת שכל אלו העניינים לא מהני בשאר איסורין טעמא משום דבין נסך אין איסור רוחות כלל אלא שהחמירו לא כדלדחיתו ואת ר"ת תהי' לשפך רוחותיו לתוך הדביה שדיה בה יין נסך ולחפכם מצד זה לצד זה בתוך החבית א"ע"פ שכבר היו כבלי שני מיד כששופכן בחביתו לא נפלו על כל צד והקבא אלא כבלי שני שדחכו מעד זה לצד זה ואפילו עירוי מבלי ראשון ליכא מרמ' עירוי הוא כבלי ראשון לענין שאר איסורין כגון שחכותיו כגון שחכב ששאר של פסח דהתחיל אירי דר' מנחם חבנת קטרוה ומילידם כבלי שני שמושחים כשופכן מסיר בהן כך שופכין רוחותיו עליהן אמר ר"ת דליהא דכל כליים שבעולם מתיא שפיכת רוחותיו

וְכִי תִימָא, דְּמִבְּלַע לְהוּ בְּהָרִי שִׁבְעָה סַמְמִינִי, וְנַעֲבֵר לְהוּ לְכֹלְהוּ פָּחָה. וְהַתֵּנִי, הַעֲבִירִין שְׁלֵא סַפְרִין, אוּ שְׁהַעֲבִיר שִׁבְעָתָן פָּאָחָה, לֹא עֵשָׂה וְלֹא כָלֹם. וְכִי תִימָא, דְּמִיבְּלַע לְהוּ בְּהָרִי חֵרִי מִסַּמְמִינִי, וְהָא צִירִי לְכַסְכֶּם שְׁלֹשׁ עֶפְמִים כָּכָל אֶחָד וְאַחֵד, תֵּנִי, אֱלֹא, דְּמִבְּלַע לְהוּ בְּרוֹק תַּפְלִי דְאֶמֶר רִישׁ לְקִישׁ, רוֹק תַּפְלִי, צִירִי שִׁיחָא עִם כָּל אֶחָד וְאַחֵד: מִשְׁנַה אֶחָד שִׁבְשִׁיל בּוּ, וְאַחֵד שְׁעִירָה לְתוֹכוֹ רוֹחֵם. אֶחָד קִרְשִׁי קִרְשִׁים, וְאַחֵד קִרְשִׁים קָלִים, מַעֲנִינִי מִרְיָה וְשִׁמְטָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, קִרְשִׁים קָלִים, אֵין מַעֲנִינִי מִרְיָה וְשִׁמְטָה: נִמְרָא תֵּנִי רִבְנָן, 'אֲשֶׁר תִּבְשֹׁל בּוּ, אֵין לִי אֱלֹא שִׁבְשִׁיל בּוּ. עִירָה לְתוֹכוֹ רוֹחֵם, מַנִּין. תַּלְמוּד לֹמֵר (ו')אֲשֶׁר (תִּבְשֹׁל) בּוּ יִשְׁבֵּר: בְּעֵי רַמִּי בַר תַּמָּא, תַּלְאֻ אֲבִיר תִּנּוּר, מַהוּ. אֲבִישִׁיל וְבִילִינִי, הוּא דְקִדְדִי רַחֲמָנָא. אוּ דִילְמָא, אֲבִישִׁיל בְּלֹא בִילִינִי. אֲמַר רַבָּא, תָּא שִׁמְעִי, אֶחָד שִׁבְשִׁיל בּוּ, וְאַחֵד שְׁעִירָה לְתוֹכוֹ רוֹחֵם. בְּלֹעַ בְּלֹא בִישוּל, לֹא קַמְזִיבְעִיא לָן. כִּי קַמְזִיבְעִיא לָן, בִּישוּל בְּלֹא בִילִינִי. מֵאֵי. תָּא שִׁמְעִי, דְאֶמֶר רַב מַחֲנִין אֲמַר רַבָּה בַר אֲבִיהִי, תִּנּוּר שֶׁל מִקְדָּשְׁךָ, שֶׁל מִתְכֶּתֶת דִּיהִי. וְאֵי סִלְקָא דְעֵתְךָ, בִּישוּל בְּלֹא, תָּא קִפְרִי. נִתְבָּרַר שֶׁל חֶרֶם. בִּין דִּיאִיקָא שְׁרִי מְנַחוּת דְאִפְיִתָן בְּתִנּוּר, וְאִיקָא בִישוּל וְבִילִינִי, עֲבָרִין שֶׁל מִתְכֶּתֶת. תְּהוּא תִּנּוּרָא דְאִסְחוּ בִיה מִתִּיבִיא, אֶסְרָה רַבָּה

בַּר אֲהוּלִי, לְמִיכָלָה לְרִיפְתָּא לְעוֹלָם, וְאִפְלוּ בְּמִלְחָא. דִּילְמָא, אֲתִי לְמִיכָלָה בְּכוּתְחָא. מִיתִיבִי, אֵין לִשְׁיִן אֶת הַעִישָׂה כְּחָלָה, וְאֵם לֵשׁ, כָּל הַפֶּת בּוֹלֵה אֲסוּרָה, מִכְּפִי הֲרִיגָה עֲבִירָה. כִּיצָא בּוּ, אֵין מִשְׁיִן אֶת הַתִּנּוּר בְּאֵלֶיהָ. וְאֵם מֵשׁ, כָּל הַפֶּת בּוֹלֵה אֲסוּרָה, עַד שִׁשִּׁיק אֶת הַתִּנּוּר. תִּיבִיתָא דְרַבָּה בַר אֲהוּלִי, תִּיבִיתָא. אֲמַר לִיה רַבִּינָא לְרַב אֲשִׁי, וְכִי מֵאַחֵר דִּיאִיתוּתָב רַבָּה בַר אֲהוּלִי, אִמְרֵי אֲמַר לִיה, רַב מִזְקִי לָהּ לְהִתְחַיֵּא, בְּשֶׁל מִתְכֶּתֶת. וְאֵי בְּעֵית אִימָא, בְּתִנּוּר שֶׁל חֶרֶם, זֶה הַפִּסְקִי מִכְּפָנִים, זֶה הַפִּסְקִי מִכְּחִין. וְנַעֲבִיד הַפִּסְקִי מִכְּפָנִים. הָיִים עֲלִיָּהוּ, דְּמִתְבָּרִי. הִילְכְּךָ, הֵא מְבִיבֵי, הַפִּסְקִי מִכְּחִין הוּא, וְאִמְרֵי

אלא

הכי נ"ס" וכו' ותימא דמביעל' להו בחדי שבעה סממנין ומעבר' להו לכולהו כחה: שלא כסדרין. כסדר שון שנוין במשנה זה אחר זה כסדר העברות: צ"ל לכסכם. צריך לשפסף הכתם שלשה פעמים בכל אחד והכי אמרינן בנדה: **מתני'** **איש איש קרשים קלים בו.** ובגמ' מפרש טעמא ואם תאמר דר' דבליעל נעשה נותר ופולטו בחיורת לאחר זמן מרד רבי שמעון דבעי הגעלה בחיורת ומוחריה מריקה וטסיפה הוא דממעיט ליה כדמרתצין בגמ' בגי' תרומה לא נעברה לכדאמר מר במים ולא בגי' במים ולא במזוג דהא אפי' בין ואפי' במזוג: **גמ'** **הי' בחורות בחינות עיריה לתוכו** רוחם מניין ת"ל **אשר בו ישבר.** מדרסין ישבר אצל בו ולא כתב אם כבלי חרס תבשל ישבר למירדש אם נבלע בו מ"מ ישבר: תשל' לשפד של חטאת לצלותו באיור תנור דתבשל בו אבל לא נבלע בו כלום: מיהו. מ"מ הוי צריך תנור שבידו או לא ואחד שעירה לתוכו. אלמא אדורא קפיד דהא עיריה לתוכו בלוע איכא בישול ליכא: בלוע בלא בישול א"י מיבעיא לן. דכיון דהוי נותר דתורה העירה על כלי חרס שאינו יוצא מיד דופי העלם ובעי שבידו: של חטאת ח"ה. קס"ד בפני שצילין בו שפיר דחטאת שלא יטען שבידו בישול ובילוע. שמן המנחות כזה ביה מחיה. מין טעון הוא ששעין מלחם וטעין התנור כאליה ואופק את חלום אור שטחוהו ובמס' שבת (דף קט"ו) נמי אמרינן הלחא סאי דח"ה: קילוב. ואפילו הסקרוה ואפו בו דקסבר אנו יוצא מיד דופי: פפני' הרצל עבירה. שלא יאכל הפת עם הדבשה **אמר רב כ'.** הא אית להו תהנתא בדסיקס מוקיס לחודא. רחקני עד שיוסק התנור בשל מחבת: כוביא. רעפים חולולין מין שפירות קוריה ופעמים שטחן אותו שמן ואופן בו לחם הקריד

סודא:

אלא

אלמא נאמן דפטר מחלה בקבוק על גבי מוגלשין משום דלאו להם הוא כיון שנילוש ברוחותיו פטר נמי במוגלשין ששפכן על גבי קמח א"ע"פ שנשפכו לכלי שני אלמא עירוי כבלי ראשון מיהו קשה דכיון פטר הא אינו מבשל אלא כדי קליפה לשמואל דאמר תהא גבר דק"ל כותיה י"ל דמירי כון דליכא אלא כדי חיוב חלה שצמצמן אמר מיהו דבאר קליפה אין נשאר כבישור חלה ועוד מביא ר"ת ראיא מהא דאמר בשילוח ע"ז (דף ע"ד) נעוה ארתוהו אלמא עירוי כבלי ראשון דאין יכול להכשירו אלא בעירוי ועוד שי דלדקק דמירי בעירוי מדתיא דהם ר"ת יוסי אמר דהוצא לערוך מיד מנועלן ברוחותיו או חולטן במי יוהם והחלטה אינו אלא עירוי כדמפרש בפסחים (דף ק"ה) מוגלשין ע"י קמח מיהו אין ראיא משם לשאר דברים דרבמה דברים מיקל בין נסך שאין מיקל בשאר איסורין דחולטן במי יוהם משמע אפילו צונן כמו חלטי' לה בלחא דכל דהבשר (תולין דף ק"א) נ"ב כדאן ע"י עירוי שלשה ימים מעת לעת ונתנו הנהגה מנת לנת שכל אלו העניינים לא מהני בשאר איסורין טעמא משום דבין נסך אין איסור רוחות כלל אלא שהחמירו לא כדלדחיתו ואת ר"ת תהי' לשפך רוחותיו לתוך הדביה שדיה בה יין נסך ולחפכם מצד זה לצד זה בתוך החבית א"ע"פ שכבר היו כבלי שני מיד כששופכן בחביתו לא נפלו על כל צד והקבא אלא כבלי שני שדחכו מעד זה לצד זה ואפילו עירוי מבלי ראשון ליכא מרמ' עירוי הוא כבלי ראשון לענין שאר איסורין כגון שחכותיו כגון שחכב ששאר של פסח דהתחיל אירי דר' מנחם חבנת קטרוה ומילידם כבלי שני שמושחים כשופכן מסיר בהן כך שופכין רוחותיו עליהן אמר ר"ת דליהא דכל כליים שבעולם מתיא שפיכת רוחותיו

זבחים. פרק אחד עשר – דם חטאת דף צו עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" רש"י תוספות

והתחין דעריזי כבלי ראשון וקשה לרבינו שמואל נהי דמדיני עיריזי וחרתון כבלי ראשון לתוך קערות ושאר כלים שדרך לערות בתן הארץ יועיל לאותן קערות וכלים שהוכנסו לתוך כבלי ראשון ומלואן איסורין כד צד כבל עובי הכלי לענין שיוכל לחזור ולהכניס בתוך אילפס וקרידה מותרותין של היתר בין דקיימאן כן שמואל דאמר דתור ורבי נאמבשל אלא כדי קליפה ואם היינו מפרשים דעריזי כבלי ראשון למגרי ומבשל יותר מכדי קליפה ומאי דאמר שמואל דאינו מבשל אלא כבדי קליפה זה דוקא בשני דברים יבשנים שנוענין זה הוא ואפילו דבר לח כגון נעץ מדרסבו על הסולת שאותו דרסבו אינו כמו עיריזי שדרי נפסקא אבל עיריזי שאין בו הכלי ראשון נפסק מבשל למגרי לפי זה ויתישב מה שאמר ר"ת ורש"י לתוך חרתיזן ולערוך דאין חכשר

גמור דאפיתרי לקערות שנותן בתוך חרתיזי ורש"י ורמב"ם
ולא תקשי גמי מה שפירשתי לעיל דגמולשין על
בג קמח דכתיב פסוד מלהלך והלא אינו מבשל אלא
כדי קליפה דאיכא למימר דמבשל למגרי
בדמיון פיתרי מחרו ר"ת לא היה סובר כן מראשונים
ליה למימר דעריזי אינו מבשל אלא כדי קליפה
משום קרישא דתתאה גבר וא"ת דא דתנן בפי
הבית (שבת דף קמ"ה) כל שבא בחמץ מלפני
השבט שורין אותו בחמץ בשבת וכל שלא בא
בחמץ מלפני השבט מדיחין אותו בחמץ (בבבב)
חזין ממליח הישן וקוליסא האיספנא אין עיריזי
כבלי ראשון מדיחין ור"ל דהם כבלי שני
מיירי ואפי' הכי מדיחין אין שורין לא משום
דמדיח מבשבל ולא דמי לתבלין דשרי בפרק
כירה (שם ס"ב) ליתן לתוך הקשרה או לתוך החמית דעשושין למתק את הקרידה ולא מחרוז
במבשל א"י גמי לרבותא נקט מדיחין דאפי' חדרשא אסור מדיחין ישן וקוליסא האיספנא **צ"ל**
טס כל הפס כולה אסורה. וא"ת מאי שנא מזה דאמרין בפי' כל הכשר (תולין ק"א) דנים
שעלו בקשרה מותר לאכולם בכוחות דנותן טעם בר נותן טעם מותר ובשך רש"י פירש ד"ר יהודה חתנו דדוקא עליו שור הוא נתבשל אסור ובא מעשה לפניו בביצים שנחבשלו בקרידה בשבול
בה חלב ואסור לעשות מולייתא על בני בשר ואין להביא ראה לבריו בקרידה שבישל בה בשר לא יבשל בה חלב ואם יבשל בנותן טעם (ע"ב) דהם לא ידעו טעם בר נותן טעם הוא
שהטעם שני באיסור אבל כאן הטעם שני בהיתר וקודם שיבא לידי איסור נתבשל הטעם בדגים לפי שהוא שני אבל יש לזקקו מצעון שחבחו בסכין של בשר דאסור לאכול בכוחות (תולין)
דף ק"א) דאגב חרופיה בלע פני חושב כדו טעמא ולא נטר נתבשל מצעון מהו לפי לשון אחר שפירש שם כגמטריס היינו טעמא שני שחלוק בין קערה לסכין דהם קערה מקנחין אותה
משומן הקרש עליה משום מיאוס אבל סכין טעמא שהשומן קרש עליו ואינו ניכר כשחורין הוי כצונט טעם הבא מן המזג ולפי זה אין אריה מצעון שחבחו בסכין דרך דגונור ששור באליה
גמי מפרש ר"ת דאי אפשר לו לתנור להתקנה יפה וניכר בו השגשגות דהיינו בעין עד שיוסק ומדוי שי לזקק דאפי' נתבשל שרי מזה דאמר לקמן (דף צ"א) וכל יום נעשה גיעול לחביו
ומותר לבשל האידנא שלמים בקרידה שבישל בה שלמים אטמול ולא אמרין דקממעט באבילת שלמים דהאינדא דטעם שני הוא ונתבשל קודם שיבוא לידי איסור ואפי' למי' דשאני דהם
שהוא טעם שלמים שיש מים בקרידה שנבשלו בה שלמים מטעם זה גמי ידו מחרוץ הבצים שנחבשלו בקרידה וחרתון כלעושת מזהם מולייתא בבשר שבתוך חמץ נתבשל ועוד דגבי שפוד
ואסבלא מייח בלשון ע"ז (דף צ"א) והיה דכל יום נעשה גיעול לחביו ומדוי על ברוך אין זו ראה לענין חטאת אין שייך לומר כן בדפוס ע"ז (שם) קשרי לבשל חטאת חדר שלמים והוי
ממעט באבילתו דמיתר לורים לנשים ולעבדים ואין נאכלין אלא ליום ולילה גם מפסלי ביוצא בחטאת ואין שייך קאן לחתין מזהם מזה טעם בר נותן טעם כי אם הכא שיש שני נותני טעם
של היתר אבל האחר של איסור לא דחי כמו קרידה שבישל בה בשר לא יבשל בה חלב תרומה לא יבשל בה חולין ועל ברוך יש לומר שם משום דמיני אדרייתא ברובא בטל ובכלי
דמקדש ברזל אוקמינא אדרייתא ואע"ג דאסרי לקמן (דף צ"א) ריקש שנע ברקיק וחרתיה בחתיכה גבי כלים אקלו רבנן טפי ותימה אי נתבשל גמי מותר אמאי אסור רבנן מזהם אפילו של
ראשון טעון מריקה ושטיפה לגבי שלמים אטמול שלמים דהאינדא דשניהם היתר דאין סברא לומר גזירת הכותב היא דבר שנתון גמור בחולין אפי' מדרבנן. ברוך.

אלא קרידות של מקדש אמאי ישברו. ותימה מאי קשיא ליה את טעמא דשבייה לאו משום בליעה הויא אלא גזירת הכותב א אסביא ליה דתלואו באורי תנור טעון שבייה אע"ג דליכא
אלא ביטול בלא בלוע ר"ת היה אומר דבשדקושו נעשו ככלים חרשים ודע דאמרין בבבליה חרשים (פסחים ל"ז ע"ב) לתורה העידה על בלי חרס שאני ידמי דפיה לעולם
ואמאי ר"ת יוצא מיד דופי ע"י חזרות כבשן אלא דאי כשהשוקים נעשו ככלים חרשים וחשבי כלים חרשים דפנים חרשות באו לכאן ואע"ג דולגנין טומאה כל חרס טעון שבייה ואמרין
(כלים פ"ד מ"ז) חור חולין לשלשה כרתיבין חור וזכרים יתכן ואלא אמרין אמאי יתכן חרשין כשמיסוקי לאפות בו זו היא חרשותו דחשבי ככלי ואין וכן חור שדוקי בקליפי ערלה דאמרין
(פסחים דף כ"ב) חרש יתכן אמאי לא דמי ליה חרס לתנור דבין חרש תמשעו ע"י דסיק לא חשיב פנים חרשות ושמן אף בתנור אם היה מסיק בפנים וברוך כעין חולית עשיתו כשהיה
עשורו נותנו כבשכן אפשר שזה היה מועיל קידה שזה מזה דאמר ר' סוסה פיה היה מביא (דף ט"ו) גבי פיייל' של חרש חרשה (ובי כל חרס של מצורה) אמר רבא לא שנו אלא שלא נתאבמו
אלא בנתאבמו פסולי מ"ט דומיא דמים מה מים שלא נשתנו אף כלי שלא נשתנו בעי רבא נתאבמו וחרוץן לבקשן ותכלתנו מהו מי אמרין כיון דאידחו אידחו או דלמא כיון דחרור הווי
ולא פשטי מינה מדיי ומאי תיבעי ליה את אמרין פנים חרשות באו לכאן ובכלי חרס (חרשין) דמי ושפיר הוי האי כלי דומיא דמים שלא נשתנו ועוד קשה דאפי' בחולין ק"ל פסחים (דף ל')
התורה העידה על בלי חרס שאני יוצא מיד דופי לעולם מנא לן דמחטאת ליכא למילף דהם גזירת הכותב כדפירש אם תמצא לומר דביטול בלא בלוע טעון שבייה ונראה לפרש דמאחר
שהתיר הכותב בלי נחשת במריקה ושטיפה ובכלי חרס לא התיר ש"מ דטעם משום בליעה הווי דהוה יוצא מיד דופי חרש ואין חייב יוצא מיד דופי ובכלי בלוע טעון שבייה בה סברא לומר
דלמא הוה הכותב בלעושת כבבול דוקא בלעושת אביו יוצא מיד דופי אבל בחזרות כבשלוש כבשלוש חרש ואין למה העיר' הכותב שבייה דלא שייך למימר על הכותב ולמאן חרש ולא
שאין עשין כבשנות בירושלים ויש לומר חדשה דהוה שותהו הכותב במריקה דהוה אמאי דלא מצינא שבייה כיון דעדיין טעם חטאת בחרס דצריך שיאה הטעם מכל מה העולם ככלי מבלי
נחשת שעשור בו מריקה ושטיפה אבל לא פשיטא דכ"ש חזרות כבשנות כבשנות דגריסי חרש קרידות של מקדש אמאי אמר רחמנא ישברו ליהודי לבשנות דמשמע דפרך
אקראי מקדמא אמאי דחמנא.

הכ"ז גרסינן כיון דאיכא שתי הלחם ולחם הפנים דאפיתין בתנור וקדושתן בתנור. תימה דשכך מנחת מאפה רכתיב בה תנור דהיינו (ויקרא ב') וכן תימא משום דר"ש לא בעי הקדש בתנור
כדריש סוף פ' דמנחות באות מזה (מנחות ס"ג) מדתביב תנור תנור ב' פנימים אלא שיאה הקדשין לשם תנור א"י שתי הלחם ולחם הפנים גמי ר"ש לא מפליג בדמיונה דהם ודיק
לה דהתן בפרק שתי הלחם (שם צ"ה) ר"ש אומר לעולם דהי רגל לומר שתי הלחם ולחם הפנים כשרות בעורה וכשרות אבי פאני ויהי לומר דלא נקט מנחת מאפה משום דהיא נופא אלא
יענין לרבינו שתי הלחם שתי הלחם ולחם הפנים שני גמור כדאמר ברש שתי הלחם (שם צ"א) דרבי יהודה דר"ש גמורא מליני.

בישל

בישל במקצת כלי טעון מריקה ושטיפה כל הכלי או אינו טעון. תימה מאי קמבעיא ליה ומאי סיד דרב יצחק אי שמקצת כלי על האש שנובעל בו (וחס) ושאר הכלי צונן קמבעיא ליה אם כן מאי קאמר ביטול מפעפע הא לא מפעפע בבבליה כלי ואי בשכל הכלי חס פשיטא דמפעפע בבבליה ובעי מריקה ושטיפה ואי קמבעיא ליה אי מפעפע בבבליה כלי או לא אם כן בשאר איסורים נמי תיבעי ליה.

חומר במריקה ושטיפה כו'. תימה אמאי לא קאמר שומריקה ושטיפה היא לאחר זריקה מה שאין כן בהזאה ודיל לא חשיב חומרא אלא מה שלפני זריקה קודם כפרה שחלו בעבודת הדם.

מדאיצטריך אותה למעט תרומה כו'. דוקא קדשים הוה ממעטינא קדשים וכל שכן תרומה הלכך דרשינן אותה למעט תרומה דוקא ודאי דאין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות: לא צריכא מדאמר מר מריקה ושטיפה בעונן. אחר הגעלה הא אפי' בחמין פירוש תרומה סוגי בהגעלה ולא בעיא מריקה ושטיפה בעונן ופריך הניחא למאן דאמר מריקה ושטיפה בעונן פירוש אחר הגעלה אלא למי' מדיר בחמין ושטיפה בעונן דמריקה היינו הגעלה מאי איכא למישר ומשני שטיפה יתירא דצריך לעשות בקדשים שטיפה יתירא אחר הגעלה משא"כ בתרומה ויש ללמוד מכאן דכלם האסורין בשמגעין אין צריך לשוטפן בעונן אחריו כן אף על פי שנתעב עתה לעשות כן.

השפד

ואפילו רבי יוסי ברבי יהודה, לא קאמר אלא דעין. אכל דהרס, לא. רב יצחק בר יהודה, הוה גניל קמיה דרבי בר חמא, שביקה ואויל לרב ששת. וימא חדי, פגע ביה. אמר ליה, אלקפמא נקמן, ריחא אתי לה לך, משום דאולת לך לקמיה דרב ששת, הוית לך פי רב ששת. אמר ליה, לאו משום הכי. מה, פי בעינא מילתא, פשיט לי מסברא. פי משכחנא מתניתא, פשיט לי במתניתא. דכי נמי משכחנא מתניתא ופרבא, מתניתא ומתניתא היא. אמר ליה, בעי מינאי מילתא, דאיפשיט לך פי מתניתא. בעא מיניה, ביטול במקצת כלי, טעון מריקה ושטיפה, או אין טעון. אמר ליה, אינו טעון, מידי דהוה אחוזה. והאי, לא תנא הכי. אמר ליה, מסתברא כגור, מה כגור, אינו טעון כיבוס אלא מקום הרב. אף כלי, אינו טעון מריקה ושטיפה אלא במקום ביטול. אמר ליה, מי דמי. דם לא מפעפע, ביטול מפעפע, ועוד.

תניא, חומר בהזאה מריקה ושטיפה, וחומר במריקה ושטיפה מהזאה. חומר בהזאה, שהזאה ישנה בחפצות החיצונות ובחפצות הפנימיות, וישנה לפני זריקה. מה שאין כן במריקה ושטיפה. אמר ר' יוחנן, מריקה ושטיפה נוגתין בין בקדשי קדשים, בין בקדשים קלים. ביטול במקצת הכלי, טעון מריקה ושטיפה כל הכלי. מה שאין כן בהזאה אמר ליה, אי תניא, תניא. ונקמא מאי. אמר קרא ואם בכלי נחשת בשלח, ואפילו במקצת כלי: אחד קדש קדשים וכו': תנו רבנן, 'הפאת', אין לי אלא הפאת. כל הקדשים, מין. תלמוד לומר 'קדש קדשים הוא', יכול, שאני מרבה את התרומה. תלמוד לומר, 'אותה' פה תרומה, דבר רבי יהודה. רבי שמעון אומר, קדש קדשים, מעוניין מריקה ושטיפה. קדשים קלים, אין מעוניין מריקה ושטיפה, דכתיב 'קדש קדשים'. קדש קדשים, אין קדשים קלים. לא. מאי טעמא דרבי יהודה, מדאיצטריך 'אותה' למעוטי תרומה, מפלל דקדשים קלים מעוניין מריקה ושטיפה. ורבי שמעון אמר לך, 'אותה', כדאמרין. ותרומה, לא בעיא שטיפה ומריקה. והתניא, קדרה שביטול בה בשר, לא יבטל בה חלב. ואם ביטול, גזלת טעם. תרומה, לא יבטל בה חולין. ואם ביטול, גזלת טעם. אמר אביי, לא צריכא אלא לדאמר מר, ביטול במקצת כלי, טעון מריקה ושטיפה כל הכלי. הא תרומה, לא צריך אלא מקום ביטול. רבא אמר, לא צריכא אלא לדאמר מר, 'ממים', ולא כמזון. הא, אפילו בין ואפילו כמזון. רבא בר עובי אמר, לא צריכא אלא לדאמר מר, מריקה ושטיפה, בעונן. הא, אפילו בחמין. הניחא למאן דאמר, מריקה ושטיפה בעונן. אלא למאן דאמר, מריקה בחמין ושטיפה בעונן, מאי איכא למימר. שטיפה יתירא. משנה רבי טרפון אומר, ביטול מתחילת ההגלה, יבטל בו כל התל. והכמים אומרים, עד זמן אכילה. מריקה ושטיפה, 'מריקה' במריקת הכוס, 'ושטיפה' בשטיפת הכוס. מריקה [בחמין]. ושטיפה בעונן. השפד

ומשני שטיפה יתירא. בעונן איכא בקדשים בחר מריקה דהוא הגעלה חמין ותרומה לא בעי שטיפה צונן. מתני' ביטול בו כל חרין. בלא מריקה ושטיפה ולמכור דרגל וזיקור ושטוף ועמנא מפרש בגמרא: וכן אבילה כו'. מפרש בגמרא מאי קאמר מריקה בכריית הכוס. מבנינים בכוס של כרכה כדאמרין בכרית (בא נא). שטוף דהוה בפנים ושטיפה חיצונית

ואפי' לרבי יוסי כו'. במסכת סוכה בפרק החליל (דף נג.) אבל דהיינו לא. כדאמרין החרס מאי מיעוט מיעוט חרס: פגע ביה. רמי בר חמא ברב יצחק: אמר ליה. רמי לרב יצחק אלקפמא נקמן רחא אתי לא ליד ששים דאולת לך קמיה דרב ששת הוית לך פי רב ששת. משל דהא על גסי הרוח משתרילין לעמוד מותרין. במקום גדולים (ואמר) הדוכוס חמין בריה ורבי הגמלוה נקלט לתוך יד אלקפמא דוכוס במסכת שביעית (דף ו.) א"ל לאו. לא לנאה נתנוהו: משכחנא מתניתא. ולא אמרה הכי פרבא לא למילתיה דמר דשמעתא דאמורא במתניתא. מתניתא ליתא: פשיט מסתברא. שמשניות סדורות בפיו כדאמרין בעירובין (דף סו.) רב הסיר מרחשן שיפוחיה ממתניתא דרב ששת וכו' נמי משכחנא כו'. דאיפשיט לך פי מתניתא. אפישוט כל לא תרזק במתניתא תשבח כחומא: מידי הוה אחוזה. דם חטאת שנתנו על הבגד רתנן במתניתא אין טעון כיבוס אלא מקום הדם: והא לא תנא הכי. הא לא אשכחן מתניתא דקאי כוחר ואת אמרת דתפושטו כי מתני: [א"ל] מסתברא כי בני. דמתניתא היא: מפעפע, בחשם בכל הכלי חומר בנחש במספריה: כו'. רמי שחטא שנתנו על הבגד מריקה ושטיפה אינה בפנימיות ואינה לפני זריקה. שאין הכותב מדבר אלא בנאכלת רסוקין ליה (ויקרא יב.) לא זכר בביתני יאכל אותה חבי גיס' בת"כ כל הקדשים מנין תל קדש קדשים היא וספק ליה כל זכר בביתני יאכל אותה קדש קדשים היא. ולקמן מפרש קדש קדשים לאו דוקא מדאיצטריך אותה למעט תרומה דאי קדש קדשים דוקא אותה למעט מאי אחא לאו לקדשים קלים אצטריך וכו' ש' לחרומה: אותה. יאכל אותה כר מריקה ושטיפה כתיב: אותה כדאמר. אותה כשורה ולא פסולה דאפקי' ר' שמועל לעיל (צג.) דף חטאת שחיתו לא שעת חבושה ונפסלה: ואם ביטול כ"ל. מסתרי החולין לזרוע לנאכל על הגעלה לפלוט איסור דבטל בבלי שלא יאסר: אמר אביי. מריתן דהגעלה בעי ולא נצרכא האי דאימנעא מתורת מריקה ושטיפה: אלא מקום ביטול. הא דאמרין בקדשים ר' יוחנן: לא נצרכא אלא הכלי גזירת הכותב היא ברת מריקה ושטיפה: אלא לכדאמר מר. בתורת כהנים ומוקד ושטוף במים במים ולא ביון כן: כמזון. מים ויון נאחד שני חלק מים ואחד יין הוא. תרומה אפי' בין ומוזל ודאי קרינא אלא אנהגלת איסור תנבל בו. הכי גרסין לא נצרכא אלא לכדאמר מר. מריקה ושטיפה בעונן והא אפילו בחמין הניחא למאן דאמר מריקה ושטיפה בעונן אלא למאן דאמר מריקה בחמין ושטיפה בעונן מאי איכא למימר שטיפה יתירא: לא נצרכא אלא לכדאמר מר. לקמן (דף צו.) מריקה ושטיפה בעונן. בר מהגעלת חמין הא דתרומה דאימנעא מתורת מריקה ושטיפה סגי לה בהגעלת חמין לדחייתה: אלא לפי' מריקה בחמין. והיא הגעלה שלחן משהשחא ממאי אימנעא תרומה ומשני שטיפה יתירא. בעונן איכא בקדשים בחר מריקה דהוא הגעלה חמין ותרומה לא בעי שטיפה צונן: מתני' ביטול בו כל חרין. בלא מריקה ושטיפה ולמכור דרגל וזיקור ושטוף ועמנא מפרש בגמרא: וכן אבילה כו'. מפרש בגמרא מאי קאמר מריקה בכריית הכוס. מבנינים בכוס של כרכה כדאמרין בכרית (בא נא). שטוף דהוה בפנים ושטיפה חיצונית

ובחיים. פרק אחד עשר – דם חטאת דף צז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" רש"י תוספות

השפוד האסכלא מגעליך בחמין. אית דלא גרסי בחמין משום דבעי רבה למימר בסוף
 ע"ז (דף עו.) מאי הנהגה דקדמי מריקא שפטיה אל אבי"מ דמי מריקא שפטיה
 כעונן הגעלה בחמין ואי גרסין במשנה גופה בחמין ויכחי סעי רבה ונראה דשפיר גרסין ליה
 וקסבר רבה מריקא שפטיה הוא דנטק רבה שפטיה אב חמין נטק ושפטיה ללא דוקא דחבי
 קאמר מאי הנהגה בחמין דקאמי היינו מריקא
 דאיירי בה לעיל אבימא למיד בגמי דמריקא
חמין: גמרא
 ויחזיקו חמין ויחזיקו

וּפְנִית בבקר. פִּי בְּקוֹטְרוֹ לֵב בְּרוּחַ בְּקֵר שֶׁל
 חֵט חָלָם וְרָקִי לֵיהַ בְּקֵר רֹאשׁוֹן וְשֵׁהָ
 דְּלֹמָא וְכֻנָּן שְׂאֵחֵהָ חֲתוּחַ וְתַחֲתוֹ וְשֵׁהָ
 תִּמְנָא לְמִדַּר רֵבִיעִי אֲרֵיכָא מִפְּנֵי בֵּית אֲרָאן אֲמַר
 קִרְבּוֹ מִמֶּי לֵיל לְמַחֲרֹת שְׂהוּא חֲדָמִי כִּל דִּ מְנָא
 לֵיהַ נִרְחָא לְפִישׁ מְשַׁמְעֵל מִיֵּל כִּלְחֹלָא בְּקֵר אֲחֹד
 מְשׁוֹם דְּבִלְחֹל דִּ תְּשַׁלְמוֹן לְרֹאשְׁוֹן תְּחִגְהֵי שֶׁל
 תְּשַׁלְמוֹם לֵיהַ דִּ מְנָאִין קֵשֶׁת לִשְׁלֹחַן אֲרֵי שְׁפִישִׁי
 בְּקוֹטְרוֹם בְּפִסְחִים בְּפִרָּה מִי שְׂדִיחַ טַמְאָ (דָּף צֹהַ)
 גְּבִי פִסַּח רֹאשְׁוֹן עֵלֵיהַ טַמְאָ שֶׁל אֵין שְׂעֵן לֵיהַ
 דְּרֹאשְׁוֹן טַמְאָ יוֹם אֲרֵי חֲדָמִי מְנָבִי עֵלֵיהַ
 וְכִן סִבְכָּה בְּפִרְק לֹזֶלֶב תְּרַבְּחָ (דָּף מִזָּה) דְּחִתֵּי כִּשֵׁם
 שְׂבַעֲתֵי מִי אֲרֵי שְׂעִינִן קִרְבֵּי שֶׁן וְזִכְרָה לֵיהַ
 כֵּךְ שְׁמִינִי שְׁעֵן קִרְבֵּי שֶׁן וְזִכְרָה לֵיהַ מִיֵּל לֹא
 זִמְן אֵין בְּרִיתָהּ חֲתוּחַ וְתַחֲתֵיהַ דִּ מְסַתְבָּרָה אֲדִי דִּי
 זִמְן זִמְן כִּל דִּ מִי אִיבִיב מְשַׁמְעֵל דְּקִרְבֵּי לֵיהַ נִרְחָא
 לֵיהַ דְּרוּחַ לֵיהַ דִּ שְׂמַעֲנִי לֵיהַ דִּיהַ דְּרוּחַ מְצִי
 לְמִשְׁפָּרָה מְלִיטָה לְוִשְׁטִיקָה וְלִשְׁטִיקָה דְּחָתָה
 הֹלֵב שְׁפִיר מְשַׁמְעֵל זִמְן דִּ תְּשַׁבְּחָת לֵיהַ אֵין אֵל
 בְּרִיךְ בִּימָנָא קְטָא בְּרִיךְ בְּאִידִךְ יוֹמִי כֻּן גְּבִי מְצִי
 לְמִימִר מְלִיטָה דְּרֵעֵלֵת אֲרֵי שֶׁן לֵיהַ חֲתוּלִימִן
 דִּי יוֹם אֲבָתָה קִרְבֵּן טַמְאָ טַמְאָ לֵיהַ וְחֵי (דִּיהַ)
 דְּשַׁמְעִינִי מְצִי מַעֲיָקָר סִיד דְּרוּחִי כִּל דִּי
 מְטַמְעָנָה דְּפִרְשִׁית אֲבָל אֵין אֵקִי דִּיהַ וְלִבְסָפִי מְנָבִי
 דְּלֹא אֵין אֵלֹהִים אֵין אֵין דְּרֹאשְׁוֹן אֵין לֵיהַ אֲבָל
 מְנִין לְרִבּוּת מְחֻמְתָּהּ וְחֻמְתָּהּ בִּי תֵּל בְּנֻתִי בְּקֵר
 כִּל פִּינֻת שְׂאֵחֵהּ פֻּנֵּה לֵיהַ אֵין אֲבָל מְשַׁמְעֵל
 דְּלֹא הוּא לֵיהַ אֵין אֵין אֲחֹד דְּרֹמִיָּה שְׁמִלְמֵן שֶׁל
 כִּל הֲשַׁנָּה קוֹשֵׁי אֵין לֵיהַ בְּרַגְלָא אֲנִי קֵר אֵין אֵין
 אֲמַאיִם שְׂמַעֲנִי אֵין שְׂעִינִן לֵיהַ מִי גִרְמִי מְנָבִיבָּהּ
 אֵין מְנָבִיבָּהּ בְּרוּל טַמְאָ לֵיהַ אֵין אֲחֹד אֲבָל אֵין רִגְלָא
 טַמְאָ לֵיהַ דִּי אֲחֹד שְׁפִיר דְּקִרְבֵּי דִּפְסַח שֶׁן אֵין שְׂעֵן
 לֵיהַ עֵר דִּי מְסַתְבָּרָה

ממתין לזה כל זמן אבילה והורו עבדי מריקה
 ושטיפה: אין פלש בימורא קדשים לטות
 קודם שעשה נותר רבי יצחק וכו' וכו' וכו'
 והפסול דהא משמע הכא לדאורי' זמן אבילה עבדי
 מריקה ושטיפה ומדוע יש פסרים דגרסי ממתין להו
 עד זמן אבילה ועוד יש קצת לדקדק
 לעיל כבר כתבנו כי כל שטרף כל ענין גיעול לחמור
 ואם קודם שעשה נותר עבדי מריקה ושטיפה ה"ע
 לעיבדי דכי שילח להו שלמים אתמול שבאב ה"ע
 והוקדם למריקה ושטיפה וא' בשיל דהו שלמים
 והאיזנא דקדם מריקה ושטיפה ליחסורו אלא
 דה"ל לא דייב הכתוב עד אחר שעשה נותר:
 נתי

האבסלום. גרדיילי ורולין עליו צלו ובגמד דוסמט ע"ו פירך הא ליבון בעי: גמ' ופתי
בבקר. על בדרך בקר של חול קאמרו קרי ליה בקר ראשון: אין פיעל. אם שחט ע"מ
לאכול למחר איני פיעל: אין נותר. ביטל. אם תהדיר בשבט תטאט למחר איני נותר. דוד
ומאז הוא לר"ט: אלא ו' בלבד. לענן מילתא וטשיפה לחודא לא לענן פיעל ותתא ו'.

הַשְׁפוּ וְהִאֲסִפְלָא, מִיָּמִין נִשְׁעָה יְעֻזֵּל לְחִבְרֹה. מִתְּחִלָּה שֶׁהַשְׁלֵמִים
מִצִּיּוֹן בָּרִלָא אֵין כְּלָע שְׁלֵה עֵשֶׂה נִתְּרָ שִׁדְרִי
זֶמֶן שְׁלֵמִים לֵי יָמִים וְכִי בְּמִשְׁלֵי בִי שְׁלֵמִים
הִדְרִינָה דְּבִין בְּמִשְׁלֵי שְׁלֵמִים לִמְחֹר
מִשְׁלֵמִים שִׁנְשִׁחוּ בִּיּוֹם הַמִּחְרָת וּפֻלְט מִזֶּה
שְׁבַלְעֵה אֲמֹלֵל וּבִלְעֵל מִן הָאֲרִיזִינִים גִּזְרָה אֲשֵׁנִי
כִּי לִידֵי תֵּרָא וְאֵם כִּלְשֵׁל אֲתֵּינָה וְחָדָא לְכַלְשֵׁל
אֲרִיזִי שְׁלֵמִים בִּי בִּיּוֹם וּפֻלְט אֵת הַחֲסֵטָא וּבִלְעֵל
אֵת הַשְׁלֵמִים: אֵלֵּי כִּיבֵד. כִּלְמוֹר לִמְנֵה סִמְכֹן
הַבְּתוּב לִמְרֵשׁ מִמְּנִחִין (עֵדן וְאֵין מִשְׁנֵי) כִּי: מִיָּד
דִּיהֵא אֲנִיעִילִי גִּיבִי. דְּרוּמִין עֵינֵין דְּכִרְבִּיב (מִבְּרֵב
לֹא) כִּי דִבֵּר אֲשֵׁר יָבֵא בִּאֵשׁ: אֵלֵּי. דִּתְרִידִי
חֲרָא דִּיהֵא מִשְׁכֵּל לֹא הִיטִי הַמַּלְאָכָה לְכַבֹּד קִרָּא
שֶׁלֹּחַ עֵדִי בְּכִרְבִּיבֵיהּ: וְאֵין מִתְּחִלָּה שִׁמְכֹן וְשִׁמְכֹן
מִרְיָקָה בְּחִמְיִין שְׁטִיפָה בְּעוֹנִין: וְרַבִּי. אֲמַר כִּי
מִרְיָקָה בְּמִרְיָקָה רְחוֹב שְׁטִיפָההּ בְּשִׁטְפֵיהּ רְחוֹבֵהּ
כִּיבֵד. שֶׁלֹּחַ בִּלְשׁוֹן שֶׁהָאֵין מִבְּחִין חֵד מְכַנְיָנִים
מִתְּחִלָּה: וְרַבִּי הִקְלִים נֶאֱבָלִין בְּמִשְׁכֹּרִין. לְפָנִים מִן
הַקְלָעִים לִיּוֹם וְלִילָה: וְאֵין מִשְׁנֵי. מִרְיָקָה
וְשִׁטְפָה. לִסּוֹף מִן הַמִּרְיָקָה אֲחִירִים אֵלֵּי לִסּוֹף
זֶמֶן אֲבִילֵת קִלְמֵי וּבְגָדֵי פִּרְיָא אֲדִיר קִמְרֵי שֶׁ
בָּהֵן בְּנוּתִין טַעַם וְאֲמַר הִרִי הַקְלִין נֶאֱבָלִין
בְּחִמְיָנִי: וְאֵין פֻּסְלִין בְּמַנְעֵי. אֵין נִפְסָלֵת הַקְלִין
גִּזְרָה בָּהֵן שְׁדֵי וּבְגָדֵי מִשְׁנֵי אֵין נִפְסָלִין וּבְגָדֵי
מִשְׁרָא לֵי הַקְלִין. שֶׁהָאֵין שְׁדֵי בָרִיק בְּשֵׁר וּבְגָדֵי
מִנְעֵה: וְרַבִּי. וְעוֹנִינִים וְשִׁטְפָה. בָּהֵן
הַחֲמוּרִין: וּפֻסְלִין בְּמַנְעֵי. אֵין הִיוּ הַחֲמוּרִין פֻּסְלִין
הַקְלִין שְׁרִינֵין נִפְסָלִין בְּחִמְיָנִי בְּחִמְיָנִי לִפְסֹלֵת אֵת
הַגִּזְרָה בָּהֵן כְּדִכְרִיבִי (וְיִקְרָא ר) כִּי אֲשֵׁר יַגֵּי
בְּשִׁדְרָה קִדְשׁ וְאֲמַר לִקְשֹׁן לְדִיהֵא מְבוּדָה שָׂאֵם
פֻּסְלֵת הַפֻּסֵּל: (וְאֵם) אֵין הַקְלִין מִיָּדָא: וְאֵין פֻּסְלִין
מִרְיָקָה. לְקִמְרֵי פִּרְיָא לְשִׁטְפָה בָּהֵן
לִסּוֹף זֶמֶן אֲבִילֵתֹן: וְאֵין פֻּסְלִין בְּמַנְעֵי. אֵין הִיוּ
הַחֲמוּר שֶׁנִּתְבַּשְׁלַע עֵד הַקְלִין פֻּסֵּל הֵואֵל מְבוּדָה
וְאֵין בִּי בְּנוּתִין טַעַם קִבְּלֵן אֵל כִּשְׁרֵי הַקְלִים
מְבוּדָה לִפְסֹלֵת אֵת הַגִּזְרָה בָּהֵן שִׁדְרָא אָף אֵם לֹא
נִפְסָל וְאִידִי דִּיהֵא קִדְשֵׁי וְאֵין פֻּסְלִין קִדְשֵׁי אֵין סִיפֵא
פֻּסְלִין אֵין דִּיהֵא קִדְשֵׁי אֵל בְּעָן. כִּלְמוֹר מִזֶּה
דִּלָּא בְּעָ מִרְיָקָה לִסּוֹף זֶמֶן אֲבִילֵת חֲמוּרִין דִּיהֵא
וְעוֹנִינִין וּבִטְלִי יִבְעִי דִּיהֵא טַעַם שְׁמוֹשׁ קִלְמֵי לִסּוֹף זֶמֶן
אֲבִילֵתֹן: דִּיהֵא רִנְתָּ אוֹ קִדְשֵׁי אֲשֵׁרִי וְקִדְשֵׁי
קִלְמֵי. אֲבִילֵתֹן סִדְרֵהֶן כִּי כִרְבִי שִׁנְשִׁחוּ אֲדִיר
קִדְשֵׁי שְׁמוֹשׁ אֵין טַעַנִּין מִרְיָקָה וְשִׁטְפָה: אֵלֵּי
לֵאבִי. דִּיהֵא רִנְתָּ אֵין טַעַנִּין דִּקְמִרָא בָּהֵן
חֲמוּרִין וְרִנְתָּ לִמְנֵה לֵי מִתְּחִילֵיתִי בָּהֵן דִּיהֵא
קִדְשֵׁי וְחֻלִּין וְאֲשִׁמְעוּנִין דְּבִטְלַע בְּמִיעֻטָה מִזֶּה לֵי
הַזֶּה יִנֵּה לֵי הַזֶּה:
וְרַבִּי

דאָמער, קדשים קלים, אין מענין מרקה ושמירה. בשלמא לרבא, היינו דקתני 'או קדש קדשים וקדשים קלים' אלא לאביי, מרת
למה לי. צריכי, דאי תנא קדשים וחילין, הוה אמינא, חילין הוא דמבבלי קדשים, ודלא מינייהו. אבל קדש קדשים וקדשים קלים,
אימא לא. ואי תנא קדש קדשים וקדשים קלים, הוה אמינא, קדשים הוא דאלימי, לבבולי קדשים. אבל חילין, אימא לא. צריכי:
דקין (שהגיע) [שנגע] בדרקין כו': תנו רבנן, וכל אשר יגע, וכול, אפילו שלא בלע, תלמוד לומר 'בבשרה',
בשר

זבחים. פרק אחד עשר – דם חטאת דף צז עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
תוספות

נתי' עשה ולידדי את לא תעשה. לאו אתאכל בחומר שבה פריך שתיאכל בלילה ולמחר בשלמים והאידנא דהל נותר און עשה ודחה את לית שיש בו ברת (ובמות ת) אלא אאם פסולה היא תיפסל און דנתי עשה דאבילת קדשים ולידדי לאו דכל שבקדשים פסול את הכהוב לית ליה על אבילתו ודקאי' (א) נמי אשאר פסולין וליכא ברת בןן דנשחטה בלילה לן דמה חוץ למקדש (חוץ לזבנ) ואז' וזאי קדשיא דלמנו מידת הכהוב הוא דאמר קרא יקדש להיות כמה ויש למד קדאי איכא לאוקומי בכשרה שתיאכל בחומר שבה עד הלילה ומידו קשה דבי דחי לילה נתי' עשה ודחה ונראה דקרא איכא לאוקומי בבשרו בבישול קדשים וחילין כי מתי' ועוד דאם איתא דהבא אל דודי מאי חוית דילפת מכלאם ביציעה דעשה ודחה את לא תעשה אורבה בלחץ קדש דלא דחי: וזאח' בעצ שכן בו מוח ואמאי נתי' עשה כר. בסוף ביצד צולין (פסחים פה) דריש מדכתיב ובעצ לא ישערו בו בפסח שני שאין חיל שרד' כבר נאמר בכל חוקת העשה יעשו אותו אבל אי לאו קרא דפסח שני דא' אבולו את הבשר בלילה הזה בבשר שבתוך העצם ומה אני מקיים ובעצ לא תשברו בו בעצם שאין בו מוח אבל עצם שיש בו מוח שובר ואכל דבא עשה ודחה אל תעשה והא דפריך הבא ואמאי נתי' עשה כר הכי פריך כלומר מהבא נגמר דאין עשה ודחה אל תעשה בעלמא כי הבא אלא דואי במקדש שאני ונל' דהכי פריך נתי' עשה כר כמו בחולין וזקיק קרא יקדש אם כשרה תיאכל בחומר שבה דשייך בה ברת אם היא נותר וקביל דדחיה מצטנף לאיסור כדאיתא פרק אלו עוברין (שם מה) ובפרק ג' מנין (נויר לו) ולא נוקים קרא לאם פסולה תיפסל וליכא אלא דלא ומשני גלי קרא גבי קדשים בעצם שיש בו מוח דלא דחי ולכן נלף קדשים מקדשים ולא נלף קדשים מחולין בריך. ואז' שאני מוח דאפשר לקיים שניהם דמנח

עד שִׁבְלֵךְ בְּבִשְׂרָהּ. יִכּוֹל, נִנְע בְּמִקְצֵת הַחִיָּבִה, יִהְיֶה כּוֹלֵךְ פֶּסוּל, תִּלְמָדוּ לוֹמַר יַעֲזֵ, הַנּוֹגֵעַ פֶּסוּל. הָא פִּצְד, חוֹתֵךְ אֶת מְקוֹם שְׂבֻלֵךְ, 'בְּבִשְׂרָה', וְלֹא בְּגִידִין, וְלֹא בְּעֻצְמוֹת, וְלֹא בְּקַרְנֵים, וְלֹא בְּפִלְפִים. 'יִקְדָּשׁ', לְהוֹת כְּמוֹת. הָא פִּצְד, אִם פֶּסוּלָה הִיא, תִּפְסַל. [ואם] קִשְׂרָה הִיא, תִּאָּכַל כְּחֹמֶר שֶׁבָּהּ. אִמָּא, וְנִתִּי עֲשֵׂה וְלִדְדִי אֶת לֹא תַעֲשֶׂה. אִמָּר רַבָּא, אִין עֲשֵׂה דוֹחָה אֶת לֹא תַעֲשֶׂה שְׁבִמְקַדָּשׁ, שְׂנֵאִמָּר, 'וְעֵצָא לֹא שִׁלְבִּי בֹ'. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מִנְיָסֵא אָמַר, אִין עֵצָא שִׁשׁ בֹּ מוֹת, וְאִתְרֵךְ עֵצָא שְׂאִין בֹּ מוֹת. אִמָּא, נִתִּי עֲשֵׂה וְלִדְדִי אֶת לֹא תַעֲשֶׂה. אִלָּא, אִין עֲשֵׂה

דוֹחָה לֹא תַעֲשֶׂה שְׁבִמְקַדָּשׁ. רַב אֲשִׁי אָמַר, 'יִקְדָּשׁ' עֲשֵׂה הוּא, וְאִין עֲשֵׂה דוֹחָה אֶת לֹא תַעֲשֶׂה וְעֵשֶׂה. אֲשַׁכְּחֵן הַפְּתָא, דְּמִתְקַדָּשׁ בְּבִלְעֻ. שְׂאָר קְדָשִׁים, מִנְלָן. אִמָּר שְׂמוּאֵל מִשּׁוֹם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, 'זֹאת הַתּוֹרָה, לְעוֹלָה וּלְפִנְחָה וּלְחֻטָּאת וּלְזָבָח וּלְזִבְחֵי הַשְּׁלָמִים'. 'לְעוֹלָה!'. כִּי עוֹלָה. מִה עוֹלָה מְטוּעָה כִּלִּי, אָף כֹּל מְטוּעָה כִּלִּי. מֵאִי כִלִּי. אִילִּימָא מוֹרֵק, בְּשִׁלְמֵי צִיבּוֹר נָפִי, כְּתִיב בְּהוּ 'וַיִּקַּח מִשֶּׁה חֵצֵי הָרָם וַיִּשֶׂם בְּאַנְגוֹת'. אִלָּא דְסִפִּין. וְעוֹלָה גּוֹפֶה, מִנְלָן. דְּכְתִיב 'וַיִּשְׁלַח אֲבָרְהָם אֶת יְדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַנְּאֻכָּתָל', וְהָתָם, עוֹלָה הוּא, דְּכְתִיב 'וַיַּעֲלֵהוּ לְעוֹלָה תַּחַת בְּנוֹ'. 'מִנְחָה', מִה מִנְחָה אֵינָה נֶאֱכָלָת אִלָּא לִזְכָּרִי כְּהוֹנֵן, אָף כֹּל אֵינִם נֶאֱכָלִין אִלָּא לִזְכָּרִי כְּהוֹנֵן. מֵאִי הוּא. אִי הַפְּתָא וְאִשֶּׁם, בְּהָרִיא כְּתִיב בְּהוּ, 'כֹּל זֶכֶר וּפְתָחִים יֵאָכְלֻ'. וְאִי שְׁלָמֵי צִיבּוֹר, מִרְיֻבּוּיָא אִתִּי, 'בְּקִדָּשׁ תִּקְדָּשִׁים וְאִתְּכֻלְנָהּ, כֹּל זֶכֶר יֵאָכַל אוֹתוֹ', לִימָד עַל שְׁלָמֵי צִיבּוֹר, שְׂאִין נֶאֱכָלִין אִלָּא לִזְכָּרִי כְּהוֹנֵן. תַּנְאִי הוּא. אִמָּא

גומרא עליה ושקיל ליה מוח ויר' דלא טעמי' דמפרש בסוף ביצד צולין (פסחים פה) גבי אי נמינען על מוח שבקולית דלא אשפר בגומרא משום פסידא דקדשים איכ' אל מקיים עשה ודאכלו את הבשר בלילה הזה דא' שלא ישרוף הגומרא מעט מן המוח שבפנים ואפי' אביי שמפרש התם משום פקע לא משום דסיל' דגומרא אפשר בלא שריפת מוח אלא קסבר דמשום הפסד קדשים מעט בזה לא יחיששין מיהא אבתי קשה דהכי אתי אפי' עשה ודחי אל תעשה הא בעידנא דמתערך לאו דרשבי' ע'אל למקיים עשה דאבילת: והתם' עולה הוא כרובית ועולה עולה חותם בזה. תימה דאי קרא דרשי' ליה לענן חולין בפ' דחולין (דף טו) דארמין מנין לשוחטה שהיא בחלוש שנאמר וקח את מאכלת ואומר ר"ח דגמרי' בני חולין מרבותי' לשוחט את בנו ולא כתיב לשוחט את העולה אבל כלי' לא שייך למילף בחולין אלא בקדשים כשאר עבודת דבוע' ליה שרת ומרבותי' וקח דמשמע דבר תולש ולא כתיב סכין דרשין תולש בחולין וכלי' בקדשים מדחזיר מאכלת דהוא מצי למכתב וקח דמתוך ואע"ג' דהתם בחולין (ג' ע"ז) דודי רבי חיאי וזווחיה דארבורס קמל' הבא לא שייך לחזוי' הכי דלענן מה שהביא דבר תולש ולא סמך על מה שזמנא צור וקנה מחובר שייך למימר דבתב קרא לאשמעינן וזווחיה אבל לענן מאכלת שחזיקי' למח' לא למכתב לא לאו לאשמעינן דעולה טענה כלי'. מה' מוחא אינה נאכלת אל לזכרי כהונה. ופריך כהונא ואשם נמי כתיב כל זכר אלא לשלמי' ציבור פירש בקונטרס אל דלא ילפינן זכרי' כהונה מחטאת ואשם כדילפינן מנגנזה משום דכתיב בתרייהו גבי אבילת וזכרי' הוא קדש קדשים הוא דמשמע מיטע הוא ולא אדרי וקשה דברקא אידוהו מקומן (לעיל דף נה) איכא תנא דילף מדיקדשא דחטאת מקרא דכתיב ועשיתם שעיר עזים [וחזו] לחטאת ושני בדששים בני שנה לזבח שלמים מה חטאת לזכרי' כהונה אף שלמי' ציבור לזכרי' כהונה הא לא קשיא מדי דחזיה דיקשא לא איצטריך למילתא אדחיה ועוד נראה לפרש דכתיב טעמא דהא דיקדשא דחטאת ואשם איכא לאוקומי למילתא אדחיה כדמפרש הבא לא מוקמינן לה לאבילת וזכרי' דקדש דאין שיה בכל הנהו דכתיבי' בקרא אבל מנחה על כרחן דהכי אתא אלא משכרת למילתא אדחיה: אף' שלמי' ציבור אין נאכלין אלא לזכרי' כהונה. ושלמים דהאי קרא בבבשי' עצרת קאי דקדש קדשים נתינו לה כהונתין במקרא זה ונראה דעל כרחן אידרי' בני' שלמי' נדבה דהא בפ' (לעיל דף נה) נפקא לן מהאי קרא שלא לשמך ועוד בחלוש קרבותו דטעון כלי' מהבא נפקא לן: דקדשים דאכלנו כל זכר יאכל אותו ועוד לימוד על זבחי' שלמי' ציבור כו'. האי קרא בפרשת קדח כתיב ואף על גב דבז' שלמי' ציבור לא כתיב דהתם כיון דכתיב בהאי קרא דקדש ידח' קל' ובני' כבשי' עצרת קדש קדש ידח' לה' לזבח ססתרבו דברידוהו מיירי וכן פירש בקונטרס ועוד ילפינן משום דאיקרי' קדש קדשים בירלפינן לעיל בפרק אידוהו מקומן (דף נה) ובפרק שני דתריכין (דף יא) מדכתיב על עולותיהם ועל זבחי' שלמים מה' עולה קדש קדשים אף ובז' שלמי' ציבור קדש קדשים: איכא

עד שִׁבְלֵךְ. כגון המהתך שזמן חטאת וסך זמנו צלי' של שלמים וטבלע בו ומכאן אנו למדי' (פסחים מה). דהתר מצטנף לאיסור בקדשים ואין ללמוד מכאן טעם בעיקר שאין זה טעם אלא ממש. תאכל בחומר שבה. שחיר' יש בה עבשיו שני מנין וכחומר שבעדו' תיאכל. אפי'. תיפסל משום ואי פורחא. נתי' עשה. ודאכלו אותם בדשריה ולידדי לא תעשה. דלא תאכל דפסולת ואע"ג' דאיכא לא תעשה באבילת פסולין כדארמין בפסחים בכל שנה (דף כד). כל שבקדש פסול בא הכהוב ליתן לא תעשה על אבילתו: נתי' עשה ולידדי. נתי' עשה דאבילת מוח דכתיב ודאכלו את הבשר בלילה הזה זאת היתה. ודוקש כולן זה לזה ללמוד זה על זה לכך דוקשו כולן לעולה דמה עולה טענה כו'. אי' נישא מויר'. לקבלת דם וילף מעולה סיני דכתיב ושחלת את נעורי בני ישראל וכתבי' עולה דהב' וישם באנגות. ויזון דהדור איתקש כולדו לשלמים דכתיב ביה בהאי קרא וילפינן מניה למקן בשמעתין (דף צח)

מה

ולא נזיר שניטמא, אין שביעי שלו עולה לו מן המניין, שהוא זקוק להביא קרבן טומאה! וכא, הואיל והוא זקוק להביא קרבן (טומאה) – אין השביעי שלו עולה מן המניין.

שמעון בר אבא בשם רבי יוחנן: ניטמא בנזירות בנו, והתרו בו משום נזירותו – לזקה. הפריש קרבנותיו – קדשו, לא חשין להדא דתני רבי חייה: (במדבר ו) קרבנו לה' על גורו – שיקדוש גורו לקרבנו, לא שיקדוש קרבנו לגורו.

רבי יודה בעא קומי רבי יוסי: ותקדם נזירותו לנזירות בנו! לא בן אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן: "הרי זה עולה לאחר שלשים יום". מכרה בתוך שלשים יום – מכרה. והקדישה – קדשה! אמר: לא, באומר: "הרי זו", דילמא באומר: "הרי עלי"? והאומר: "הרי אני", באומר: "הרי עלי".

תני רבי חייה: נזיר לאחר כ' יום, נזיר מעכשיו למאה יום – הרי זה מונה עשרים יום ומפסיק, וחוזר ומונה עוד שלשים יום, וחוזר ומונה עוד שמונים כדי להשלים נזירותו הראשונה.

הלכה י' מתני' 'הריני נזיר כשיהא לי בן, ונזיר מאה יום'; נולד לו עד שבעים יום – לא יפסיד כלום. לאחר שבעים – סותר שבעים, שאין תגלחת פחות משלשים יום.

גמרא פשיטא, שבסוף היום עולה לו ככולו. תחילת היום מהו שיעלה לו ככולו? ולא מתניתא

[דף י' ע"א]

היא? לאחר שבעים, סותר שבעים! לא, אפילו מקצת, הדין אמרה: שתחילת היום עולה לו ככולו. נולד ביום שמונים – סותר עשרה. נולד ביום תשעים – סותר עשרים. השלים נזירותו וכא להשלים נזירות בנו; ניטמא בתוך עשרה ימים הראשונים – סותר הכל. בתוך כ' ימים האחרונים; רבי בא בשם רב ורבי יוחנן, תריהון אמרין: סותר ל', רבי שמואל אמר: אינו סותר אלא שבע.

שמואל בר בא בעא קומי רבי יסא: מיסבר סבר רבי יוחנן, סתירת תער בסתירת מפיש? אמר רבי זעירא:

[דף י' ע"ב]

אין וסבור רבי יוחנן סתירת תער בסתירת מפיש, למה לי למימר סותר לשלשים יום, ויסתור הכל! אמר רבי אבין בר חייה קומי רבי זעירא: תיפתר: שנולד ביום שאינו ראוי להביא קרבן. הגע עצמך, שנולד בלילה הרי אינו ראוי להביא קרבן! ראוי הוא, לילה הוא שגורם. הגע עצמך, הרי שנולד בשבת

הרי אינו ראוי להביא קרבן! ראוי, שבת היא שגֵרמָה. השלים נזירותו ולא הספיק לגלח עד שנוֹלֵד בַּשֶּׁבֶת, הרי אינו ראוי להביא קרבן? ראוי, שבת היא שגֵרמָה.

השלים נזירותו ולא הספיק לגלח עד שנוֹלֵד הֵבֶן – מְגַלַּח תְּגַלַּחַת אַחַת לְשִׁתִּיקוֹ. הַפְּרִישׁ קֶרְבְּנוֹתָיו וְלֹא הִסְפִּיק לְגַלַּח עַד שְׁנוֹלֵד הֵבֶן; תָּמֹן אֲמָרִין: מְגַלַּח תְּגַלַּחַת אַחַת עַל שְׁתִּיקוֹ. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: מְגַלַּח וְחוֹזֵר וּמְגַלַּח.

מִתְּנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבִּי יוֹחָנָן! שְׂאֵלוּ אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי: הָרִי שְׁהִיָּה נְזִיר וּמִצּוֹרֶעַ, מַהוּ שְׁיִגְלַח תְּגַלַּחַת אַחַת וְתַעֲלָה לוֹ לְנִזְיוֹתוֹ וּלְצִרְעָתוֹ? אָמַר לָהֶן: אֵילּוּ זֶה מְגַלַּח לְהַעֲבֵרַת שִׁיעָר, יָפָה הֵייתָם אוֹמְרִים. אֵלָּא, שְׁהַנְזִיר מְגַלַּח לְהַעֲבִיר שִׁיעָר, וּמִצּוֹרֶעַ מְגַלַּח לְגִידוּל שִׁיעָר. אָמְרוּ לוֹ:

[דף י"א ע"א]

לֹא תַעֲלָה לוֹ יָמִי גָמְרוּ, לֹא תַעֲלָה לוֹ יָמִי סְפִירוֹ? שְׁנִיתָהֶן מְגַלְחִין לְהַעֲבֵרַת שִׁיעָר! אָמְרוּ לוֹ: אֵילּוּ זֶה מְגַלַּח לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמַיִם, וְזֶה מְגַלַּח לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמַיִם, יָפָה הֵייתָ אוֹמֵר. אֵלָּא, שְׁהַנְזִיר מְגַלַּח לְאַחֵר זְרִיקַת דְּמַיִם, וּמִצּוֹרֶעַ מְגַלַּח לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמַיִם. אָמְרוּ לוֹ: לֹא תַעֲלָה לוֹ יָמִי גָמְרוּ, לֹא תַעֲלָה לוֹ יָמִי סְפִירוֹ? שְׁנִיתָהֶן מְגַלְחִין לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמַיִם! אָמַר לָהֶן: אֵילּוּ זֶה מְגַלַּח לְפָנֵי בִיאַת הַמַּיִם וְזֶה מְגַלַּח לְפָנֵי בִיאַת הַמַּיִם, יָפָה הֵייתָ אוֹמֵר. אֵלָּא, שְׁהַנְזִיר מְגַלַּח לְאַחֵר בִּיאַת הַמַּיִם, וְהַמִּצּוֹרֶעַ מְגַלַּח לְפָנֵי בִיאַת הַמַּיִם. אָמְרוּ לוֹ: תָּמֹן תִּדְבַּר! לֹא תַעֲלָה לוֹ יָמִי גָמְרוּ, לֹא תַעֲלָה לוֹ יָמִי סְפִירוֹ, לֹא תַעֲלָה לוֹ לְמַחֵר, לֹא תַעֲלָה לוֹ לְטֵמָא.

הָרִי שְׁהִיָּה נְזִיר וּמִצּוֹרֶעַ. אֲכַל אִם הִיָּה נְזִיר וְנִזִּיר – מְגַלַּח תְּגַלַּחַת אַחַת עַל שְׁתִּיקָם! מַה עֲבַד לָהּ רַבִּי יוֹחָנָן? פֶּתַר לָהּ: חֲלֻקִּים הֵן עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי.

הדרן עלון הריני נזיר

פרק ג

הלכה א' מתני' מי שאמר: "הריני נזיר" – מְגַלַּח יוֹם שְׁלֹשִׁים וְאַחֵר. וְאִם גִּילַח יוֹם שְׁלֹשִׁים – יָצָא. הָרִינִי נְזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם, אִם גִּילַח יוֹם שְׁלֹשִׁים – לֹא יָצָא.

גמרא הָדָא מְסִייע לְכַר קַפְרָא, אִם גִּילַח יוֹם שְׁלֹשִׁים לֹא יֵצֵא. הָדָא מְסִייע לְרַבִּי יוֹנָתָן, אִם גִּילַח יוֹם שְׁלֹשִׁים יֵצֵא! הָא תַרְתִּינִי לֵית הִיא אֵלָא הָדָא. זו עדות, יודעין היו שהוא אסור לגלח, אלא שהן סבורין, אִם גִּילַח יוֹם שְׁלֹשִׁים – לֹא יֵצֵא, אִם בָּא לְהַעֲיִד, אִם גִּלַח יוֹם שְׁלֹשִׁים – יֵצֵא.

רבי אימי תנו ליה עובדא, וגילח יום שלשים. ותנו ליה עובדא, וגילח ליום ל"א. אמר רבי זריקא: מן מתניתא וליף לה רבי אימי, דתנינן תמן: מי שגזר שתי גזירות – מגלח את הראשונה יום שלשים ואחד.

[דף י"א ע"ב]

והשנייה יום ששים ואחד. אמר רבי יוסי: תמן לשעבר. וכא לכתחילה!

רבי ירמיה הורי לרבי יצחק עמושיא, ואית דאמרי לרבי חייה בר רב יצחק עמושיא: לגלח יום שלשים. מן מתניתא: שמונה ימים, במלו ממנו גזירת שלשים. היא שמינית היא יום שלשים. אמר רבי יוסי: שנייא היא תמן, שפפני כבוד הרגל התירו. תדע לה, דמר רבי חלב בר חונה בשם רבי יוחנן: חל יום שמונה שלו להיות בשבת – מגלח ערב שבת. אין תימר שלא מפני כבוד הרגל התירו, מעתה אפילו חל יום ל' שלו להיות בשבת מגלח בערב שבת! ועוד מן הדא דאמר רבי יוחנן: על כל הפתים כולן – שולל לאחר שבועה, ומאחה לאחר ל'. וישלול יום שבועה, ויאחה יום ל'? אמר רבי חגי: די הוא שמועטא בן ושמועטא בן.

הלכה ב' מתני' מי שגזר שתי גזירות – מגלח את הראשונה יום שלשים ואחד, ואת השנייה יום ששים ואחד. שאם גילח את הראשונה יום שלשים – מגלח את השנייה יום ששים. ואם גילח יום ששים חסר אחד – יצא. זו עדות העיד רבי פפייס על מי שגזר שתי גזירות: שאם גילח את הראשונה יום שלשים – מגלח את השנייה יום ששים. ואם גילח יום ששים חסר אחד – יצא. שיום שלשים עולה לו מן המניין.

גמרא השלים גזירותו הראשונה, ובא להישען על השנייה, לא מצא פתח לראשונה, עד שמוצא פתח לשנייה, עלת לו שנייה ראשונה

[דף י"ב ע"א]

מה נן קיימין? אם באומר: "הריני גזיר שתים" – גדר שבטל מהציתו בטל כולו! אם באומר: "הריני גזיר שלשים יום אילו, שלשים יום אילו", לא בָּדָא עלת לו שנייה ראשונה! אלא כי נן קיימין, באומר:

הריני נזיר ונזיר. באומר: "אילו לנזירות". אבל אם אמר: "אילו לנזירותי, ואילו לנזירות אחרת", לא בדא עלת לו שנייה ראשונה. אמר רבי לעזר: השלים נזירותו לראשונה, מפיון שהביא קרבן וגילח – עלת לו ראשונה שנייה.

רבי יעקב בר אחא פקיד לחבריא: אין שמעתון מילה מרבי אלעזר, הוון ידעין דרבי יוחנן פליג. עד שביא כל קרבנותיו, ברבנין. ברם, ברבי שמעון אפילו לא הביא אלא קרבן אחד.

הפריש שתיקון באתת – אין בידו אלא אחת. הפרישה זו בפני עצמה וזו בפני עצמה, והביא של זו בזו ושל זו בזו – לא יצא. הא לקדש קדשה. לא בן תני רבי חייה: קרבנא לח' על נזרו – שיקדוש נזרו לקרבנא, ולא שיקדוש קרבנא לנזרו! שנייה היא, שעומד בנזירותו.

ניחא שנייה ראשונה. ראשונה שנייה? אמר רבי יודה: ויהא מסייע לרבי אלעזר, לא בן רבי יעקב בר אחא מפקד לחבריא: אין שמעתון מילה מרבי אלעזר, הוון ידעין דרבי יוחנן פליג עד שביא כל קרבנותיו, וסברין מימר ברבנין, וכו'. ברבי שמעון אנו קיימין.

רבי חיננא בשם רבי פינחס: תיפתר: בנזירותו ובנזירותו של בנו. בדא עלת לו שנייה

[דף י"ב ע"ב]

ראשונה? אמר רבי יוסי בי רבי בון: לא בן סברנן מימר באומר: "הריני נזיר", בדין היה, שלא יהא נזיר אלא אחת! אתה הוא שהחמרתה עליו שיהא נזיר שנים, לא דייד שהחמרתה עליו שיהא נזיר שנים, אלא שאתה אומר: אין בידו כלום?

הלכה ג' מתני' מי שאמר: "הריני נזיר"; ניטמא יום שלשים – סותר את הכל. ורבי אליעזר אומר: לא סתר אלא שבקעה. "הריני נזיר שלשים יום"; ניטמא יום שלשים – סתר את הכל.

גמרא רבי אבהו בשם רבי יוחנן: ממוצורע למד רבי אליעזר, שכן מצינו בין תגלחת לתגלחת, שבקעה. ולמה לא יליף לה מנזיר טמא? מוצורע – מגלח וחוזר ומגלח. נזיר טמא – אינו מגלח וחוזר ומגלח. ברבנין דקיסרין אמרין: בפירוש פליגין. רבי יוחנן אמר: ממוצורע למד רבי אליעזר, רבי אלעזר אומר: מנזיר טמא למד רבי ליעזר.

והא רבי אליעזר, מה שנה בין נזיר שנזר סתם לנזיר שפירש? בשעה שנזר סתם, מירט – אינו סותר, והשביעי שלו עולה לו מן המנזין. ובשעה שפירש, אם היה מורט – סותר, ואין השביעי שלו עולה לו מן המנזין.

[דף י"ג ע"א]

הלכה ד' מתני' "הריני נזיר מאה יום"; ניטמא יום מאה – סתר את חבל. ורבי אליעזר אומר: לא סתר אלא שלשים. ניטמא יום מאה ואחד – סתר שלשים. רבי אליעזר אומר: לא סתר אלא שבועה.

גמרא רבי זעירא בשם רבי שמעון בן לקיש, מעמא דרבי אליעזר (במדבר ו) זאת תורת הנזיר ביום מלאת – המטמא ביום מלאת, נותנין לו תורת נזיר. שמואל בר בא בעא קומי רבי זעירא: ניטמא באותן הימים

[דף י"ג ע"ב]

מה הן? ניתן לתורת נזיר? אמר רבי שמיי: מכינן דתימור ניתקו לתורתו של נזיר, כמטמא ביום מלאת, והמטמא ביום מלאת – אין שביעי עולה לו מן המניין. רבי מנא בעא: אם מטמא בתוך מלאת למה לי סותר שלשים יום לא יסתור אלא שבועה! אלא כמטמא לאחר מלאת, שביעי שלו עולה לו מן המניין.

הלכה ה' מתני' מי שנזר והוא בבית הקברות, אפילו הוא שם שלשים יום – אין עולין לו מן המניין, ואינו מכיב קרבן טומאה. יצא ונכנס – עולין לו מן המניין, ומכיב קרבן טומאה. רבי אליעזר אומר: לא בו ביום, שנאמר (במדבר ו) והימים הראשונים יהלו – עד שיהיו לו ימים ראשונים.

גמרא נזר והוא בין הקברות; רבי יוחנן אומר: מתרין בו על תניין ועל התגלחת. רבי שמעון בן לקיש אומר: מאחר שאין מתרין בו על הטומאה, אין מתרין בו על תניין ועל התגלחת.

מחלפה שיטתיה דרבי יוחנן! תמן הוא אומר: מתרין בו על תניין ועל הטומאה ועל התגלחת. וכא הוא אומר אבן! רבנין דמסרינן: על כולה פליגי, דרבי יוחנן אומר: מתרין בו על תניין ועל התגלחת. רבי שמעון בן לקיש אומר: מאחר שאין מתרין בו על הטומאה, אין מתרין בו לא על תניין ולא על התגלחת.

[דף י"ד ע"א]

עודינו שם; רבי יוחנן אומר: מתרין על חבל, כדי פרישה ופרישה, והוא לזקה. רבי לעזר אומר: אינו מקבל עד שיפירוש ויחזור. אמר רבי בא: כך הוה משיב רבי יוחנן את רבי לעזר: והא כתיב (במדבר ו) לא יבא ולא יטמא אומר לו: שאם התרו בו משום ולא יבא – לזקה. משום לא יטמא – אינו לזקה. אמר רבי הילא: מהשתחויה למד רבי יוחנן, דתנינן תמן: השתחוה, או ששהה כדי השתחויה. אמר

רבי מתניה: הוינן סברין מימר: מה פליגי, במכות. הא קרבן, לא. מן מה דמר רבי הילא: מהשתחוויה למד רבי יוחנן, הדא אמרה: היא במכות היא בקרבן.

מתני' פליגא על רבי יוחנן. גזיר שהיה שותה וין כל היום – אינו חייב אלא אחת! פתר לה: שאין בית הקליעה פנוי.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן. היה מטמא למת כל היום – אינו חייב אלא אחת! פתר לה: בשוהא, על כל פרישה ופרישה, והוא לוקח.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן. בהן שעומד בבית הקברות והושיטו לו מת אחר, יכול יקבל? תלמוד לומר (ויקרא כא) לא יטמא בעל בעמיו. הרי שקיבל, יכול יהא חייב? תלמוד לומר להחלו – את שהוא מוסף חילול על חילול, יצא זה שאינו מוסף חילול על חילול! אמר רבי ועירא אמר רבי יוחנן: להחלו – יצא זה שאינו מוסף חילול על חילול. שלא יאמר: הואיל וניטמאתי על אבא, אלקוט עצמות פלוני בדי.

להחלו – בשעת מיתה. רבי אומר: אף במוות. רבי שמעון בן לקיש אמר: מחלוקת ביניהן.

ואתניא דרבי שמעון בר ווא ברבי שמעון בן לקיש. שמעון בר ווא מי דמו: הנה אמר: הא נפיקא מיבא והא נפיקא מיבא.

יצא ונכנס; רבי טרפון פוטר, ורבי עקיבה מחייב. אמר לו רבי טרפון: וכי מה הוסיף זה חילול על חילול? אמר רבי עקיבה: בשעה שהיה שם – טמא טומאת שבעה. פירש – טמא טומאת ערב. חזר ונכנס – טמא טומאת שבעה. אמר לו רבי טרפון: עקיבה, כל הפורש מן פורש מחייו! רב אמר: יצא – מונה לגזירות בטהרה.

[דף י"ד ע"ב]

נכנס בשביעי שלו; מביא קרבן טומאה בו ביום. רבי לעזר אומר: לא בו ביום.

פתנא בעא קומי רב: ואין מעון הווייה שלישי ושביעי? א"ל תורה קראת לפורש מן הקבר – מהור (יחזקאל מד) אחרי טהרתו שבעת ימים יספרו לו.

שמואל אומר: יצא והזהר, שנה וטבל, נכנס בו ביום – מכיא טומאה בו ביום. רבי אליעזר אומר: לא בו ביום. עולא בר ישמעאל אומר: מה צריכה ליה בנזיר טמא. אבל בנזיר טהור אף רבי אליעזר מודי, אפילו אין לו מתיכן להפיל.

שמואל בר אבא בעי: יום אחד לנזירותו ויום אחד לנזירות בנו, מהו שיצטרפו? מה נן קיימין? אם בשנולד בנו היום, ומחר נכנס, הרי יש לנזירות בנו שני ימים! ואם בשנולד בנו למחר, ונכנס למחר, הרי יש לו לנזירותו שני ימים? אמר רבי מנא: תיפתר: בין השמשות. אמר רבי אבין: אפילו תימר ברחצי היום. לא כן סברין מומר: תחילת היום – עולה לו, סוף היום – לבנו. אמר רבי יוסי: מה צריכה ליה – בנזיר טהור, אבל בנזיר טמא – פשיטא ליה שהן מצטרפין. אמר רבי מנא קומי רבי יוסי: לא כל שכן הוא? ומה ימים שאין עולין לא בנזירותו ולא בנזירות בנו, את אומר: מצטרפין, ימים שהן עולין בנזירותו ובנזירות בנו, אינו דין שיצטרפו? אמר רבי יוסי,

[דף ט"ז ע"א]

תמן – שאינו ראוי לקבל התרייה, ברם הכא – ראוי לקבל התרייה.

רבי בון בר חייא בעא: כמה דתימר תמן על דרבי אליעזר בפתחילה, והוא שיהא לו מתיכן להפיל. ובסוף, אף על פי שאין לו מתיכן להפיל?

אמר רבי זעירא קומי רבי מנא: ולא מתניתא היא? ניטמא יום אחד ומאה – סותר שלשים. ורבי אליעזר אומר: לא סותר אלא שבעה! אמר ליה: שמענו שהוא סותר, שמענו שמכיא קרבן טומאה?

[דף ט"ז ע"ב]

הלכה ו' מתני' מי שגזר נזירות מרובה, השלים את נזירותו ואחר כך בא לארץ – בית שמאי אומרים: נזיר שלשים יום; ובית הלל אומרים: נזיר בפתחלה.

מעשה בהילני המלכה, שהלך בנה למלחמה, ואמר: "אם יבא בני מן המלחמה, אהא נזירה שבע שנים". ובא בנה מן המלחמה, והיתה נזירה שבע שנים. ובסוף שבע שנים עלת לארץ, והורה בית הלל, שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות. ובסוף שבע שנים ניטמאת. נמצאת נזירה עשרים ואחת שנה. אמר רבי יהודה: לא היתה נזירה אלא ארבע עשרה שנה.

גמרא רבי יוסי בי רבי בון אומר: איתפלגון רבי חייא בר יוסף ורבי יוחנן, חד אומר: רבי יוחנן – בבית שמאי, וחרנה אומר: סבר רבי יודה שלא נטמאה כל עיקר.

אין תימר רבי יודה בבית שמאי, ותני שלשים יום וי"ד שנה? לא תנינן מתני חדשים גבי שנים.

הלכה ז' מתני' מי שהיו שתי בתי עדים מעידות אותו, אלו מעידין שגזר שנים, ואלו מעידין שגזר חמש – בית שמאי אומרים: נחלקה העדות, ואין כאן נזירות. ובית הלל אומרים: יש בכלל חמש שנים, שיהא נזיר שנים.

גמרא רב אומר: בכלל נחלקו. אבל בפורט – כל עמא מודיי, יש בכלל ה' [חמש] שנים, שיהא נזיר שנים.

רבי יוחנן אומר: במונה נחלקו, אבל בכלל – כל עמא מודיי, נחלקה העדות, אין כאן נזירות.

היי דינו בולל, היי דינו מונה? בולל, אהן אומר: תרתי, ואהן דמר: חמש. מונה, אהן אומר: תדא תרתי, ואהן אומר: תלת ד' [ארבע] חמש.

רב אומר: תכחש עדות בתוך עדות – לא בטלה עדות. ורבי יוחנן אומר: תכחש עדות בתוך עדות – בטלה עדות. דברי חבלי, מכחש עדות לאחר עדות – לא בטלה.

אמר רבי יוחנן בדיעתייה. דמר רבי בא רבי חייא בשם רבי יוחנן: הוזק ממונה, זה אומר: מן הכים מונה, וזה אומר: מן הצרור מונה. תכחש עדות בתוך עדות, אף רב מודה שפטלה העדות!

[דף ט"ז ע"א]

מה פליגינן? בשחיו שני בתי עדים, אילו אומרים: מן הכים מנה, ואילו אומרים: מן הצרור מנה – תכחש עדות בתוך עדות, בטלה העדות. וכרב, לא בטלה העדות.

זה אומר: במקל הרגו, וזה אומר: בסיף הרגו, תכחש עדות בתוך עדות, אף רב מודה שפטלה עדות. מה פליגינן? בשחיו שתי ביתות עדים, אילו אומרים: במקל הרגו, ואילו אומרים: בסיף הרגו, תכחש עדות בתוך עדות – בטלה העדות, וכרב לא בטלה העדות.

אילו אומרים: לדרום פנה, ואילו אומרים: לצפון פנה, כל עמא מודי תכחש עדות בתוך עדות – לא בטלה עדות.

חיליה דרב מן הדא, רבי יודה ורבי שמעון אומר: הואיל וזו וזו מודות שאינו קיים – הרי אילו ינשאו. ולא שמייע דמר רבי לעזר: מודה רבי ליעזר בעדים, מה בין עדים מה בין צרה? צרה לא עשו דבר צרה אצל חבירתה כלום!

מתניתא פליגא על רב. אחד חקירות ואחד בדיקות, בזמן שהן מכחישות זו את זו – עדותן בטילה! אמר רבי מנא: פתר לה רב: עד בעד. אמר רבי אבין: אפילו תימא בת בכת, שנייא היא דיני נפשות דכתיב (דברים טו) צדק צדק תרדף.

תני רבי ישמעאל בר רבי יוחנן בן ברוקה: לא נחלקו על מי שהיו שתי כיתי עדים מעידות אותו – שיהא גזיר בכל שבהן. ועל מה נחלקו, על שני עדים, שבית שמאי ואמרים: נחלקה העדות ואין גזירות. ובית הלל אמרים: יש בכלל חמש שתים שיהא גזיר שתים.

הדרן עלה מי שאמר הריני גזיר

פרק ד

הלכה א' מתני' מי שאמר: "הריני גזיר", ושמע חבירו, ואמר: "ואני", ו"אני" – בולן גזירין. הותר הראשון – הותרו כולן. הותר האחרון – האחרון מותר וכולן אסורין.

"הריני גזיר", ושמע חבירו, ואמר: "פי בפיו", ו"שערי בשער" – הרי זה גזיר.

"הריני גזיר", ושמע אשתו, ואמרה: "ואני" – מפר את שלה, ושלל קיים.

"הריני גזיר", ושמע בעלה, ואמר: "ואני" – אינו יכול להפר.

גמרא בן היא מתניתא, ואני ואני. מאן תנא וויס? רבי יודה! ברם ברבי מאיר, אני אני.

מתניתא, שהיו בולחם בתוך

[דף ט"ז ע"ב]

בדי דיבורו של ראשון.

תני: הותר האמצעי – ממונו ולמפון מותר. ממונו ולמפון אסור? מתניתא, אפילו אין בולחם בתוך בדי דיבורו של ראשון, אלא בתוך בדי דיבורו של זה, וזה בתוך בדי דיבורו של זה.

כמה הוא כְּדִי דִּיבּוּרוֹ? רַבִּי סִימּוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי: כְּדִי שְׁאִילַת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבִירוֹ. אָבָא בַר בַּר הֲנָה בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: כְּדִי שְׁאִילַת שְׁלוֹם בֵּין הָרֵב לַתְּלָמִיד, וַיֹּאמֶר לוֹ: שְׁלוֹם עָלֶיךָ רַבִּי.

אֶחָד שָׁאָמַר: "הֲרִינִי נָזִיר מֵאָה יוֹם", וְשָׁמַע חֲבִירוֹ וַאֲמַר: "וְאֲנִי מֵאָה יוֹם", וְחֹזֵר וַאֲמַר: "וְאֲנִי" – נֶעְשֶׂה עֵינֶיךָ מְפִילָה.

אֶחָד שָׁאָמַר: "הֲרִינִי נָזִיר", וַאֲמַר: "וְאֲנִי" בְּתוֹךְ דִּיבּוּרוֹ שֶׁל רֵאשׁוֹן. וְשָׁמַע חֲבִירוֹ וַאֲמַר: "וְאֲנִי" בְּתוֹךְ כְּדִי דִּיבּוּרוֹ שֶׁל שֵׁנִי. הוֹתֵר הָרֵאשׁוֹן – הוֹתֵר הַשֵּׁנִי. הוֹתֵר הַשֵּׁנִי – לֹא הוֹתֵר הַשְּׁלִישִׁי.

אֶחָד שָׁאָמַר: "הֲרִינִי נָזִיר שְׁתַּיִם", וְשָׁמַע שְׁנַיִם וַאֲמַר: "וְאֲנִי", נִזְרִין שְׁתַּיִם, אוֹ כֹל אֶחָד וְאֶחָד שְׁתַּיִם? הוּא הוֹתֵר – הוֹתֵר הֵן. הוֹתֵר הֵן – לֹא הוֹתֵר הוּא.

שְׁנַיִם שָׁאָמְרוּ: "הֲרִי אֲנִי נִזְרִין", וְשָׁמַע אֶחָד וַאֲמַר: "וְאֲנִי", תַּחַת שְׁנֵיהֶן נֹזֵר, אוֹ תַּחַת כֹּל אֶחָד וְאֶחָד נֹזֵר? הוֹתֵר הֵן – הוֹתֵר הוּא. הוֹתֵר הוּא – לֹא הוֹתֵר הֵן.

פִּי מִן חֵינִן. רֵאשִׁי מִן הַתְּגָלְתָּהּ. יָדִי מִן הַטּוֹמְאָה. רַגְלִי מִן הַטּוֹמְאָה.

רֵאשִׁי נָזִיר, כְּכִידִי נִזְרָה – נָזִיר. הִילוכִי נָזִיר, דִּיבּוּרִי נָזִיר – לֹא אָמַר כָּלוּם. לָמָּה? שֶׁהַתְּפִים אֶת הַנֶּזֶר בְּדָבָר שֶׁהִנְשָׂמָה תְּלוּיָה בּוֹ. נָזֵר נָזֵר. מִה נָזֵר שֶׁנֶּאֱמַר לְהֵלֵךְ – דָּבָר שֶׁהִנְשָׂמָה תְּלוּיָה בּוֹ, אֵף נָזֵר שֶׁנֶּאֱמַר כָּאֵן – דָּבָר שֶׁהִנְשָׂמָה תְּלוּיָה בּוֹ.

הוֹתֵר הוּא – הִיא הוֹתֵרָה. הוֹתֵרָה הִיא – הוּא לֹא הוֹתֵר.

מִה הֵן "וְאֲנִי"? מִה אֶת עֶבֶד לֵה, בְּאֶמֶן וְקַיִים לָהּ, אוֹ יָפָה עֲשִׂיתָ? דְּרַבִּי חִייה רוֹבָה וְרַבִּי הוֹשַׁעְיָה רוֹבָה. תַּנִּי: הֲאִשָּׁה שֶׁנִּזְרָה בְּנִזְרָה, וְשָׁמַע בְּעָלָהּ וַאֲמַר לָהּ: מִה רְאִיתָ שְׂתוּזָרִי? מַדּוּעַ עֲשִׂיתָ שֶׁנִּזְרָתָ? וְלֹא הִייתִי רוֹצֶה שְׂתוּזָרִי! אֵין כָּאֵן נָזֵר! אֵין כָּאֵן שְׂבוּעָה! – לֹא אָמַר כָּלוּם. אָבָל אִם אָמַר: יָפָה עֲשִׂיתָ שֶׁנִּזְרָתָ! וְכָךְ הִייתִי רוֹצֶה שְׂתוּזָרִי? וְאִילוּ לֹא נִזְרָתָ הִייתִי מוֹזִירָה! תַּנִּי רַבִּי חִייה: בּוֹלָהֶם אֵינוֹ יָכוֹל לְהִפָּר. תַּנִּי רַבִּי הוֹשַׁעְיָה: בּוֹלָהֶם יָכוֹל לְהִפָּר, עַד שִׁיאָמַר בְּאֶמֶן, וְקַיִים לִיד – עוֹד אֵינוֹ יָכוֹל לְהִפָּר.

הַלָּכָה ב' מִתַּנִּי "הֲרִינִי נָזִיר, וְאֶת" וַאֲמַרָה: "אֶמֶן" – מִיפָּר אֶת שְׁלָה וְשִׁלּוֹ קָם. "הֲרִינִי נָזִירָה; וְאֶתָּה" שָׁמַע בְּעָלָהּ, וַאֲמַר: "אֶמֶן" – אֵינוֹ יָכוֹל לְהִפָּר.

[דף י"ז ע"א]

גְּמָרָא הוֹתֵרָה הִיא – הוֹתֵר הוּא. הוֹתֵר הוּא – לֹא הוֹתֵרָה הִיא.

מסכת טהרות פרק שישי

א. הנבלות ושחוטות בעיר - הולכין אחר הרב. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אפלו נבלה אחת בעיר - כל הבשר הנמצא בעיר הרי הוא של נבלה, מפני שהנבלות מצויות. דמים טהורים וטמאים בתוך הבית - הולכין אחר הרב. מעשה שנמצאו דמים על גבי כפרות של תרומה, וכא מעשה לפני חכמים, וטהרם, שאינם אלא דם השרצים החיים:

ב. תשעה שרצים וצפרדע אחד ברשות הרבים, ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע - ספקו טהור. ובנמצא - הלך אחר הרב. תשעה צפרדעים ושרץ אחד ברשות היחיד, ונגע באחד מהן ואין יודע באיזה מהן נגע - ספקו טמא. פרש אחד מהן לרשות היחיד - ספקו טמא. לרשות הרבים - ספקו טהור. ובנמצא - הלך אחר הרב. ככר טמא שנתערב בתשע כפרות טהורין, ואכלו חמשה חמשה ראשונים, ואחר כך אכלו חמשה חמשה אחרונים, ונטמא אחד מהן, ואינו יודע איזה מהם, הראשונים - טמאין שאין להן במה יתלו. והאחרונים - טהורין. זה הכלל: אדם באדם, טהרות בטהרות, אדם בטהרות, וטהרות באדם - הרי אלו מוכיחות, נאכלו ראשונות, נטמאו או שאבדו, עד שלא נעשו שניות - טהורות. משנעשו שניות - שניות תלויות:

ג. שני שבילים אחד טמא ואחד טהור, והלך באחד מהן ועשה טהרות - טהורות. בשני ועשה טהרות - ישרפו. בראשון ולא עשה, בשני ועשה - ישרפו. בראשון ועשה ובשני ועשה - אלו ואלו מנחות, ראשונות - טהורות, ושניות - ישרפו:

ד. שני שבילים, אחד טמא ואחד טהור, והלך באחד מהן ועשה טהרות, וכא חברו והלך בשני ועשה טהרות - אלו ואלו מנחות. הרי אלו מוכיחות. נאכלו ראשונות או נטמאו או שאבדו, עד שלא נעשו שניות

- טהורות. משנעשו שניות - שניהם תלויות. עשו שניהן טהרה אחת - הרי זו טמאה. עשו שניהן שתי טהרות, זה בא ונשאל בפני עצמו - אומרים לו טהור. נשאלו שניהן כאחד - אומרים להם טמאין; דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר: אם אמרו: שנים היינו, ובשני שבילים הלכנו, ושתי טהרות עשינו - אומרים להם טמאין, שאפלו טמאה אחת שנתערבה במאה טהרות - כלן טמאות.

ה. שני שבילים, אחד טמא ואחד טהור, והלך באחד מהם ונכנס למקדש - פטור. בשני ונכנס למקדש - חייב. בראשון ונכנס והזהר ושנה וטבל בשני ונכנס - חייב. רבי שמעון פוטר בזה. ורבי שמעון בן יהודה פוטר בכלן משם רבי שמעון. מעשה במסכן אחד, שהיו מוליכים אותו מגדפר לחמתא, והיו הכתות מתחלפות עליו, ובאחרונה נמצא מת בידן, וכא מעשה לפני חכמים, ולא טמאו אלא כת אחרונה בלבד:

ו. נגע באחד בלילה ואין ידוע אם חי אם מת, ולשחר בא ומצאו מת, רבי מאיר מטהר, שספק רשות הרבים טהור. וחכמים מטמאים, שכל הטמאות כשעת מציאתן. ומודים חכמים לרבי מאיר שאם ראהו חי מבערב, אף על פי שהוא בא שחרית ומצאו מת - טהור, מפני שזה ספק רשות הרבים. ישוב על גבי אבן ברשות הרבים, ולשחר עמד ומצא עליה שרץ או רק, רבי מאיר מטהר, מפני שספק רשות הרבים טהור. וחכמים מטמאים, שכל הטמאות כשעת מציאתן. ומודים חכמים לרבי מאיר, שאם ראהו נקי מבערב, אף על פי שהוא בא שחרית ומצא עליה שרץ או רק - שהוא טהור, מפני שזה ספק רשות הרבים:

ז. שוטה אחת בעיר, כל הרוקין שבבעיר - טמאין; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אם היתה רגילה לנכנס בתוך מבוי אחד, אותו מבוי - בחזקת טמאה, וכל המבואות

- בחזקת טהרה. ורבי שמעון אומר: כל המבואות בחזקת טמאה, חוץ מן חצר המשתמרת. ורבי אלעזר ברבי צדוק אומר: אף חצר המשתמרת בחזקת טמאה, עד שיאמר: 'ברי לי שלא באתה לכאן':

ח. הנדחק ברחים שהעובד כוכבים בתוכה ושהנדה בתוכה - בגדיו טמאין מדרס. ואי זו הוא הרחים? כל שעוקרין אותה ודוחפין אותה ממקומה. רקק ודרס על בגדיו, על רקו - שורפין עליו את התרומה. ועל בגדיו - הולכין אחר הרב. מי שדרסה אשה על בגדיו - בגדיו טמאין מדרס. רבי דוסתאי בר יהודה אומר: אם רקקה ושפה את רוקה בשעה שהיא רקקה - בגדיו טמאים מדרס, שכן דרך בנות ישראל שפות את רוקן בשעה שהן נדות. לא שפה את רוקה - בגדיו טהורין. שנים אומרים לו: נטמאת, והוא אומר: לא נטמאתי - טהור. ואין אומרים לו: עסק בטהרות, אלא יעשה לעצמו:

ט. מביא אדם קרבן על ידי בנו ובתו הגדולים ועל ידי עבדו ושפחתו העברים. ואם היה מכחישו - נאמן על ידי עצמו. כיצד? אמרו לו: נדרת, והוא אומר: תנאי היה בלבי - שומעין לו. אמרו לו: נדרת, והוא אומר: לא נדרתי, משהגיעוהו, אומר: תנאי היה בלבי - אין שומעין לו. אמרו לו: אשתך נדרה, והוא אומר: בלבי היה להפר - שומעין לו. אמרו לו: אשתך נדרה, והוא אומר: לא נדרה. משהגיעוהו, אמר, בלבי היה להפר לה - אין שומעין לו. נאמן אדם לומר: בני זה בן תשע שנים ויום אחד. בתי זו בת שלש שנים ויום אחד. לחיב עליהן קרבן. אבל למכות ולענשין - הרי זה אינו נאמן:

י. היו חמוריו ופועליו טעונין טהרות ועוברין לפניו, והפליגו, אפלו יותר ממיל - הרי אלו טהורין, מפני שהוא בחזקת המשתמרת. ואם אמר להם: צאו ואני אבא אחריכם, פיון שנכסו מעיניו - הרי אלו

טמאים. שנים אומרים נטמא, ושנים אומרים לא נטמא, ברשות היחיד - ספקו טמא, ברשות הרבים - ספקו טהור. שאלו את בן זומא: מפני מה ספק רשות היחיד טמא? אמר להם: סוטה מה היא לבעלה, ודאי או ספק? אמרו לו: ספק. אמר להן: מצינו שהיא אסורה לבעלה. מכאן אתה דן לשרץ, מה כאן רשות היחיד, אף כאן רשות היחיד. ומה כאן יש בו דעת לשאול, אף כאן יש בו דעת לשאול. ומפני מה ספק רשות הרבים טהור? אמר להם: מצינו שהצבור עושין את הפסח בטמאה בזמן שרב צבור טמאין, ואם טמאה ודאית התרה לצבור, קל וחמר לספק טמאה. ומכאן אמרו: דבר שיש בו דעת לשאול, ברשות היחיד - ספקו טמא, ברשות הרבים - ספקו טהור. דבר שאין בו דעת לשאול, בין ברשות הרבים בין ברשות היחיד - ספקו טהור. רבן שמעון בן גמליאל אומר: מפני מה ספק רשות היחיד טמא וספק רשות הרבים טהור? מפני שאפשר לשאול ליחיד, ואי אפשר לשאול לרבים:

מסכת טהרות פרק שביעי

א. המסכן הנתון בחנות - החנות טמא. הוציאנהו והכניסוהו לסטיו - טהור. הוציאנהו מסטיו והחזירוהו לחנות שניה - טמא. ורבי שמעון מטטר את הראשונה, שהיה רבי שמעון אומר: רשות הרבים מפסקת למפרע, שאינו יכול לומר מת היה ברשות היחיד ונחיה ברשות הרבים:

ב. יש דברים ברשות הרבים ועשאם ברשות היחיד. קפה ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים וטמאה בתוכה, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. הכניס ידו לתוכה, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא. אם היתה כפישה על כתפו וכפר של תרומה פרוץ בסיב או בגר ונתן בתוכה, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. הכניס ידו לתוכה, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא. חמור ברשות הרבים גבוה עשרה

רבי אליעזר אומר: בזמן שהן מפלשין - רשות הרבים לך ולך, ואם אינן מפלשין - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. מבואות היורדין לים או לנהר, אף על פי שגודדיו מכאן ומכאן, ורבים מטפסים ועולין בהן - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה:

ה. גנות העיר שדרך הרבים מהלכת עליהן - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. דמוסצאות ומרחצאות - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. גנה בזמן שהיא משתמרת - רשות היחיד, אם אינה משתמרת - רשות הרבים. בסילקי שפותחין אותה בימים ונועלין אותה בלילות, בזמן שהיא פתוחה - רשות הרבים, נעולה - רשות היחיד. נמצאת אומר: ביום - טהורה, ובלילה - טמאה. בסילקי שיש לה שני פתחים זה כנגד זה, וכן סטיו שהוא גדר מכאן ומכאן ורוח בין העמודים - רבי יהודה אומר: אם עומד בצד זה ורואה את הנכנסין ואת היוצאין בצד הלז - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. ואם לאו - רשות היחיד לכאן ולכאן:

ו. בסילקי שיש לה שני פתחים מכונין זה כנגד זה, האמצעי שלה - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה, והצדדין - רשות היחיד לכאן ולכאן; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אחד הצדדין ואחד האמצע - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. ומודה רבי מאיר לחכמים, בבסילקי שאין שני פתחיה מכונין זה כנגד זה, כגון חצר בית גדי וחמטה, שאחד האמצע ואחד הצדדין - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. ומודים חכמים לרבי מאיר בחצר יחידי שדרך הרבים מפסקתה, כגון חצר בית גדר וחמטן, שהאמצע - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה, והצדדין - רשות היחיד לכאן ולכאן:

טפחים וטמאה נתונה על גביו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. פשט ידו על גביו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא. סלע ברשות הרבים גבוה עשרה טפחים וטמאה נתונה על גביו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. עלה לראשו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא:

ג. היה זה רכוב על חמורו וזה רכוב על חמורו, אחד טמא ואחד טהור, ספק נגעו זה בזה, ספק לא נגעו - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר. בנו של זה מרכב על כתפו, ובנו של זה מרכב על כתפו, אחד טמא ואחד טהור, ספק נגעו זה בזה, ספק לא נגעו - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר. היתה חבילה על כתפו והרוק מדבק בכתל למעלה מעשרה טפחים, ספק הסיט, ספק לא הסיט - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר. פלים שטוחים ברשות הרבים למעלה מעשרה טפחים, והטמא עובר, ספק הסיט ספק לא הסיט - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר, שהיה רבי עקיבא אומר: כל שהוא ברשות הרבים למעלה מעשרה טפחים - הרי הוא כרשות היחיד. ורבי יוסי אומר: כל שדרך הלוחו ברשות הרבים - טהור:

ד. נכנס לבקעה בימות הגשמים, וטמאה בשדה פלונית. ואמר: הלכתי למקום הלז ואיני יודע אם נכנסתי לאותו השדה ואם לא נכנסתי - רבי אליעזר מטהר, וחכמים מטמאים. אמרו לפני רבי אליעזר: הרי היא של יחידי. פרש רבי מרינוס משמו: כל שיש לה שם בפני עצמה. ואלו הן ימות החמה, משתעקר תבואה מתוכה. ואלו הן ימות הגשמים, משתרד רביעה שניה. היו שם שדות הרבה, אם עומד זה בצד זה ורואה את הנכנסים והיוצאין בצד הלז - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. ואם לאו - רשות היחיד לכאן ולכאן. השבילים המפלשין לבורות, לשיחין, ולמערות, ולגתות, ולגרנות - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה.

מסכת טהרות פרק שמיני

א. רבי שמעון אומר: המוסר מפתח לעם הארץ, הבית - טמא. מסר לו החיצון ולא מסר לו הפנימי, החיצון - טמא, והפנימי - אינו טמא אלא עד מקום שהוא יכול לפשט את ידו וליגע. היו שם זיזין יוצאין גבוהין עשרה טפחים, או חדין גבוהין עשרה טפחים - אינו טמא אלא עד מקום שהוא יכול לפשט את ידו וליגע. היה החיצון של אחד והפנימי של אחד, אף על פי שהטהרות נתונות בצד מפתחו של פנימי - הרי אלו טהורות. הנכנס שלא ברשות, אפלו עומד בצד הטהרות - טהורות. וכן בעובד כוכבים, אינו חושש משום זין נסך:

ב. חבר שהיה ישן בביתו של עם הארץ, וכליו מקפלין ומנחין תחת ראשו, סנדליו וקביתו לפניו - הרי אלו טהורין מפני שהן בחזקת המשתמר. חבר שאמר לעם הארץ: 'לך וישן בתוך הבית' - כל הבית ברשותו. 'צא ואישן על מטה פלונית' - אינו טמא אלא אותה מטה, ועד מקום שהוא יכול לפשט את ידו וליגע מאותה המטה. אמר לו: 'שמור לי פרה זו שלא תכנס לתוך הבית'. 'שמור לי פרה זו שלא תשבר את הכלים' - הרי אלו טהורין, שלא מסר לו אלא שמירת הפרה. אבל אם אמר לו: 'שמור לי הבית הזה שלא תכנס בו הפרה'. 'שמור לי כלים הללו שלא תשברם הפרה' - הרי אלו טמאין. רבי אומר: אמנין שידרו ללקט צרורות וחרסין בתוך הבית - כל הבית ברשותן:

ג. אשתו של עם הארץ טוחנת עם אשתו של חבר בזמן שהיא טמאה, אבל לא בזמן שהיא טהורה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אף בזמן שהיא טמאה לא תטחן, שאף על פי שאינה אוכלת, שחברתה נותנת לה ואוכלת:

ד. הגבאין שנכנסו לתוך הבית, אם אמרו נכנסנו אבל לא נגענו - הרי אלו נאמנין,

שהפה שאסר הוא הפה שהתיר. אם היו אחרים מעידין עליהם שנכנסו - אין נאמנין לומר לא נגענו, ובזמן שהמשכון בידם אף על פי שאין אחרים מעידין עליהן - אינם נאמנין מפני שהמשכון מעידים. ואם היה עובד כוכבים עמהן, אף על פי שהמשכון בידן, ואף על פי שאחרים מעידין בהן שנכנסו - הרי אלו נאמנין מפני שאימת עובד כוכבים עליהן:

ה. הגנבים שנכנסו לתוך הבית - כל הבית כלו טמא. וחכמים אומרים: אינו טמא אלא עד מקום שהן יכולין לפשט [את] ידיהן וליגע. נמצא מקום הגנבה, רבן שמעון בן גמליאל אומר: כל הבית כלו טהור, עד פי מקום הגנבה. רבי אומר: אינו טמא אלא ממקום הגנבה עד מקום שיכולין לפשט את ידיהן וליגע ממקום הגנבה. מודה רבי מאיר לחכמים בחרורין והדותין, שאין בהם מקום רגלי הגנבין - שאינו טמא אלא עד מקום שהן יכולין לפשט את ידיהן וליגע:

ו. אמר רבי יהודה: מודה רבי אלעזר בן עזריה לחכמים בחלונות של אוליארין שהם נפתחין זו לתוך זו, שאם היו כלים נשמטין מאחוריהן - שהן טמאין. וחכמים אומרים: בין כך ובין כך - טמאין. המניח כליו בחלונות של אוליארין, נעל וחתם, אף על פי שבא ומצאו מפתח פתוח וחותם מקלקל - טהור. חותם שאמרו, אפלו טיט אפלו קיסם. נפרש כליו מחלונות של אוליארין - הרי אלו טמאים, מפני שהעובד כוכבים נשען עליהן. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: אפלו נימא אחת יוצאת מהן - טמאין, מפני שהמדרס מביא טמאה לעצמו בכל שהוא:

ז. הלוקח כלים מאומני עובדי כוכבים, והמוסר כלים לאומני עובדי כוכבים - טמאין מדרס וטמאים טמא מת. הלוקח כלים מאומני עם הארץ, ואמר לו: 'שמור לי את אלו' - טמאין מדרס וטהורין מטמא

רבי אלעזר בן פילא: מפני מה רבי עקיבא מטמא? מפני שהנשים גרגרניות הן, אשה מגלה את הקדירה לידע מה חברתה מבשלת.

מסכת טהרות פרק תשיעי

א. חבר ועם הארץ שהיו שרויין בחצר, ושכחו כלים בחצר, הראוי ליטמא מדרס - טמא מדרס, והראוי ליטמא טמא מת - טמא מת. לזה סכה בפני עצמו ולזה סכה בפני עצמו, לזה מחיצה בפני פתחו ולזה מחיצה בפני פתחו, זה מניח כליו בתוך סכתו וזה מניח כליו בתוך סכתו, זה מניח כליו על גבי מחצתו וזה מניח כליו על גבי מחצתו - הכל טהורין. ורבי שמעון אומר: אף על פי שאין שם לא סכה ולא מחיצה - טהורין, שזה מניח לפני פתחו וזה מניח לפני פתחו. לזה מחיצה או סכה לפני פתחו של חברו ולזה מחיצה או סכה לפני פתחו של חברו - הרי אלו טמאין, שלזה רשות לכנס ולזה רשות לכנס:

ב. חבר שהניח אוכלין ומשקין על גבי מעין וירד לשתות - טמאים, מפני שאחרים מממששין בהן. חבר שהיה מוכר אוכלין ומשקין על פתח חנותו, הניח ונכנס - הרי אלו טמאים מפני שאחרים מממששין בהן:

ג. נאמנים עמי הארץ על טבילת טמא מת, ואין נאמנים על טבילת מדף. חבר שמת והניח פרות - הולכים אחר רוב מכנסי, אם רב מכנסי תרומה - תרומה. הניח טהרות - הרי אלו טהורות. הניח כלים - הרי אלו טמאין, שאני אומר: הווי ולא שנו, או שנו ולא טבלו, או שמוא לא הווי כל עקר. חבר שמת והניח פרות, אפלו אותן היום כנסן - הרי אלו בחזקת מתקנין:

ד. עם הארץ שקבל עליו והיו לו טהרות, ואמר: 'ברי לי שלא נטמאו', בזמן שהן עשויות על גבי אחרים - אסורות לו ואסורות לכל אדם. על גבי עצמו - מתרות

מת. הניחן על כתפו - טמאין אף מטמא מת. אמר רבי דוסתאי ברבי ינאי: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המוסר ליחיד שהן טמאין, ועל המניח בפני רבים שהן טהורים. על מה נחלקו? על המוסר לרבים ועל המניח ליחיד, שבית שמאי מטמאין, ובית הלל מטהרין. מעשה באחד ששכח כלים בבית הכנסת, ובא מעשה לפני חכמים, וטהרו, שאינה רשות עם הארץ:

ח, הניח כליו בבית המרחץ, ובא ומצאן כמות שהן - הרי אלו טהורין, ומלמדין אותו שלא יעשה כן (בטהרות). הניח גתו ובורו ונכנס לעיר, אף על פי שבא ומצא עם הארץ עומד בצדן - טהורין. וכן בעובד כוכבים, אינו חושש משום יין נסוף. עם הארץ שבא להזות - אין מזין עליו ועל כליו אלא לאחר שלשה ימים. אבל חבר שבא להזות - מזין עליו ועל כליו מיד. אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים? שהיה בחזקת אוכלי תרומה. לא היה בחזקת אוכלי תרומה, מזין עליו - מיד, ועל כליו - מששתמר:

ט. היה לבוש חלוק ועטוף בטלית, והיה בלבו על החלוק, ואין בלבו על הטלית - החלוק טהור והטלית טמאה. היה סל על כתפו והמגרפה בתוכה, והיה בלבו על הסל, ואין בלבו על המגרפה - הסל טהור והמגרפה טמאה:

י. היה משתמש מן החבית בחזקת של חלין, ואחר כך נמצאת של תרומה - הרי זו טהורה ואסורה באכילה, מפני שספק טבול יום. אמרו לו על התלויה: 'טהורה היא' - הרי זו טהורה. ואם אמר: 'הריני מניחה עד שאשאל עליה' - הרי זו טמאה:

יא. משקין טמאין וטהורין בתוך הבית - הולכין אחר הרב. ומעשה באשה אחת שסננה משקין תלוין בתוך הבית, ונפל ככר של תרומה, ובא מעשה לפני חכמים וטמאוהו מפני שהסיחה דעתה מהם. אמר

פי שחשב עליהן לאוכלין - אין מטמאין טמאת אוכלין. כנסן לאוכלין - אין מטמאין טמאת אוכלין. גללין אף על פי שפנסן למשקין - בטלה דעתו. גזול שנפל לתוך הבור של גת, חשב עליו לעובד כוכבים - טמא, לכלב - טהור; דברי רבי עקיבא. ורבי יוחנן בן נורי מטמא. מעשה היה ונמנו עליו חמשה זקנים בלוד, וטמאוהו:

ח. ערבה שהיא טמאה ממשקה - אין לשיין בה קמח של חלין, ואין עורכין בה בצק של תרומה. אבל אם רוצה, מביא קמח של חלין ועורף לתוכה בצק של תרומה, ובלבד שלא יהא בצק של תרומה נוגע בערבה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: המזחלה שהיא שותתת ויורדת משקין, ובא טמא והפסיק, העליגים - טמאין מפני שהן גוררין על גבי ידי, והתחתונים - טהורין. (מקל שהיא מלאה משקין טופח - טמאין. ורבי יהודה אומר משם רבי יהושע: כיון שהשיקה למקנה - טהור):

מסכת טהרות פרק עשירי

א. רבן גמליאל אומר: משתגמר מלאכתו. הגומר את זיתיו בני יומן - חזרנו לדברי בית שמאי ולדברי בית הלל. רבי יעקב אומר: מוחל - משקה הוא. ומפני מה טהרו מוחל היוצא מן הזיתים עד שלא תגמר מלאכתו? מפני שאינו רוצה בקיומו. ורבי שמעון אומר: מוחל - מי פרות הוא. ומפני מה טהרו מוחל היוצא משקת בית הבד? מפני שאי אפשר לו בלא צחצוחי שמן. המוחל היוצא מן השמן - טמא. מן המעטן - טהור. כנסו ועשאו שקת - טמא:

ב. העוטן זיתיו בשני הבדין, כיון שנגמר אחד מהן - הכשר לקבל טמאה. המוסק זיתיו בגליל העליון ועתידי להורידן לגליל התחתון, אם עד שלא מסקן חשב עליהן - טהורין. ואם משמסקן חשב עליהן - רבי מאיר מטמא, ורבן שמעון בן גמליאל

לו ואסורות לכל אדם. רבי עקיבא אומר: אם מתרות לו - מתרות לכל אדם, ואם אסורות לכל אדם - אסורות לו. וכן עובד כוכבים שנתגיר והיה לו יין, ואמר: 'ברי לו שלא נטמא', בזמן שהוא עשוי על גבי אחרים - אסור לו ואסור לכל אדם. על גבי עצמו - מתר לו ואסור לכל אדם. רבי עקיבא אומר: אם מתר לו - מתר לכל אדם, ואם אסור לכל אדם - אסור לו:

ה. המאבד והמוצא ברשות היחיד ועבר עליהן לילה אחד - טמאין מדרס וטהורין מטמא מת. ורבי שמעון מטהר, שהיה רבי שמעון אומר: אבד מחט ומצא מחט - טהור, שאני אומר: מחט שאבד הוא מחט שמצא. ומודים חכמים לרבי שמעון במניח ושכח ברשות הרבים שאף על פי שעבר עליהן לילה אחת - אין טמאין מדרס, ובמניח ושכח ברשות היחיד ועבר עליהן לילה אחד - טמאין מדרס וטהורין טמא מת. המאבד והמוצא בתוך הבית - הרי זה טהור, מפני שהן בחזקת המשתמר:

ו. כלים שטוחין ברשות היחיד למעלה מעשרה טפחים - טהורין; דברי רבי מאיר. רבי שמעון אומר: אפלו למעלה ממאה אמות - טמאים. גגו של חבר למעלה בצד גגו של עם הארץ, חבר שוטח שם כלים ומניח שם טהרות. אף על פי שעם הארץ יכול לפשט את ידו וליגע שם - הרי אלו טהורות. וכן בעובד כוכבים, אינו חושש משום יין נסך. רבן שמעון בן גמליאל אומר: גגו של חבר למעלה מגגו של עם הארץ, חבר שוטח שם כלים ומניח שם טהרות, ובלבד שאין עם הארץ יכול לפשט את ידו וליגע:

ז. נפל כליו בתוך בארו של עם הארץ - הרי זה טמא, וטהור בעליתו. רבי אליעזר אומר: משקה סרוח - הרי זה טהור. אמרו לו: אין המשקין יוצאין מידי הפרה ולא מידי הפלב. חטין היוצאין עם גללי הפקר, ושעורין היוצאין עם גללי הבהמה, אף על

מטהר. הגומר את זיתיו ועתיד למוכרן - טהורין. לחפותן בעלין - טמאים:

ג. הלוקח מעטן של זיתים מן העובד כוכבים, אם יש מסיק על פי האדמה - יעשו בטְהָרָה, ואם לאו - יעשו טמאה. ומשל ישראל - נאמן לומר: 'לא גמרתיו'. היתה לו אום של זיתים ומבקש לעשותם בטְהָרָה, אף על פי שהוא עתיד להוסיף עליהן קב אחד או שני קבין - הרי אלו טהורין. ובלבד שלא יערים. ואם הערים - הרי אלו טמאין:

ד. העוטן זיתיו בפני עם הארץ ונעל וחתם - אינו חושש שמא יש שם מפתח אחר וחותם אחר. ואף על פי שבא ומצא מפתח פתוח וחותם מקלקל - טהור. חותם שאמר, אפלו טיט ואפלו קיסם. היו שם חורין וסדקין - אינו חושש שמא מושיט את הקנה ומסיטן. היו שם חלונות של אובעץ טפחים - נדונין כפתחים:

ה. העוטן זיתיו בתוך ביתו - עושה להן מחיצה מן הארץ ועד הקורות. ובלבד שלא יהו ניסוטין מחמת המחיצה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אם היתה גבוה מן הארץ עשרה טפחים, אף על פי שאינה מגעת לקורות - טהורה. והעוטן בית הבד - כעוטן בתוך ביתו:

ו. מי שגמר את זיתיו - ישיר קפה אחת ויתננה לעיני הכהן או יוליך לו המפתח; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: מיד. רבי יוסי אומר: כל אותו היום. ורבי שמעון אומר: מעת לעת. יתר על כן אמר רבי שמעון: אפלו גמר את זיתיו בשש שעות בערב שבת - יוליך לו את המפתח מיד, ולמוצאי שבת בשש שעות. רבי שמעון בן יהודה אומר משם רבי שמעון: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המניח זיתים בכותש שימתונו שימלחום - שאינן מכשרין. על מה נחלקו? על שיהיו נוחים לכתוש, שבית שמאי אומר: מכשרין. ובית הלל אומר: אינן מכשרין:

ז. הזית שפצעו בידים טמאות - הכשר. סופתו במלח - לא הכשר. לידע אם יש בו שמן - לא הכשר. רבי יהודה אומר: הכשר. היתה לו אום של זיתים ועתיד להופכו, כיון שתקע בה את היתד אף על פי שיש בה גושין הרבה - הרי אלו אינן חבור. משהפכם נעשו אום - רבי יהודה אומר: אינן חבור. רבי יוסי אומר: חבור:

ח. גרגרין שנשרו במים, נעשו אום - רבי אליעזר אומר: אינן חבור. ורבי יוסי ברבי יהודה אומר: חבור. אם עד שלא נגמרה מלאכתן חשב עליהן ורצה לטול מהן בד אחד או שני בדין - בית שמאי אומרים: קוצה בטמאה ומחפה בטְהָרָה ומוליך בטְהָרָה לבית הבד. ובית הלל אומר: אף מחפה בטמאה. ובלבד שלא יעקר את כל האום, אלא מקום שנהגו להניח כדי בד - מניח כדי בד. כדי בדידה - מניח כדי בדידה. קתכו - מניח קתכו. ובלבד שלא יערים. ואם הערים - הרי אלו טמאים. ובלבד שלא יעקר את כל האום. ואם עקר כל האום - הרי אלו טמאין. רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משום אביו: אף על פי שעקר את כל האום - הרי אלו טהורים. והעוטן בבית הבד - כאלו עוטן בתוך ביתו:

מסכת טהרות פרק אחד עשר

א. היה קוצה מן המעטן ומעלה לראש הגג, ונמצא שרץ בגג - המעטן טהור. נמצא במעטן - הגג טמא; דברי רבי. וחכמים אומרים: נמצא בגג - אינו טמא אלא גג. במעטן - אינו טמא אלא מעטן. נמצא בגוש ובגג, בתוך שלשה ימים - המעטן טמא, לאחר שלשה ימים - המעטן טהור. הקורץ מקרצת מן העסה ונמצא שרץ במקרצת העסה - טהורה, בעסה המקרצת - טמאה; דברי רבי. וחכמים אומרים: נמצא בעסה - אינו טמא אלא עסה. במקרצת - אין טמא אלא מקרצת. נמצא בתוכה של מקרצת - הכל טמא:

בין מן העובד כוכבים - יעשה בטמאה. ורבי יוסי ברבי יהודה אומר: משטיח של עלין כמשטיח של אדמה, מישראל - יעשה בטהרה, ומעובד כוכבים - יעשה בטמאה:

ז. הלוקח משטיח של אדמה מישראל לעשותו צמקין - הרי זה עושה בטהרה. האוכל מן הסלים ומן המשטיח של אדמה, אכל והותר כסאָה כסאותים וזרקן לגת, אף על פי שנופצן לגת והיין מנתו על גבי ענבים - טהור. וכן בעובד כוכבים, אין חושש משום יין נסך. נפל ממנו גרגר יחיד, אם יש לו חותם - טהור, ואם לאו - טמא. במה דברים אמורים? בזמן שנגע במקום חותם, לא נגע במקום חותם - טהור. רבי יוסי בן כפר אומר משום רבי אלעזר: במה דברים אמורים? בזמן שנגע במקום המשקה, לא נגע במקום המשקה - טהור. רבי יוסי אומר: אפלו נפלה הימנו ארבעה וחמשה ביצים ודרסן בלן בבת אחת, משקה היוצא מהן - טהור, שפיון שדרס עליהן - בטלה, שאין למשקין במה יטמא. מי שהיה עומד ומדבר על פי הבור ונתזה צנורה מפיו, ספק הגיע לבור ספק לא הגיע, של שמן - ספקו טמא, של יין - ספקו טהור מפני שהכל הבור קולטת:

ח. הזולף את הבור בכל אחת ואחת, נמצא השרץ בראשונה - כלן טמאות. באחרונה - היא טמאה וכלן טהורות. באמצעית, הימנה ולמטה - טמא, הימנה ולמעלה - טהור. במה דברים אמורים? בזמן שבדק ולא כסה, או כסה ולא בדק. היה בודקן ומכסן, ונמצא שרץ באחד מהן - הכל טמא:

ט. השרץ שנמצא צף על גבי שפת הבור של גת - ספקו טמא. לפועלים - ספקו טהור, מפני שזה ספק טמאה צפה. גת העליונה - רשות הרבים, והתחתונה - רשות היחיד. אימתי? בזמן שהרבים נכנסין בזה ויוצאין בזה. אבל אין שם אלא

ב. המערה מקלי לכלי ונמצא שרץ בתחתון - העליון טהור. בעליון - התחתון טמא; דברי רבי. וחכמים אומרים: נמצא שרץ בעליון - אינו טמא אלא עליון. בתחתון - אינו טמא אלא תחתון. נמצא פרווין על גבי פרווין, אף על פי שנגע בכביצה - אינו טמא. פרווין שעל גבי פרווין, אף על פי שנגע בכביצה - אינו טמא אלא מקום מגעו. כיצד הוא עושה? רבי אליעזר בן יעקב אומר משום רבי חנינא: עודהו השרץ שם - תוחב בהן קסמים:

יג. ענבים עד אימתי מטמאין טמאת אוכלין? עד שהלכו. ומשהלכו בהן שתי וערב ונשתירו בהן גרגרין שלמים - מטמאין טמאת אוכלין. זיתים עד אימתי מטמאין טמאת אוכלין? עד שייטענו. ורבי שמעון אומר: עד שייטחנו. טחנן ונשתירו מהן גרגרין שלמים - מטמאין טמאת אוכלין. ואלו הן פריצי זיתים וענבים? היוצא מתחת הקורה. הגיפן מן הזיתים, כנסן לאוכלין - מטמאין טמאת אוכלין. והחרצנין והזגין אף על פי שכנסן לאוכלין - בטלה דעתו:

ד. השוקל ענבים בכף מאזנים אף על פי שהיין צף על גבי ידיו ואף על פי שחשב עליו - טהור. כנסן לתוך הכלי - טמא. הדורס ענבים בחבית אף על פי שהיין צף על גבי ידיו - טהור. וכן בעובד כוכבים, אינו חושש משום יין נסך:

ה. הבורצר כרמו לשוק, אם לא מצא להן שוק - מחזירין לגת. ואף על פי שמוליכין בסלים טמאים ובקופות טמאות - טהורין. זיתים לשוק, לא מצא להן שוק מחזירין לבד אף על פי שמוליכין בסלין טמאין ובקופות טמאות - טהורין. זיתים וענבים טהורין שנכנסו לרשות הגת - הכשרו לקבל טמאה:

ו. הלוקח משטיח של אדמה מישראל - יעשה בטהרה. מן העובד כוכבים - יעשה בטמאה, משטיח של עלין, בין מישראל

פתח אחד או פרצה אחת - זו וזו רשות
היחיד:

י. מי שהיו גתיו ובדיו טמאין ומבקש
לטהרן; הדפין והלולבין והעדרים -
מדיחן והן טהורין. של נצרון ושל בצבון -
צריך לנגבן. של שיפה ושל גמי - צריך
לישן. כמה הוא מישנן? שנים עשר חדש.
רכן שמעון בן גמליאל אומר: מגת לגת
ומבד לבד. רבי יוסי אומר: אם רצה לטהרן
מיד - חולטן ברותחים או מולגן במי
זיתים. רכן שמעון בן גמליאל אומר משום
רבי יוסי: נותנן בצניור שממיו מקלחין
ובמים שממיו רודפים. כשם שהוא מנגב
ליין נסך, כך הוא מנגב לטהרות:

מסכת מקואות פרק ראשון

א. אמר רבי נחמיה: מפני מה אמרו 'אם
לא הדיח - טהור'? שאין המים שבבבא
עלולין לקבל טמאה עד שיתלשו. הגביהן -
רבו הטהורין על הטמאין. מפני מה אמרו
'אם הדיח - טמא'? הכשרו המים שבידו
ונטמאו, וטמאו את הככר. רבי שמעון
אומר: בין שהדיח בין שלא הדיח - טמא,
שאני אומר, שטפת המים טמאין נוגעות
בככר:

ב. גבא שנפל לתוכו יין דבש וחלב -
הולכין אחר הרב. נפל לתוכו שמן אף על
פי שהקפהו - הרי זה טמא, לפי שאי אפשר
לו לצאת ידי צחצוחי שמן. יין של תרומה
שנפל על גבי פרות - ידיחם והן מתרים.
וכן שמן של תרומה שנפל על גבי פרות -
ידיחם והן מתרין. נפל על גבי יין והקפה
אותה - היין מתר. נפל על גבי הציר -
יקפאנו כדי שיבטל טעם שמן שבו:

ג. עוקת טיט וגממיות שבפתחי חניות
שברשות הרבים, בשעת הגשמים - הכל
טהור. פסקו הגשמים - הרי הן כמי
שפיכות. ושפשוקים - הולכין אחר הרב.
מי שפיכות ומי גשמים שנתערבו בין בכלי
בין בקרקע - טמאים. רבי יהודה ורבי

שמעון אומרים: בכלים - טמאין, ובקרקע
- טהורין. פסקו הגשמים, הקרובין לעיר
ולדרך - טמאין, והרחוקין - טהורין עד
שיהלכו רוב בני אדם. כמה דברים
אמורים? בבבא שאפשר לו לשתות ולא
יהא מקום פרסות רגליו נכרות. אבל גבא
שאי אפשר לו לשתות עד שיהיו מקום
פרסת רגליו נכרות, ומצא שם מקום פרסת
רגלי אדם, מקום פרסת רגלי בהמה גסה -
טמא. מקום פרסת רגלי בהמה דקה -
טהור:

ד. גבא שאין בו ארבעים סאה, ונפל לתוכו
פחות משלשה לוגין מים שאובין - כשרים
לחלין ולחלה ולתרומה, ולטול מהן לידים,
וכשרין להקנות עליהן. גבא שאין בו
ארבעים סאה, ונפל לתוכו פחות משלשה
לוגין מים שאובין טמאים - פסולין לחלה
ולתרומה ולטול מהן לידים, וכשרים
להקנות עליהן. ירדו גשמים, רבו ושטפו
כדברי בית שמאי. וכדברי בית הלל: רבו
אף על פי שלא שטפו. וכדברי רבי שמעון:
שטפו אף על פי שלא רבו, כשרין לחלה
ולתרומה ולטול מהן לידים וכשרים
להקנות עליהן. כיצד רבו אף על פי שלא
שטפו כדברי בית הלל? מקנה שהוא
מחזיק ארבעים סאה, ובתוכו תשע עשרה
סאה, ונפלו לתוכו פחות משלשת לוגין
מים שאובין - טמאין, כיון שנפלו לתוכו
עשרים סאה של מימי גשמים - טהורין
מפני שרבו. כיצד שטפו אף על פי שלא
רבו כדברי רבי שמעון? מקנה שהוא
מחזיק עשרים ובתוכו עשרים סאה, ונפלו
לתוכו פחות משלשה לוגין מים שאובין -
טמאין. כיון שנפלו לתוכו סאה אחת של
מימי גשמים - טהורין מפני ששטפו. וכמה
שטפו? כל שהן:

ה. נפלו לתוכו שלשה לוגין מים שאובין
טמאין - פסולין לחלה ולתרומה ולטול
מהן לידים, ופסולין להקנות עליהן עד
שיצא מלואו. ירדו גשמים, רבו ושטפו
כדברי בית שמאי. וכדברי בית הלל: רבו

אומר: ברשות היחיד - תולין, וברשות הרבים - טהור:

ח. אָמר רבי שמעון: מעשה במגורה אחת של דיסקוס ביבנה שנמדדה ונמצאת חסרה, והיה רבי טרפון מטהר, ורבי עקיבא מטמא. אָמר רבי טרפון: הואיל ומקוה זה בחזקת טהרה הוא מעולם - לעולם הוא בטוהרתו, עד שיודע שננטמא. אָמר רבי עקיבא: הואיל וטמא זה בחזקת טמאה, לעולם הוא בטמאתו עד שיודע שהוא טהור. אָמר רבי טרפון: למה זה דומה? למי שהיה עומד ומקריב על גבי מזבח, ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה - שעבודתו כשרה. אָמר רבי עקיבא: למה זה דומה? למי שהיה עומד ומקריב על גבי המזבח ונודע שהוא בעל מום - שעבודתו פסולה. אָמר לו רבי טרפון: אתה מקישו לבעל מום ואני מקישו לבן גרושה ולבן חלוצה, נראה למי דומה, אם דומה לבעל מום - נלמדהו מבעל מום! אם דומה לבן גרושה וחלוצה - נלמדהו מבן גרושה ומבן חלוצה! רבי עקיבא אומר: מקוה פסולו בעצמו, ובעל מום פסולו בעצמו, ואל יוכיח בן גרושה ובן חלוצה שפסולו מאחרים. מקוה פסולו ביחיד, ובעל מום פסולו ביחיד, ואל יוכיח בן גרושה ובן חלוצה שפסולו בבית דין. נמנו עליו וטמאוהו. אָמר לו רבי טרפון: עקיבה! כל הפורש ממך - כפורש מן החיים:

אף על פי שלא שטפו. וכדברי רבי שמעון: שטפו אף על פי שלא רבו - כשרין לחלה ולתרומה ולטול מהן לידים, ופסולין להקוות עליהן עד שיצא הימנו מלואו ועוד. ואיזו הוא מלואו ועוד? מקוה שהוא מחזיק עשרים סאה, ובתוכו תשע עשרה סאה, ונפלו לתוכו שלשה לוגין מים שאובין טמאין, ירדו גשמים ונתמלאו - לעולם הוא בפסולו עד שיצא ממנו מלואו ועוד, ועוד דבר מועט מועט שלשה לוגין. מקוה שיש בו ארבעים סאה חסר קרטוב, ונפלו לתוכו שלשה לוגין מים שאובין טמאין - פסולין לחלה ולתרומה ולטול מהן לידים, ופסולין להקוות עליהן. פחות משלשה לוגין, אפלו כלן טמאין, כיון שנתן לתוכו קרטוב אחד של מימי גשמים - טהורין. כשם שטהורין לטבילה - כך טהורין לכל דבר:

ו. למעלה מהן, מי תמצית שלא פסקו - שמטבילין בהן את המים, ואין מטבילין בהן אדם וידים וכלים. זה הכלל: כל מקום שאדם טובל - ידות וכלים טובלין בו. מקום שאין אדם טובל - אין ידים וכלים טובלין בו. ואלו הן מי תמצין: כל זמן שהגשמים יורדין וההרים בוצצין. פסקו הגשמים וההרים בוצצין - הרי הן כמי תמצית. פסקו מלהיות בוצצין - הרי אלו כמי גבאין:

ז. החופר בצד הים, בצד הנהר, במקום הביצין - הרי הן כמי תמציות. החופר בצד המעין, כל זמן שהן באין מחמת המעין, אף על פי שפוסקין וחוזרים ומושכין - הרי הן כמעין. פסקו מלהיות מושכין - הרי הן כמי תמציות. מעין שמימיו מועטים ורבה עליו והרחיבו - מטהר באשברן ואינו מטהר בזוחלין, אלא עד מקום שיכול להלך מתחלתו. מקוה שנמדד ונמצא חסר, כל הטהרות שנעשו על גביו, בין שמקוה זה ברשות היחיד, בין שמקוה זה ברשות הרבים - טמאות למפרע. רבי שמעון

בבלי: זבחים צא ירושלמי: נזיר י תוספתא: טהרות ו נ"ך: משלי כו רמב"ם: עדות ה			ערב חנוכה		עלות השחר..... 6:00 סו"ז קרי"ש - פג"א..... 8:55 סו"ז תפלה - פג"א..... 9:53 שקיעה..... 4:29
14	ראשון	כד	נך החמה..... 7:13 סו"ז קרי"ש - גר"א..... 9:31 סו"ז תפלה - גר"א..... 10:17 צה"כ לשיטת ר"ת..... 5:42		
DEC	Sunday	24			
בבלי: זבחים צב ירושלמי: נזיר יא תוספתא: טהרות ז נ"ך: משלי כז רמב"ם: עדות ו			1st Day of Chanukah		עלות השחר..... 6:00 סו"ז קרי"ש - פג"א..... 8:55 סו"ז תפלה - פג"א..... 9:54 שקיעה..... 4:29
15	שני	כה	נך החמה..... 7:13 סו"ז קרי"ש - גר"א..... 9:31 סו"ז תפלה - גר"א..... 10:18 צה"כ לשיטת ר"ת..... 5:42		
DEC	Monday	25			
בבלי: זבחים צג ירושלמי: נזיר יב תוספתא: טהרות ח נ"ך: משלי כח רמב"ם: עדות ז			2nd Day of Chanukah		עלות השחר..... 6:01 סו"ז קרי"ש - פג"א..... 8:56 סו"ז תפלה - פג"א..... 9:54 שקיעה..... 4:29
16	שלישי	כו	נך החמה..... 7:14 סו"ז קרי"ש - גר"א..... 9:32 סו"ז תפלה - גר"א..... 10:18 צה"כ לשיטת ר"ת..... 5:42		
DEC	Tuesday	26			
בבלי: זבחים צד ירושלמי: נזיר יג תוספתא: טהרות ט נ"ך: משלי כט רמב"ם: עדות ח			3rd Day of Chanukah		עלות השחר..... 6:02 סו"ז קרי"ש - פג"א..... 8:57 סו"ז תפלה - פג"א..... 9:55 שקיעה..... 4:30
17	רביעי	כז	נך החמה..... 7:15 סו"ז קרי"ש - גר"א..... 9:33 סו"ז תפלה - גר"א..... 10:19 צה"כ לשיטת ר"ת..... 5:43		
DEC	Wednesday	27			
בבלי: זבחים צה ירושלמי: נזיר יד תוספתא: טהרות י נ"ך: משלי ל רמב"ם: עדות ט			4th Day of Chanukah		עלות השחר..... 6:02 סו"ז קרי"ש - פג"א..... 8:57 סו"ז תפלה - פג"א..... 9:55 שקיעה..... 4:30
18	המישי	כח	נך החמה..... 7:15 סו"ז קרי"ש - גר"א..... 9:33 סו"ז תפלה - גר"א..... 10:19 צה"כ לשיטת ר"ת..... 5:43		
DEC	Thursday	28			
בבלי: זבחים צו ירושלמי: נזיר טו תוספתא: טהרות יא נ"ך: משלי לא רמב"ם: עדות י			5th Day of Chanukah		עלות השחר..... 6:03 סו"ז קרי"ש - פג"א..... 8:58 סו"ז תפלה - פג"א..... 9:56 שקיעה..... 4:30
19	ששי	כט	נך החמה..... 7:16 סו"ז קרי"ש - גר"א..... 9:34 סו"ז תפלה - גר"א..... 10:20 צה"כ לשיטת ר"ת..... 5:43		
DEC	Friday	29			
הדלקת הנרות 4:13 Candle Lighting					
בבלי: זבחים צז ירושלמי: נזיר טז תוספתא: מקואות א נ"ך: איוב א רמב"ם: עדות יא			6th Day of Chanukah		עלות השחר..... 6:03 סו"ז קרי"ש - פג"א..... 8:58 סו"ז תפלה - פג"א..... 9:57 שקיעה..... 4:31
20	שבת	ל	נך החמה..... 7:16 סו"ז קרי"ש - גר"א..... 9:34 סו"ז תפלה - גר"א..... 10:21 צה"כ לשיטת ר"ת..... 5:44		
DEC	Shabbos	30			
הספד: רבי ושמדי זמן מוצש"ק 5:44 Shabbos Ends					

דוֹרְכָן צִינְדֵּעֵן חֲנוּכָה לִיכֵט און שִׁבַּת לִיכֵט, אִיז מְעַן זוכֶה צו קִינְדֶּער תַּלְמִידֵי חֲכָמִים.
(סֵפֶר הַמּוֹדוֹת אוֹת בְּנֵי סִימֵן נ"ד)